

การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษา

ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์

ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

Care label and Symbol design for native textile products

ประพาฬกรณ์ อีรมงคล

อัชชา ทัตยานานนท์

ไตรฎีกา พิษิตเดช

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ - รายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557 - 2558

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง 2) เพื่อออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง 4) เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และ 5) ประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ 1) แบบร่างการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ทั้งสิ้น 6 ประเภท จำนวน 10 แบบ รวม 60 แบบ ดังนี้การซัก การฟอกสี การปั่น การบิดตาก การรีด และ ปริมาณการตากสี 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และแบบคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวนแบบร่างละ 3 แบบ ทั้งสิ้น จำนวน 18 แบบ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 100 คน ได้แก่ ผู้ซื้อ ผู้ขาย ผู้ผลิต และผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ สรุปผลในรูปแบบตารางและเชิงพรรณนา การวิจัยปีที่ 2 มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ได้แก่ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา จังหวัดสิงห์บุรี 2) กลุ่มชุมชนผ้าผืนเมือง จังหวัดราชบุรี 3) กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม และกำหนดดำเนินการถ่ายทอดความรู้จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม คณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากร จำนวนทั้งสิ้น 102 คน ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีกำหนดระยะเวลาในการอบรม 3 วัน ในวันที่ 12, 22 และ 28 กรกฎาคม 2558 และสำรวจความพึงพอใจในการฝึกอบรมด้วยแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย ปีที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 59 มีอายุ 46 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 52 ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 45 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 48 มีรายได้เฉลี่ย 20,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46 ในส่วนของการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ประเภทของสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ ประเภทปริมาณการตากของสี ที่ค่าเฉลี่ย 4.46 ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือประเภทการฟอกสี ที่ค่าเฉลี่ย 4.44 ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับถัดมาคือประเภทการซัก ค่าเฉลี่ย 4.42 ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ต่อมาเป็นประเภทการรีด ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.38 ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเภทการบิดตาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.32 ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด การออกแบบฉลากและ

สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทการปั่น 4.28 ได้รับ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัย ปีที่ 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา โดยมากมีอาชีพเกษตรกร และมีความรู้เรื่องดูแลรักษาผลิตภัณฑ์พอสสมควร อีกทั้งยังไม่มีการผลิตเพื่อใช้กับผลิตภัณฑ์เลย สำหรับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเป็นข้อคำถามที่สอบถามถึงความพึงพอใจเกี่ยวกับหลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้านโครงสร้างหลักสูตร และด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุด ในด้านวิทยากรและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนด้านกระบวนการให้บริการผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนในเรื่องความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดโครงการ การถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านวิทยากร และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มากที่สุด ผู้เข้าร่วมอบรมส่วนใหญ่มีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง มีระยะเวลา 1 เดือนที่นำความรู้ที่ได้รับหลังการอบรมไปใช้ หลังได้รับการอบรม และมีการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปผลิตเพื่อใช้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชนเอง ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนำไปใช้ประโยชน์ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด อีกทั้งมีความสนใจจะนำไปต่อยอดเพื่อประโยชน์สูงสุด และความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนำไปใช้ประโยชน์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด การแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมอบรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จัดอบรมอีก และอยากให้มีระยะเวลาการจัดอบรมที่ยาวขึ้นเพื่อที่จะได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และวิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ในระหว่างการจัดอบรมได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : ออกแบบ ฉลาก สัญลักษณ์ ดูแลรักษา ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง การถ่ายทอดเทคโนโลยี

ABSTRACT

This research is Care label and Symbol design for native textile products. The purpose of this research were 1) to study and design the care label and symbol design of native textile products. 2) to design the care label and symbol design of native textile products and 3) to assessment the consumers satisfaction towards the care label and symbol design for native textile products. 4) to transfer knowledge towards the SMEs, production communities about the care label and symbol design for native textile products. 5) to assessment the consumers satisfaction towards the care label and symbol design for native textile products.

The research instruments used to collect data: 1) a draft care label and symbol design of native textile products of 6 types (10 prototypes) as 60 prototypes of washing, bleaching, spinning, twisting and drying, ironing and colour dropping. 2) Questionnaire of expert opinion and selective drafts for 3 models as 18 prototypes. 3) Questionnaire of consumers satisfaction towards the care label and symbol design for native textile product of 100 people: buyers, sellers, manufacturers, and those interested in native textiles. The evaluation data was analyzed by using SPSS program in frequency, mean and percentage. All in conclusion as table and descriptive.

In the second research year, the process are focus group people for transfer knowledge as SMEs community Enterprise, OTOP production communities, and other that it is interesting in this research : MEA-LA small enterprise in Singburi province, PA-MONT Hand-woven Communities in Ratchaburi province and Thai SONG-DUM Woven Ban-Sa-Kee-Rai in Nakhompathum province. To plan the schedule and set the date, place, amount of participate and lectures 102 people on 12, 22 and 28 July 2015 and asking for consumer satisfaction of the curriculum and lecture for “transfer knowledge the care label and symbol design for native textile product” by Questionnaire of participate satisfaction. Last, the evaluation data was analyzed by using SPSS program in mean and percentage.

The First year's research showed that mostly respondents were male at 59 percent, aged 46 years at 52 percent, and also being the entrepreneurs / business owners at 45 percent. 48 percent as bachelor's degree and their income were an average of 20,001 - 25,000 baht at 46 percent. The analysis of consumers satisfaction can be

concluded that the first types of care label and symbol design for native textile product at highest levels satisfaction is Colour dropping at 4.46. The next types is bleaching at 4.44, Washing at 4.42, Ironing at 4.38, Twisting and Drying at 4.32 and the last types is at least levels satisfaction is Spinning at 4.28 but all have been satisfied at maximum average and highest level of satisfaction.

The research in the second year found that mostly participates were female, aged 51 – 60 years old, finished the secondary school and also there are farmer. The participates are their income under 5,000 baht and They are moderately understanding symbol and care label but they are not make for their products. In relation to technology transfer of “the care label and symbol design for native textile product” divided into 3 parts, it is also the curriculum and lecture for this research. The analysis of participate satisfaction, It have been satisfied at maximum average and highest level of satisfaction in facilities. The participants are mainly used to provide benefits to themselves for one month to apply the gained after the training. The participants used care and symbol label for their products. Moreover, a focus will be capped by the other communities to teach another one for working out. Satisfaction with the benefits of technology transfer and utilization. Satisfaction at the highest level.

The comments and suggestions of the participants found that they need for re-training again. They would like to have a longer period of training in order to gain more knowledge. All lecturer can transfer knowledge during the training as well.

Keywords : Design, Care Label, Symbol Design, Native Textile Products, Technology transfer

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่องโครงการการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และ โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษา ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง เป็นโครงการต่อเนื่อง 2 ปี ประจำปีงบประมาณ 2557 -2558 สามารถ ดำเนินการสำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาของสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติที่ได้ให้ความเห็นชอบสนับสนุนให้ผ่านการประเมินข้อเสนอวิจัย ทำให้คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ – รายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557 – พ.ศ. 2558

คณะผู้วิจัย ขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มอบโอกาสและทุนสนับสนุนการวิจัยนี้แก่คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณ บุคลากรคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้จนแล้วเสร็จ

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การทำวิจัยนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ อาทิ ครูปรีชา ศิริพันธุ์ ข้าราชการบำนาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ ซึ่งมีประสบการณ์มานานกว่า 30 ปี ที่คอยชี้แนะและช่วยเหลือ ด้านการออกแบบมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจักษ์ แอกทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอ และผู้เชี่ยวชาญที่ประเมิน การวิจัยทุกท่าน รวมทั้งให้การช่วยเหลือในทุกเรื่องที่จะสามารถให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ได้ อีกทั้งผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่เพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลและสละเวลาในการสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนขอขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือ และให้ความอนุเคราะห์ทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้

ขอขอบคุณแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยี ที่ให้ออกาสคณะผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้วิจัยไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้จริงและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มต่างๆได้ อาทิ วิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้าน แม่ลา จังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มชุมชนผ้ามอญทอมือ ชุมชนบ้านม่วง จังหวัดราชบุรี กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม

ที่ขาดไม่ได้ขอขอบคุณทีมผู้ร่วมวิจัยทุกท่านที่มุ่งมั่นทุ่มเทแรงใจ แรงกำลัง ความสามารถ และ คอยร่วมแก้ไขทุกปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างทำการวิจัยอย่างตั้งใจจริงและเต็มกำลัง ความสามารถ จนสามารถจัดทำเป็นผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ท้ายสุดคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นแนวทางเกี่ยวกับการ ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนี้ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในภาพลักษณ์ และคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ช่วยกระตุ้น เศรษฐกิจในภาพรวมให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของไทย โดยผลของการวิจัยนี้อาจเป็น การเพิ่มมูลค่าในการส่งออกของผลิตภัณฑ์สิ่งทอไทยได้อีกทางหนึ่งด้วย

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ขออุทิศแก่คณาจารย์ผู้ประสพวิชาความรู้ คุณพ่อคุณแม่ ที่เคารพรักยิ่ง ทีมวิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ฉลากดูแลรักษาลิขสิทธิ์	5
2.2 สัญลักษณ์และการออกแบบ	11
2.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบกราฟิกและฉลากบนบรรจุภัณฑ์	13
2.4 สีสำหรับการออกแบบ	16
2.5 พฤติกรรมผู้บริโภค	18
2.6 การถ่ายทอดเทคโนโลยี	18
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยปีที่ 1

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	22
3.2 วิธีการ	23
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
3.5 สถานที่ทำการวิจัย	43

การดำเนินการวิจัยปีที่ 2

3.6 วิธีดำเนินการวิจัย	44
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	55
3.9 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
3.10 สถานที่ทำการวิจัย	55

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ศึกษารูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง	56
4.2 การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปีที่ 1	57
4.3 การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและ สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง	67
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปีที่ 2	79
4.5 การเผยแพร่ผลงานวิจัย	87
4.6 การติดตามนำผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์	88

สารบัญ (ต่อ)

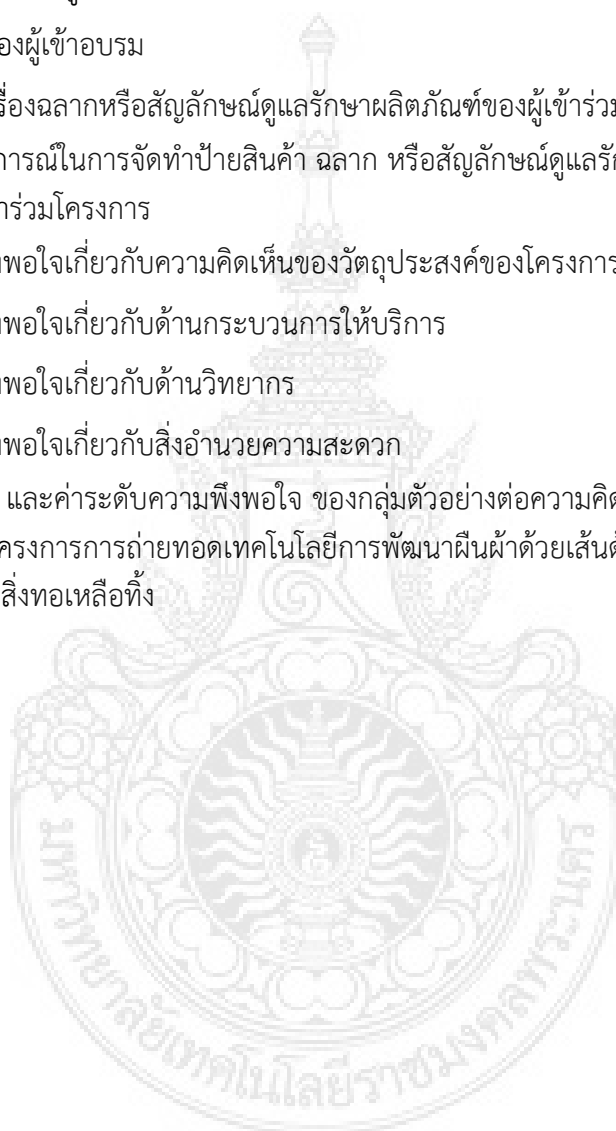
	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	92
5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
5.3 อภิปรายผล	96
5.4 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และการวิจัยครั้งต่อไป	97
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ รายนามวิทยากร	
ภาคผนวก ข แบบประเมินผล โครงการออกแบบฉลากแลพสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ สิ่งทอพื้นเมือง และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการออกแบบฉลาก แลพสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง	
ภาคผนวก ค แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรม	
ภาคผนวก ง การติดตามนำผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์	
ภาคผนวก จ เอกสารประกอบการถ่ายทอดเทคโนโลยี	
ภาคผนวก ฉ ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการชัก	37
3.2 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการฟอกสี	38
3.3 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทปั่น	39
3.4 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตาก	40
3.5 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด	41
3.6 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทปริมาณการตกของสี	42
3.7 หลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง	53
4.1 เพศของผู้บริโภค	58
4.2 อายุของผู้บริโภค	58
4.3 อาชีพของผู้บริโภค	59
4.4 รายได้ของผู้บริโภค	59
4.5 ระดับการศึกษาของผู้บริโภค	60
4.6 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พื้นเมืองประเภทการชัก	61
4.7 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พื้นเมืองประเภทการฟอกสี	62
4.8 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พื้นเมืองประเภทการปั่น	63
4.9 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พื้นเมืองประเภทการบิดตาก	64
4.10 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พื้นเมืองประเภทการรีด	65
4.11 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พื้นเมืองประเภทปริมาณการตกของสี	66
4.12 เพศของผู้เข้าอบรม	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.13 อายุของผู้เข้าอบรม	80
4.14 การศึกษาของผู้เข้าอบรม	80
4.15 รายได้ของผู้เข้าอบรม	81
4.16 ความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ	81
4.17 ประสบการณ์ในการจัดทำป้ายสินค้า ฉลาก หรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ	82
4.18 ความพึงพอใจเกี่ยวกับความคิดเห็นของวัตถุประสงค์ของโครงการ	83
4.19 ความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านกระบวนการให้บริการ	83
4.20 ความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านวิทยากร	84
4.21 ความพึงพอใจเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก	84
4.22 ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจ ของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาผ้าด้วยเส้นด้ายพิเศษจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง	85

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
3.1 กระบวนการดำเนินงานวิจัย	21
4.1 อัตราส่วนของผู้เข้าอบรมที่มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์	88
4.2 ระยะเวลาที่นำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์	90
4.3 ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์	91

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 เครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของประเทศต่างๆ	9
2.2 สัญลักษณ์การดูแลรักษาผลิตภัณฑ์	9
2.3 ภาษาภาพ (Pictograph)	11
2.4 โลโก้ (Logo)	13
2.5 สีกับการออกแบบ	17
3.1 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์	23
3.2 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์	24
3.3 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการชัก	25
3.4 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการชัก	26
3.5 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการพอกสี	27
3.6 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการพอกสี	28
3.7 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่น	29
3.8 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่น	30
3.9 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตาก	31
3.10 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตาก	32
3.11 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด	33
3.12 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด	34
3.13 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปริมาณการตกของสี	35
3.14 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปริมาณการตกของสี	36
3.15 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์	36

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.16	แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการชักที่ผ่านการคัดเลือก
3.17	แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการพอกสีที่ผ่านการคัดเลือก
3.18	แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการปั่นที่ผ่านการคัดเลือก
3.19	แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการบิดตากที่ผ่านการคัดเลือก
3.20	แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการรีดที่ผ่านการคัดเลือก
3.21	แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทปริมาณการตกของสีที่ผ่านการคัดเลือก
3.22	ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา นางสาวอุบล ทองน่วม
3.23	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 16130
3.24	รางวัลที่ได้รับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา
3.25	ประธานผ้ามอญทอมือของชุมชนมอญ นางสาวจำเนียร แยม่นุ่น
3.26	กลุ่มผ้ามอญทอมือของชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
3.27	รางวัลที่ได้รับของกลุ่มผ้ามอญทอมือของชุมชนมอญ
3.28	ผู้ประสานงานกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย นายวิทยา มียอด
3.29	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย บ้านเลขที่ 1 หมู่ 9 ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
3.30	รางวัลที่ได้รับของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย
3.31	ภาพสำรวจสถานที่และการติดต่อประสานงานกับผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เพื่อใช้ในการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
3.32	ภาพสำรวจสถานที่และการติดต่อประสานงานกับผู้นำกลุ่มผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ เพื่อใช้ในการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
3.33	ภาพสำรวจสถานที่และการติดต่อประสานงานกับผู้นำกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย เพื่อใช้ในการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
4.1	ตัวอย่างผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ไม่มีสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์
4.2	รูปแบบฉลากสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการคัดเลือก
4.3	ภาพบรรยากาศพิธีเปิดของการอบรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
4.4	ภาพการบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่ม
4.5	ภาพบรรยากาศการให้ความรู้ภาคปฏิบัติงานของผู้เข้าอบรม
4.6	ผลงานสำเร็จการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของผู้เข้าอบรม

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.7 ฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการออกแบบโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และคณะผู้วิจัยผลิตให้กับชุมชน	70
4.8 คณะผู้วิจัยมอบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน	70
4.9 ภาพบรรยากาศพิธีเปิดของการอบรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง	71
4.10 ภาพการบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่ม	72
4.11 ภาพบรรยากาศการให้ความรู้ภาคปฏิบัติงานของผู้เข้าอบรม	73
4.12 ผลงานสำเร็จจากการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของผู้เข้าอบรม	74
4.13 ฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการออกแบบโดยกลุ่มชุมชน และคณะผู้วิจัยผลิตให้กับชุมชนผลิตให้กับชุมชน	74
4.14 คณะผู้วิจัยมอบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน	74
4.15 ภาพบรรยากาศพิธีเปิดของการอบรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง	75
4.16 ภาพการบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่ม	76
4.17 ภาพบรรยากาศการให้ความรู้ภาคปฏิบัติงานของผู้เข้าอบรม	77
4.18 ผลงานสำเร็จจากการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของผู้เข้าอบรม	78
4.19 ฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการออกแบบโดยกลุ่มชุมชน และคณะผู้วิจัยผลิตให้กับชุมชนผลิตให้กับชุมชน	78
4.20 คณะผู้วิจัยมอบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน	78
4.21 คณะผู้วิจัยนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ ในงาน The 6th RMUTP International Conference	87
4.22 การนำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ของวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี	88
4.23 การนำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ของผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	89
4.24 การนำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ของผ้ากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย บ้านเลขที่ 1 หมู่ 9 ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	89

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผ้าจัดว่าเป็น 1 ใน ปัจจัย 4 ของมนุษย์ จึงทำให้ผ้ามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะในปัจจุบัน มนุษย์รู้จักที่จะนำผ้ามาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ใช้ตกแต่งอาคารสถานที่ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของธุรกิจต่าง ๆ ด้วยเหตุดังกล่าว จึงจำเป็นที่ผู้บริโภคผ้าจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในการดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ทำจากผ้า เพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น

แต่ในปัจจุบัน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองในประเทศไทยยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญต่อรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นฉลากแนะนำผลิตภัณฑ์ สัญลักษณ์เพื่อการดูแลรักษา จึงส่งผลให้ผู้บริโภคที่นำผลิตภัณฑ์ไปใช้ไม่สามารถดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้ได้ดีเท่าที่ควร หรือดูแลรักษาโดยใช้ความรู้พื้นฐานที่ตนทราบ และปฏิบัติมาโดยตลอด บางครั้งอาจจะเป็นความรู้ความเข้าใจที่ผิด และส่งผลให้ผลิตภัณฑ์นั้นมีอายุการใช้งานสั้นลง หรือใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เสื้อผ้าที่ผลิตมาจากสิ่งทอพื้นเมือง ไม่ว่าจะเป็นผ้าแพ่งหรือลูก ควรมีการเก็บรักษาให้ใช้ได้ทนทานและอยู่ในสภาพดีนั้น ผู้บริโภคควรรู้จักดูแลรักษาและเข้าใจถึงความหมายของสัญลักษณ์ให้ถูกต้อง เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนกระบวนการซัก การใช้สารซักฟอกตามคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของวัสดุ โดยการปฏิบัติตามป้ายสัญลักษณ์ที่ติดมากับเสื้อผ้า ที่ผู้ผลิตได้ทำการทดสอบและวิเคราะห์มาอย่างดีก่อนทำฉลากบอกวิธีการดูแลรักษา ทั้งนี้หากผู้บริโภคสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เสื้อผ้าก็จะคงสภาพความสวยงามได้ยาวนานมากขึ้น ยืดอายุการใช้งานได้มากขึ้น การรับรองคุณภาพและมีสัญลักษณ์ต่างๆ สร้างความน่าเชื่อถือในตัวสินค้าได้ โดยเฉพาะสินค้าส่งออกที่จำเป็นต้องมีการควบคุมคุณภาพของสินค้าที่เข้มงวด การมีฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ และเข้าใจได้ง่ายจะช่วยสร้างความน่าสนใจ และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญของดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่มีอยู่ จึงจะออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของประเทศไทยให้เป็นสากล มีมาตรฐานและรูปแบบที่บ่งบอกความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและอื่นๆ และถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่กลุ่มธุรกิจชุมชนต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพแก่ผู้ผลิตให้สามารถแข่งขันกับกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนได้ในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษารูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
- 1.2.2 เพื่อออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
- 1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
- 1.2.4 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง (ปีที่ 2)
- 1.2.5 เพื่อประเมินผลการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง (ปีที่ 2)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

- 1.3.1 ศึกษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทเครื่องแต่งกายที่ผ่านการขึ้นทะเบียนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เฉพาะเขตภาคกลาง (ปีที่ 1)
- 1.3.2 การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองต้นแบบประเภทละ 10 ต้นแบบ รวมจำนวน 60 ต้นแบบ (ปีที่ 1) ได้แก่
 - 1.3.2.1 ประเภทการซัก
 - 1.3.2.2 ประเภทการฟอกสี
 - 1.3.2.3 ประเภทการปั่น
 - 1.3.2.4 ประเภทการบิดตาก
 - 1.3.2.5 ประเภทการรีด
 - 1.3.2.6 ประเภทปริมาณการตากของสี
- 1.3.3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง (ปีที่ 1) ดังนี้
 - 1.3.3.1 ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มชุมชน ที่ผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP
 - 1.3.3.2 ลูกค้าที่ซื้อผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
- 1.3.4 ต้นแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 6 ประเภท คือ การซัก การฟอกสี การปั่น การบิดตาก การรีด และปริมาณการตากของสี จากผลงานวิจัยเรื่องการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

1.3.5 ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับกลุ่มชุมชนหรือกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร / เทศบาล ผู้ผลิตผู้ประกอบการ ที่ผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP และผู้สนใจ ได้แก่

1.3.5.1 วิชาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้า จังหวัดนครปฐม

1.3.5.2 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร / เทศบาล จังหวัดสิงห์บุรี

1.3.5.3 กลุ่มชุมชนผลิตภัณฑ์จากผ้า จังหวัด ราชบุรี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ด้านวิชาการ

1.4.1.1 เป็นองค์ความรู้เพื่อการศึกษาและวิจัยแก่สถาบันของรัฐและเอกชน

1.4.1.2 เพื่อเป็นองค์ความรู้ด้านรูปแบบฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

1.4.1.3 เพื่อให้เกิดสัญลักษณ์ฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองใหม่

1.4.1.4 เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปองค์ความรู้ที่ได้ไปต่อยอดงานวิจัย

1.4.2 ด้านนโยบาย

1.4.2.1 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการสร้างเอกลักษณ์และการผลิตสินค้าในท้องถิ่น

1.4.2.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาฉลากสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

1.4.3 ด้านเศรษฐกิจ/พาณิชย์

1.4.3.1 เพื่อสร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองสู่ตลาดอาเซียน

1.4.3.2 เพื่อยกระดับมาตรฐานและคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่มีอยู่ให้มากขึ้น

1.4.4 ด้านสังคมและชุมชน

1.4.4.1 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และสามารถบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการวิจัยให้เป็นสังคมฐานความรู้

1.4.4.2 เป็นการส่งเสริมและสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน

1.4.4.3 เป็นการนำรูปแบบฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอมาผลิตเพื่อนำไปใช้จริงได้

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ฉลากดูแลรักษา (Care label) หมายถึง ข้อความที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

1.5.2 สัญลักษณ์ (Symbol) หมายถึง สัญลักษณ์สากลของป้ายสำหรับการดูแลรักษาเสื้อผ้า โดยทั่วไปแล้ว ในสัญลักษณ์สากลของป้าย มีอยู่ 5 รูปแบบ (ศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ, 2555) ทั้งนี้ บนป้ายสำหรับการดูแลรักษาเสื้อผ้าแต่ละอัน จะเรียงลำดับจากบนลงล่าง สิ่งที่จะระบุบนป้ายผ้าหรือฉลากคือ ขนาดหรือ เบอร์ของสินค้า เพื่อความสะดวกในการเลือก ชนิดเส้นใยที่ใช้ทำ ผลิตภัณฑ์นั้นเป็นร้อยละ

1.5.3 ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง (Native textile products) หมายถึง ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทเครื่องแต่งกายที่ผ่านการขึ้นทะเบียนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ไม่ว่าจะเป็นเป็นผืนผ้า เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่ผลิตจากสิ่งทอพื้นเมืองในเขตภาคกลาง

1.5.4 การถ่ายทอดเทคโนโลยี ดร.กัลยา (2552) กล่าวว่า กระบวนการที่นำเอาเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น (หรือพัฒนาขึ้น) ในสถานที่หนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งไปใช้ในที่อื่นเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันหรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้การถ่ายทอดเทคโนโลยีจะต้องครอบคลุมประเด็นซึ่งประกอบด้วย

1.5.1.1 Know-how หมายถึง องค์ความรู้หรือประสบการณ์ต่างๆ

1.5.1.2 Show-how หมายถึง การฝึกทักษะคำแนะนำต่างๆ ที่ช่วยในการใช้องค์ความรู้ได้อย่างชำนาญหรืออย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.1.3 Utilization หมายถึง การนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงวิธีการผลิต พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และปรับปรุงขั้นตอน/วิธีการขนส่ง เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัย เรื่อง การออกแบบฉลาก และสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

2.1.1 ความหมายของฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ ฉลาก หมายถึง ข้อความที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า โดยระบุไว้ที่ตัวสินค้า แต่กรณีที่ไม่สามารถแสดงได้ที่ตัวสินค้าได้ทั้งหมด สามารถไว้ที่ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อสินค้า หรือในเอกสารหรือคู่มือ หรือจัดทำเป็นป้ายแสดงรายละเอียดไว้ที่จุดจำหน่ายสินค้าและ เมื่อรวมการแสดงฉลากไว้ทุกแห่งแล้วต้องสามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน สินค้าที่ควบคุมฉลากตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ได้แก่ สินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (ใช้แรงงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป หรือใช้เครื่องจักรตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไป) และสินค้าที่ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายและ คณะกรรมการว่าด้วยฉลากยังมีอำนาจกำหนดให้สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย แก่สุขภาพร่างกายหรือจิตใจและสินค้าที่ประชาชนทั่วไป ใช้เป็นประจำ เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากการแสดงข้อมูลในฉลากสินค้าต้องใช้ข้อความที่ตรงต่อความเป็นจริงและไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น ๆ แต่ในกรณีที่สินค้านั้น ๆ เช่น อาหารต้องจัดทำฉลากตามพระราชบัญญัติอาหารยาต้องจัดทำฉลาก ตามพระราชบัญญัติยา เครื่องสำอางต้องจัดทำฉลากตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ต้องจัดทำฉลากตามพระราชบัญญัติแพทย์ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงสาธารณสุข ป้ายต้องจัดทำฉลากตามพระราชบัญญัติป้าย ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.1.1.1 ฉลากของสินค้า (ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2552) จะต้องระบุข้อความดังนี้

- 1) ชื่อประเภทหรือชนิดของสินค้า เช่น โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ สมุดพิมพ์ เขียน น้ำหอมปรับอากาศ ฯลฯ
- 2) ชื่อผู้ประกอบการหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทยและที่อยู่ผู้ประกอบการกรณีเป็นสินค้านำเข้าให้ ระบุประเทศที่ผลิตด้วย เช่น ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลิตในประเทศจีน ฯลฯ

- 3) ขนาด หรือมิติหรือปริมาณหรือปริมาตรหรือน้ำหนักของสินค้า เช่น น้ำหนักสุทธิ 5 กิโลกรัม ขนาดมาตรฐาน ขนาดความยาว 5 นิ้ว ความจุ 10 cc จำนวนบรรจุ 12 ชิ้น/กล่อง ฯลฯ
- 4) วิธีใช้ เช่น ใช้สำหรับบรรจุอาหาร ใช้สำหรับประดับตกแต่ง ใช้สำหรับเครื่องยนต์ดีเซล ฯลฯ
- 5) ข้อแนะนำในการใช้หรือข้อห้ามใช้ เช่น ความเปลี่ยนแปลงสีฟ้าใหม่ทุก 3 เดือน ควรเก็บสินค้าไว้ในที่ร่มและไม่เปียกชื้น ฯลฯ
- 6) คำเตือน เช่น ห้ามใช้บรรจุของร้อน อันตรายถึงชีวิต ถ้าไม่ติดตั้งสายดิน รับน้ำหนักได้ไม่เกิน 70 กิโลกรัม ฯลฯ
- 7) วัน เดือน ปี ที่ผลิตหรือหมดอายุหรือวัน เดือน ปี ที่ควรใช้ก่อน เช่น ผลิตเมื่อ 16 เมษายน 2521 ควรใช้ก่อน 16 เมษายน 2551
- 8) ราคา ต้องระบุราคาขายเป็นหน่วยเงินบาท หรือถ้าเป็นสกุลอื่นต้องมีราคาเป็นบาทกำกับด้วย

2.1.2 ประเภทของฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

ในปัจจุบันคณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้ออกประกาศมาใช้บังคับเป็นจำนวนทั้งหมด 19 ฉบับ โดยกำหนดให้สินค้าทั่วไป สินค้าประเภทอะไหล่ น้ำมันเครื่อง ก๊าซหุงต้ม ลูกโป่งบรรจุก๊าซไฮโดรเจน ขาวสารบรรจุถุง ทองรูปพรรณ อัญมณีเจียรไนและ เครื่องประดับอัญมณีเจียรไน ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องทำน้ำอุ่นไฟฟ้า เครื่องทำน้ำร้อนไฟฟ้า แปรงสีฟัน บอแรกซ์ ปุ๋ยชีวภาพ เครื่องเล่นชนิดที่มีล้อเลื่อน น้ำมันอเนกประสงค์ ภาชนะและเครื่องใช้เมลามีนสำหรับอาหารและที่นอน เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก โดยได้กำหนดให้สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพร่างกายและสินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำ ต้องระบุข้อความเพิ่มเติม เกี่ยวกับรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญ รวมทั้งข้อแนะนำ คำเตือนที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับทราบรายละเอียดเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการนำไปใช้งาน ดังนี้

2.1.2.1 น้ำมันเครื่อง ให้ระบุเครื่องหมายและเลขทะเบียนคุณภาพผลิตภัณฑ์ น้ำมันหล่อลื่นเหลวและก๊าซหุงต้มให้แสดง เครื่องหมายประจำตัวผู้บรรจุก๊าซ ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมธุรกิจพลังงาน

2.1.2.2 อะไหล่สินค้าขนาดเล็ก แสดงราคารายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าไว้ในคู่มือหรือเอกสารหรือบัญชีราคาสินค้า

2.1.2.3 ลูกโป่งบรรจุก๊าซไฮโดรเจน ให้ระบุคำเตือนว่า “ห้ามนำเข้าใกล้เปลวไฟหรือความร้อน”

2.1.2.4 ข้ามสารบรรจุถุง ให้ระบุชนิดของข้าวตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ วิธีหุงต้ม กรณีที่มีการผสมหรือ เจือปนข้าวสารชนิดอื่นให้ระบุจำนวนและชนิดของข้าวสารอื่นที่เป็น ส่วนผสมหรือเจือปนไว้ในฉลาก

2.1.2.5 ทองรูปพรรณ อัญมณีเจียรไนและเครื่องประดับอัญมณีเจียรไน ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับน้ำหนักของสินค้า ค่ากำเหน็จ ความบริสุทธิ์ของทองรูปพรรณ ราคา รับซื้อคืน

2.1.2.6 บอแรกซ์ ให้ระบุคำเตือนว่า “อันตราย อาจทำให้ไตวาย ห้ามใช้ในอาหาร”

2.1.2.7 ผลิตภัณฑ์พลาสติก ให้ระบุเตือนว่า “ห้ามใช้บรรจุอาหาร” หรือ “รับน้ำหนักได้ไม่เกินกี่กิโลกรัม” หรือ “มีส่วนผสมจากวัสดุที่ใช้แล้ว” ฯลฯ

2.1.2.8 เครื่องทำน้ำอุ่นไฟฟ้าและเครื่องทำน้ำร้อนไฟฟ้า ให้ระบุข้อแนะนำว่า “ต้องติดตั้งสายดินพร้อมติดตั้งเครื่องทำน้ำอุ่นไฟฟ้า หรือเครื่องทำน้ำร้อนไฟฟ้า” และระบุคำเตือนว่า “อันตรายถึงชีวิต ถ้าไม่ติดตั้งสายดิน” ฯลฯ

2.1.2.9 แปรงสีฟัน ให้ระบุรายละเอียดเพิ่มเติมของลักษณะและชนิดของ ขนแปรง วัสดุที่ใช้ทำด้ามและขนแปรงวิธีใช้และข้อแนะนำ เช่น ควรเปลี่ยนแปรงสีฟันใหม่ทุก 3 เดือน ฯลฯ

2.1.2.10 ปุ๋ยชีวภาพ ให้ระบุรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ชื่อจุลินทรีย์ ปริมาณจุลินทรีย์ กลุ่มหรือชนิดของจุลินทรีย์ รวมถึงเปอร์เซ็นต์ความชื้น

2.1.2.11 เครื่องเล่นชนิดที่มีล้อเลื่อน ให้ระบุรายละเอียดเพิ่มเติมในข้อแนะนำ ในการใช้ คือ 1.ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 4 ปี 2.การเล่นต้องใส่อุปกรณ์เสริมความปลอดภัยทุกครั้ง ประกอบด้วย หมวกนิรภัย สนับข้อมือ สนับศอก สนับเข่า 3.ผู้เริ่มฝึกหัดใช้ต้องมี ผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด 4.ต้องเล่นในพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเล่นโดยเฉพาะให้ระบุคำเตือนว่า “ถ้าไม่ใส่ อุปกรณ์เสริมความปลอดภัย อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต” ต้องใช้ตัวอักษรสีแดงขนาดไม่ต่ำกว่า 3 มิลลิเมตรและติดไว้ที่ตัวสินค้า

2.1.2.12 น้ำมันเอนกประสงค์ ให้ระบุข้อแนะนำในการใช้ว่า “ใช้สำหรับงานหล่อลื่นภายนอกได้ทุกประเภท เช่น ชิ้นส่วนเครื่องจักรทั่วไป เป็นน้ำมันหยอดทั้ง น้ำมันหยอดใบ เลื่อย โซ่และเฟือง หรืออื่น ๆ” ต้องระบุข้อห้ามใช้ว่า “ห้ามนำไปใช้หล่อลื่นภายในเครื่องยนต์เบน ซิล 4 จังหวะและเครื่องยนต์ดีเซลหรือใช้แทนน้ำมันเครื่อง 2T” ต้องใช้ตัวอักษรสีแดงขนาดไม่ต่ำกว่า 3 มิลลิเมตรและติดไว้ที่ด้านหน้าของน้ำมันเอนกประสงค์

2.1.2.13 ภาชนะและเครื่องใช้เมลามีน ต้องระบุข้อแนะนำในการใช้ 1.ควรใช้ฟองน้ำหรือผ้านุ่มทำความสะอาด 2.ก่อนใช้งานครั้งแรกควรล้างด้วยน้ำเพื่อชะล้างสิ่งสกปรก 3.ไม่แนะนำให้ใช้กับเตาไมโครเวฟ คำเตือนต้องระบุข้อความว่า “ห้ามใช้บรรจุอาหารหรือของเหลวที่มีอุณหภูมิสูงกว่า 100 องศาเซลเซียส” ต้องใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรอื่น

2.1.2.14 ที่นอน ต้องระบุชื่อประเภทหรือชนิดของที่นอน วัสดุที่ใช้ในการผลิต กรณีที่ใช้วัสดุตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปให้แสดงภาพและ ภาพตัดขวางของที่นอน ที่แสดงให้เห็นถึงวัสดุหลักในการผลิตและฉลากสินค้าต้องมีขนาดไม่ต่ำกว่า 6 x 8 นิ้ว

2.1.3 ฉลากสิ่งแวดล้อม (Eco-Label) ฉลากสิ่งแวดล้อมเป็นฉลากที่ติดแสดงบนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามนิยามของ ISO 14020 แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

2.1.3.1 ประเภทที่ 1 เป็นฉลากสิ่งแวดล้อมที่ให้การรับรองโดยหน่วยงานกลาง (Third party) ซึ่งเกณฑ์กำหนดของฉลากประเภทนี้จะพิจารณาจากผลกระทบของผลิตภัณฑ์ทั้งวัฏจักรชีวิต เช่น ฉลากเขียว ฉลาก EU Flower เป็นต้น

2.1.3.2 ประเภทที่ 2 เป็น ฉลากสิ่งแวดล้อมที่ผู้ผลิตสินค้าเป็น ผู้รับรองผลิตภัณฑ์ของตนเอง (self-declaration claim)

2.1.3.3 ประเภทที่ 3 เป็นฉลากสิ่งแวดล้อมที่ให้การรับรองโดยหน่วยงานกลาง เหมือนกับฉลากประเภทที่ 1 แต่ฉลากประเภทนี้จะแสดงค่าผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นตัวเลข เช่น ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เป็นต้น

2.1.4 ฉลากสิ่งแวดล้อมของไทย ดำเนินการโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งปัจจุบันมีเกณฑ์กำหนดสำหรับผลิตภัณฑ์แล้ว 48 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์ จะแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

1. ข้อกำหนดทั่วไป จะอ้างอิงไปยังมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ที่เกี่ยวข้อง

2. กระบวนการผลิต การขนส่ง และการกำจัดของเสียจากกระบวนการผลิต ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของราชการ

3. ข้อกำหนดพิเศษ โดยจะมีการกำหนดเพิ่มเติม เช่น การห้ามใช้สารอันตรายบางประเภทในผลิตภัณฑ์

2.1.4.1 ฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ มีการประกาศเกณฑ์กำหนดแล้ว 2 ประเภท ผลิตภัณฑ์ คือ ผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า และ พรหม

ฉลากเขียว (Green Label) ฉลาก EU Flower ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint Label) ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์เป็นฉลากประเภทที่ 3 ซึ่งจะแสดงค่า

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในรูปคณ การบอนไดออกไซด์ เทียบเท่า(Carbon dioxide equivalent) ที่ปลดปล่อยตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่การได้วัตถุดิบ การขนส่ง

ภาพที่ 2.1 เครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของประเทศต่างๆ

ที่มา : <http://www.environnet.in.th/wp-content/uploads/2013/03/image0022.gif>

2.1.5 รูปแบบของสัญลักษณ์บนฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

สัญลักษณ์สากลของป้ายสำหรับการดูแลรักษาเสื้อผ้า โดยทั่วไปแล้ว ในสัญลักษณ์สากลของป้าย มีอยู่ 5 รูปแบบ (ศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ, 2555) ทั้งนี้ป้ายสำหรับการดูแลรักษาเสื้อผ้าแต่ละอัน จะเรียงลำดับจากบนลงมาล่าง สิ่งที่จะระบุบนป้ายผ้าหรือฉลากคือ ขนาดหรือ เบอร์ของสินค้า เพื่อความสะดวกในการเลือก ชนิดเส้นใยที่ใช้ทำ ผลิตภัณฑ์นั้นเป็นร้อยละ เช่น ผ้าฝ้าย 100% หรือโพลีเอสเตอร์ 65% ผ้าฝ้าย 35%

Symbol	Care Instructions	Machine Wash	Hand Wash	Tumble Dry	Iron Low
	Machine Wash Normal	Machine Wash Hot Permanent Press	Hand Wash Normal	Tumble Dry Gentle	Iron Low No Steam
	Machine Wash Cold	Machine Wash Hot Permanent Press	Hand Wash Cold	Tumble Dry Gentle Low Heat	Iron Medium No Steam
	Machine Wash Warm	Machine Wash Hot Permanent Press	Hand Wash Warm	Tumble Dry Gentle Medium Heat	Iron High No Steam
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Do Not Wash	Tumble Dry Gentle No Heat	Do Not Iron
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	BLEACH	Do Not Tumble Dry	DRY CLEAN
	Machine Wash Hot	Machine Wash Cold	Bleach When Needed	Do Not Dry	Dry Clean
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Non-Chlorine Bleach When Needed	Line Dry	Dry Clean
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Do Not Bleach	Drip Dry	Dry Clean Any Solvent
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	DRY	Drip Dry In Shade	Except Trichloroethylene
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Tumble Dry Normal	Dry Flat	Dry Clean
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Tumble Dry Normal Low Heat	Dry Flat In Shade	Low Heat
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Tumble Dry Normal Medium Heat	Do Not Wring	No Steam
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Tumble Dry Normal High Heat	IRON	Dry Clean
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Tumble Dry Permanent Press	Iron Any Temperature Steam or Dry	Reduced Moisture
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Tumble Dry Permanent Press Low Heat	Iron Low Heat	Dry Clean
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle	Tumble Dry Permanent Press High Heat	Iron Medium Heat	Short Cycle
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle		Iron High Heat	Dry Clean Any Solvent Low Heat
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle		Do Not Steam	Dry Clean Any Solvent No Steam
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle			Dry Clean Any Solvent
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle			Reduced Moisture
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle			Dry Clean Any Solvent Short Cycle
	Machine Wash Hot	Machine Wash Gentle			Do Not Dry Clean

ภาพที่ 2.2 สัญลักษณ์การดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

ที่มา : http://www.comfortercompany.com/media/wysiwyg/Care-Sym-Instruction_2.gif

2.1.5.1 สัญลักษณ์ต่างๆ บนฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

1) ประเภทการซัก โดยทั่วไปมีสัญลักษณ์ที่แสดงถึงวิธีดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้อง (<http://www.tongthin.com>, 2547)

- 1.1) ซักด้วยเครื่องซักผ้า
- 1.2) ซักด้วยน้ำเย็นธรรมดา
- 1.3) ซักด้วยน้ำอุ่น
- 1.4) ซักด้วยน้ำร้อน
- 1.5) เปิดเครื่องเครื่องซักให้เหมาะกับผ้าบางเบา
- 1.6) แยกซักต่างหาก หรือแยกสีประเภทเดียวกันซักด้วยกัน
- 1.7) ซักด้วยมือ อาจใช้สารฟอกขาวหรืออาจซักแห้งได้
- 1.8) แยกซักด้วยมือ หรือซักกับผ้าสีประเภทเดียวกัน
- 1.9) ซักด้วยมืออย่างเดียว ไม่รวมการซักแห้ง
- 1.10) ซักแห้งเท่านั้น
- 2) ประเภทการฟอกสี
 - 2.1) ห้ามใช้สารฟอกขาวคลอรีน ห้ามใช้สารฟอกขาว
- 3) ประเภทการปั่น
 - 3.1) ไม่ปั่นแห้ง หยุดเครื่องเมื่อซักน้ำสุดท้ายเสร็จจบ
 - 3.2) ให้แห้งในเครื่องอบผ้า ปรับเครื่องตามต้องการ
 - 3.3) ห้ามอบผ้าในเครื่องอบ
- 4) ประเภทการบิดตาก
 - 4.1) ใช้ผ้าขึ้นหรือฟองน้ำเช็ดออก
 - 4.2) ใส่ไม้แขวนทั้งที่ผ้ายังเปียก จัดผ้าให้เรียบและผึ่งให้แห้ง
 - 4.3) ตากบนราวจนผ้าแห้ง
 - 4.4) ห้ามบิดผ้า ระวังไม่ให้ผ้ายับหรือเสียรูป
 - 4.5) ตากบนพื้นราบ
- 5) ประเภทการรีด
 - 5.1) รีดด้วยอุณหภูมิสูง
 - 5.2) รีดด้วยอุณหภูมิปานกลาง
 - 5.3) รีดด้วยอุณหภูมิต่ำ
 - 5.4) ห้ามรีด
 - 5.5) รีดด้วยเตารีดไอน้ำ
 - 5.6) พรมผ้าให้ชื้นก่อนรีด

2.2 สัญลักษณ์และการออกแบบ

2.2.1 ความหมายของสัญลักษณ์ หรือ Symbol มีเพื่อสื่อความหมายให้รับรู้ร่วมกันในสังคม เป็นสื่อความหมายที่แสดงนัยหรือเจอนความคิดที่แฝงไว้ในรูปภาพ (Pictogram) ใช้แสดงแทนภาษาพูดให้เป็นสื่อกลางที่จะถ่ายทอดข่าวสารแก่ผู้ใช้ทุกระดับ ซึ่งอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจภาษา แต่ผู้ใช้จะเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ได้ถ้าพบเห็นบ่อยๆ ภาพ Pictogram ที่ใช้ในที่นี่สื่อความหมายถึงสถานที่และกิจกรรมต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติ ซึ่งยึดแนวความคิดมาจากลักษณะทางภูมิประเทศ ลักษณะของสถาปัตยกรรม และกิจกรรมเด่นที่ประกอบกันภายในพื้นที่ธรรมชาติ นอกจากสัญลักษณ์ของสถานที่แล้วยังมีสัญลักษณ์ส่วนบริการ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สากลสื่อความหมายถึงกิจกรรมด้านบริการต่างๆ ภายในอุทยานแห่งชาติ ทำให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาใช้บริการได้ทราบถึงประเภทของแหล่งท่องเที่ยว และจดจำแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและรวดเร็ว เป็นการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย

2.2.2 ชนิดของงานออกแบบสัญลักษณ์ แบ่งออกเป็นชนิดต่างๆ ได้ดังนี้

2.2.2.1 ภาษาภาพ (Pictograph) หมายถึง สัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงวัตถุประสงค์ กิจกรรม การกระทำ กระบวนการ หรือแนวคิดซึ่งมีใช้กันในสังคมมาช้านานและเป็นสากล โดยจะไม่มีตัวอักษรประกอบแต่อย่างใด เช่น ป้ายบอกทาง ป้ายจราจร ป้ายห้ามต่างๆ ที่มักจะเป็นภาพที่ไม่มี ความละเอียดซับซ้อน

ภาพที่ 2.3 ภาษาภาพ (Pictograph)

ที่มา : <http://www.ptit.org/download/AEC/2-1.pdf>

2.2.2.2 สัญลักษณ์ที่ไม่ใช้ตัวอักษรในการสื่อความหมาย (Symbol) มักเป็นสัญลักษณ์เฉพาะกิจ ไม่เป็นสากล เช่น สัญลักษณ์ขององค์กร สถาบัน หรือบริษัท จุดเด่นคือมีภาพ แต่ไม่มีตัวอักษรใดๆ

2.2.2.3 ภาพตัวอักษรที่ใช้ตัวอักษรในการสื่อความหมาย (Letter Mark) ภาพตัวอักษรที่ใช้ตัวอักษรในการสื่อสารนิยมใช้ในการเป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัท

2.2.2.4 โลโก้ (Logo) มาจากคำว่า Logo Type หมายถึง ตราสัญลักษณ์ซึ่งสื่อความหมายเฉพาะ เช่น บริษัท ห้างร้าน ส่วนราชการ อาจมีภาพและตัวอักษรอยู่รวมกันก็ได้ สัญลักษณ์ หรือ Logo มาจากคำเต็ม Logotype หมายถึง สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ตัวแทน หรือสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งที่บ่งบอก ประเภท รูปแบบ หรือรูปพรรณสัณฐานของสิ่งที่เป็นเจ้าของ สัญลักษณ์ หรือ Logo นั้นๆ ดูกดั่งเงาจริงๆ แล้วแทบจะไม่ต้องแปลความหมาย หรืออธิบายด้วยซ้ำ กับคำคำนี้ เพราะว่า ถ้าได้ยินคำว่า Logo ผู้ที่ฟังก็จะเข้าใจได้เลย ไม่ต้องแปล หรืออธิบาย จะเข้าใจได้ดี ความหมาย ขยายความได้มากกว่า และกว้างมากกว่าคำที่ได้อธิบายไว้แต่ต้น เหมือนที่ทุกคนเข้าใจ และลึกซึ้งกับคำว่า “เงิน” พอเอ่ยคำคำนี้ทุกคนจะเข้าใจได้ดี ลึกซึ้ง และรู้ความหมายกับคำว่าเงินคืออะไร แต่จะให้แปล และตีความนั้นค่อนข้างจะลำบาก เป็นต้น (ยุทธพงษ์, 2553) ซึ่งอาจจะออกแบบได้หลายลักษณะ ดังนี้

- 1) Logotype – ชื่อลูกค้าที่เป็นตัวอักษร หรือเอกลักษณ์เฉพาะ
- 2) Initial – ใช้ตัวอักษรตัวแรกของชื่อลูกค้า
- 3) Pictorial Visual – เป็นภาพที่แสดง และสื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของลูกค้า
- 4) Abstract Visual – ภาพนามธรรมที่สื่อให้ทราบถึงสัญลักษณ์ของลูกค้า
- 5) Combination – คือการผสมผสานของหัวข้อข้างบนเข้าด้วยกัน

ทั้งนี้ สัญลักษณ์ที่ดีควรมีความเรียบง่าย ชัดเจน มีเอกลักษณ์ที่ทำให้ผู้พบเห็นสามารถเข้าใจ และจดจำได้ง่าย และสามารถใช้งานได้ยาวนาน

ภาพที่ 2.4 โลโก้ (Logo)

ที่มา : Manfioz, 2010

2.2.3 องค์ประกอบพื้นฐานในการออกแบบโลโก้หรือสัญลักษณ์ ในการออกแบบโลโก้ซึ่งเป็นภาษาภาพที่ถูกตัดทอนให้ง่ายต่อการเข้าใจ การจดจำ และการสื่อสาร นักออกแบบจะต้องนำองค์ประกอบต่างๆ ที่ได้ศึกษามา ใช้งานร่วมกัน องค์ประกอบต่างๆ ที่มักจะถูกนำมาใช้ในการออกแบบโลโก้จะมีอยู่ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ จุด เส้น ระบาย สี ที่ว่างบวกกับที่ว่างลบ การลดทอนหรือการคัดกรองเนื้อหาที่มีจากข้อมูลนำมาลดทอนแบบแอบสแตรคต์ และการเล่นกับตัวอักษรหรือการสร้างลูกเล่นบางอย่างให้กับตัวอักษร

2.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบกราฟิกและฉลากบนบรรจุภัณฑ์

2.3.1 การออกแบบกราฟิก เป็นตัวแทนของกระบวนการส่งเสริมการขายทางด้านการตลาด ณ จุดขายที่สามารถจับต้องได้ ทำหน้าที่เป็นสื่อโฆษณาได้อย่างดีเยี่ยม คำบรรยายบนบรรจุภัณฑ์เปรียบได้กับปากที่กล่าวแจ้งแฉ่งสรรพคุณ การออกแบบอาจจะเขียนเป็นสมการอย่างง่าย ๆ ได้ดังนี้

$$\text{การออกแบบ} = \text{คำบรรยาย} + \text{สัญลักษณ์} + \text{ภาพพจน์}$$

เนื่องจากการออกแบบภาพพจน์เป็นศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งอาจแสดงออกได้ด้วย จุด เส้น สี รูปวาด และรูปถ่าย ผสมผสานกันออกมาเป็นพาณิชย์ศิลป์บนบรรจุภัณฑ์ ด้วยหลักการง่าย ๆ 4 ประการ คือ **SAFE** ซึ่งมีความหมายว่า

S = Simple	เข้าใจง่ายสบายตา
A = Aesthetic	มีความสวยงาม ชวนมอง
F = Function	ใช้งานได้ง่าย สะดวก
E = Economic	ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

2.3.2 การใช้ตัวอักษรและตัวพิมพ์ ประชิด ทิณบุตร (2530) กล่าวว่า ตัวอักษรหรือตัวพิมพ์จัดว่าเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญอันดับแรกของการ ออกแบบ การออกแบบโดยทั่ว ๆ ไป มีการนำตัวอักษรมาใช้ในการออกแบบเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

2.3.2.1 ใช้ตัวอักษรเป็นส่วนดึงดูดตา มีลักษณะตัวอักษรแบบ Display face เพื่อต้องการตกแต่งหรือการเน้นข้อความข่าวสารให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ ดู ผู้อ่าน ด้วยการใช้ขนาดรูปแบบตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ มีความเด่นเป็นพิเศษ

2.3.2.2 ใช้ตัวอักษรเป็นส่วนบรรยายหรืออธิบายเนื้อหา คือ การใช้ตัวอักษรเป็น Book face หรือเป็นตัว Text ที่มีขนาดเล็กในลักษณะของการเรียงพิมพ์ข้อความเพื่อการบรรยายหรืออธิบายส่วน ประกอบปลีกย่อย และเนื้อหาที่สื่อสารเผยแพร่ ดังนั้นการที่จะนำตัวอักษรมาใช้ในการออกแบบกราฟิกผู้ออกแบบจึงควรที่จะต้องศึกษา เรียนรู้ถึงส่วนประกอบของตัวอักษรในภาษาต่าง ๆ ในเรื่องต่อไปนี้ รูปแบบตัวอักษร รูปลักษณะของตัวอักษร และ ขนาดตัวอักษร

2.3.2.3 การพิจารณาเลือกตัวหนังสือในการออกแบบ

1) ลักษณะรูปร่างหนังสือแต่ละตัวสวยงามน่าพอใจ และมีความสูง ความกว้าง สมดุล สำหรับผู้อ่านทั่วไป (สัดส่วนโดยประมาณ สูง 1 กว้าง 3/5)

2) การประสมคำบรรทัดเป็นหน้า การประสมคำ ตัวหนังสือทุกตัวต้องเข้ากันได้ ในการออกแบบมีช่องไฟเหมาะสม การเรียงบรรทัด ต้องไม่ผอมเกินไป เพราะอ่านได้ไม่สะดวก อ่านช้า น่าเบื่อ และการจัดบรรทัดเป็นหน้า อย่างวางบรรทัดชิดเกินไป ทำให้อ่านยากและอ่านพลาดได้ง่าย ควรมีชายหน้าและหลัง เพราะอ่านง่ายกว่า และง่ายต่อการผลิต

3) Contrast ของตัวหนังสือ เกิดจากความหนักเบาของเส้น และความอ่อนแก่ของแสงสีพื้นกับตัวอักษร

4) ความเหมาะสมกับผู้อ่าน โดยพิจารณาจากคน ที่มีปัญหาทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตายาว ตาบอดสี ก็ต้องเลือกใช้ตัวหนังสือแก่สิ่งเหล่านี้สภาพแวดล้อมของที่ใช้ อ่าน เช่น มีเสียงรบกวนมาก คนพลุกพล่าน อากาศร้อนไป เย็นไป เช่น ตัวหนังสือที่ใช้กับเบลเตอร์กลางแจ้ง ก็ต้องมี Contrast ของตัวหนังสือมาก เพื่อแข่งกับสิ่งแวดล้อมนั้นได้ ในที่ร่มอ่านสบายตาดี ลด Contrast ให้น้อยลง

2.3.2.4 แบบการจัดตัวอักษร Type Composition การเลือกรูปแบบการจัดตัวอักษรควรคำนึงถึงการรับรู้ของกลุ่มผู้อ่านด้วย เช่น

1) แบบชิดซ้าย (Flush Left) แบบชิดซ้ายจะปล่อยให้ทางขวามือว่างแบบอิสระ ให้ความรู้สึกความลื่นไหลของคำเป็นธรรมชาติ เป็นที่นิยมของนักออกแบบกราฟิก การชิดแนวด้านซ้ายมือ เป็นวิธีการของพิมพ์ดีดโดยทั่วไป

2) แบบปรับซ้ายขวาตรง (Justified) เป็นแบบที่ปรับตัวอักษรให้ได้แนวตรงทั้งซ้ายขวา นิยมใช้พิมพ์ในหนังสือและนิตยสาร ไม่ดีตรงที่คำบางคำถูกตัดขาดทำให้ยากต่อการอ่าน

3) แบบชิดขวา (Flush Right) แบบชิดขวาจะปล่อยให้ทางซ้ายมือว่างแบบอิสระ ให้ความรู้สึกอ่อนแอ ทางซ้ายมือเหมาะสมกับข้อมูลสั้น ๆ เช่น คำโฆษณา (Ad Copy) ระบบธุรกิจ (Business Systems) หัวเรื่อง (Headlines) ให้ความสมบูรณ์และช่องไฟดี

4) แบบศูนย์กลาง (Centered) เป็นการจัดแบบสมดุลภาพ ทั้งขอบซ้ายและขวาว่าง ช่องไฟระหว่างคำดี แต่ละบรรทัดควรจะมีขนาดเส้นยาวแตกต่างกัน เพื่อสร้างรูปร่างที่น่าสนใจ ให้ความรู้สึกเป็นแบบแผน

5) แบบรอบขอบภาพ (Contour) เป็นการจัดวางตัวอักษรให้สัมพันธ์กับรูปร่างของสัญลักษณ์ภาพถ่ายเฉพาะรูปร่าง (Silhouette) หรือภาพประกอบ ให้ความรู้สึกสบายตื้นตัน

6) แบบล้อมรอบ (Run Around) ตัวอักษรที่จัดล้อมรอบรูปภาพซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาพสี่เหลี่ยม ความยาวของคอลัมน์แต่ละตอนแตกต่างกันออกไป ส่วนมากเป็นคำบรรยายภาพ

7) แบบอสมมาตร (Asymmetric) มีสภาพว่างทั้งซ้ายและขวา เป็นแบบหรือการจัดวางที่คาดเดาไม่ได้ ดึงความสนใจในการมองเห็นได้ดี อ่านค่อนข้างยาก นิยมใช้กับข้อความสั้นๆ

8) แบบแสดงรูปร่าง (Shaped) การจัดตัวอักษรแบบนี้สัมพันธ์ กับทฤษฎีเกสตอลท์ในเรื่องของความสืบเนื่อง (Continuation) สายตาจะมองสืบเนื่องไปตามแนวโค้งหรือแนวเส้น ฐานในลักษณะต่าง ๆ ให้ความรู้สึกลงในการแสดงออกได้ดี เป็นแบบการจัดที่หาได้ไม่ค่อยได้

9) แบบรูปธรรม (Vertical Type) เป็นการจัดตัวอักษรให้เกิดรูปร่างของวัตถุ หรือรูปร่างอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น เช่น รูปร่างเรขาคณิตหรือนามธรรม ซึ่งสอดคล้องกับคำที่บรรยาย เป็นการช่วยกระตุ้นความหมายของภาษาให้มีศักยภาพกว้างขึ้น

10) แบบแนวตั้ง (Vertical Type) การจัดตัวอักษรตามแนวตั้งนี้นิยมใช้กับหัวเรื่อง บ่อยครั้งที่พบการนำไปใช้อย่างผิดพลาด

11) แบบเอียง (Inclined Type) โดยจัดเอียงมุมเปลี่ยนไปตามมุมที่ต้องการมีส่วนดึงดูดความสนใจต่อประชากรเป้าหมายได้พอสมควร ตัวอักษรเอียงช่วยกระตุ้นความรู้สึกสร้างสรรค์หรือก้าวหน้าได้ การเอียงลาดขึ้นทางขวามือจะให้ความรู้สึกสะดวกสบายกว่าเอียงลง

2.3.2.5 รูปร่าง (Shape) การกำหนดชื่อแบบตัวอักษรบางแบบมาจากชื่อนักออกแบบบางแบบมาจากบุคลิกของตัวอักษร หรือบางแบบมาจากจุดประสงค์ในการออกแบบก็ได้

2.3.2.6 ขนาด (Size) ขนาดของตัวอักษรจะวัดตามแนวตั้ง โดยวัดเป็นพอยท์ ตัวอักษรภาษาอังกฤษจะวัดตัวใหญ่เป็นหลัก

2.3.2.7 น้ำหนัก (Weight) ความกว้างของเส้นตัวอักษรเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดรูปแบบของตัวอักษร คำที่ใช้คือ บาง (Light) กลาง (Medium) หนา (Bold) และความหนามาก (Extra Bold) โดยพิจารณาตามความแคบกว้างของสีดำหรือความทึบ (Density)

2.3.2.8 ความกว้าง (Width) เป็นการวัดความกว้างของตัวอักษรตามแนวราบ คำที่ใช้เรียกคือ ผอม (Condensed) ปกติ (Normal) กว้าง (Expanded) โดยพิจารณาจากแคบไปสู่อีกกว้าง

2.3.2.9 แนวลาด (Slope) เป็นการพิจารณามุมของตัวอักษรเพื่อบอกบุคลิก คำที่ใช้คือ ตัวตรง (Vertical) ตัวเอียง (Italic หรือ Inclined)

2.3.2.10 ความคิดพื้นฐาน (Fundamental Concept) ความคิดรวบยอดพื้นฐานสำหรับการแก้ปัญหาการจัดวางตัวอักษร จำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหาความขัดแย้งกัน (Contrast) ของตัวอักษร ต้องเปรียบเทียบผลการมองเห็นที่ขัดแย้งกันของประชากรเป้าหมาย สภาพตัดกันหรือขัดแย้งกันเป็นตัวแสดงพลัง ในอันที่จะช่วยให้การออกแบบเสนอความคิดที่ชัดเจนขึ้น ความขัดแย้งคือ พลังอันเร้าใจทางการเห็น (Force of Visual Intensity) และช่วยให้กระบวนการสื่อสารถ่ายทอดขึ้นได้

2.3.2.10 เข้าใจง่าย Readability ความเข้าใจในสื่อสารแสดงถึงการจัดตัวอักษรแบบต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการออกแบบสภาพส่วนรวมที่มองเห็นได้ เป็นความง่ายบนการผสมผสานแบบตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพถ่าย และภาพประกอบเข้าด้วยกัน (รวมความซับซ้อนให้เข้าใจง่าย)

2.3.2.11 อ่านง่าย (Legibility) เป็นการเกี่ยวข้องกับการออกแบบหรือเลือกแบบตัวอักษรที่แสดงบุคลิกเฉพาะตัวให้อ่านง่าย รวดเร็ว การทดสอบอาจทำโดยอ่านตัวอักษรแต่ละแบบแล้วเปรียบเทียบเวลาของการอ่าน

2.4 สีสำหรับการออกแบบ

Judithgold (2556) อธิบาย ความสำคัญของสีกับการออกแบบ ไว้ดังนี้

สีขาว	= ความบริสุทธิ์ ความสงบเรียบง่าย
สีเหลือง	= ความอบอุ่น มิตรภาพ ความสนุกสนาน
สีส้ม	= ความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่น ร่าเริงสนุกสนาน
สีแดง	= ความร้อนแรง ตื่นเต้น ท้าทาย
สีชมพู	= ความอ่อนหวาน นุ่มนวล
สีม่วง	= ความหรูหรา สง่างาม ลึกลับ
สีฟ้า	= ความสว่าง อิสระเสรี สงบเยือกเย็น
สีเขียว	= ความสงบ เป็นธรรมชาติ มีชีวิตชีวา
สีน้ำตาล	= มีความมั่นคงเด็ดเดี่ยว สุขุม เรียบง่าย

สีเทา = ความสมดุล ความร่วมมือ มีความเป็นกลาง

สีดำ = ความเข้มแข็ง ลึกกลับ ทำหาย

สีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ สีฟ้า ในขณะที่สีที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุด คือ สีเทา แต่ผลการสำรวจกลับพบว่า สีเทากลับเป็นสีที่ได้รับความนิยมอย่างมากในการออกแบบโลโก้ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจในรูปแบบของการร่วมทุนกัน (Corporate Business) ส่วนการออกแบบโลโก้ของธุรกิจที่เกี่ยวกับผู้หญิงก็ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้สีชมพูในการนำเสนอเสมอไปเนื่องจากผลสำรวจพบว่าผู้หญิงส่วนใหญ่มักชื่นชอบสีฟ้ามากที่สุดและตามมาด้วยสีม่วงเป็นอันดับ 2 นอกจากนี้ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบโลโก้ คือ ต้องสามารถอ่านออก เข้าใจได้ง่าย สามารถสื่อสารได้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้รูปแบบของโลโก้อย่างไรก็ควรมีความแปลกใหม่ และหลีกเลี่ยงการออกแบบที่ซ้ำซากหรือมีความคล้ายคลึงกับแบรนด์อื่นๆ ซึ่งการออกแบบที่มีความแปลกใหม่นี้เองจะช่วยสร้างความโดดเด่นสะดุดตา อีกทั้งยังสร้างแตกต่างจากแบรนด์คู่แข่งได้อย่างเป็นอย่างดี (<http://thumbsup.in.th/2013/05/impact-color-within-logo-design>, 2556)

ภาพที่ 2.5 สีกับการออกแบบ

ที่มา : Simon, 2014

2.5 พฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับและการใช้สินค้าและหรือบริการทางเศรษฐกิจ รวมถึงกระบวนการตัดสินใจที่เกิดขึ้นก่อน และที่เป็นตัวกำหนดให้เกิดการกระทำต่างๆขึ้น (สมจิตร์, 2546) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ ของผู้บริโภคที่สามารถสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนการยอมรับความต้องการที่เป็นกระบวนการพื้นฐานก่อนเกิดการตัดสินใจซื้อ ประกอบด้วย (วิทวัส, 2552)

2.5.1 ปัจจัยด้านสังคม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ นอกจากนี้ยังรวมถึงวัฒนธรรมที่ถือเป็นปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมในการเลือกซื้อของแต่ละบุคคลซึ่งจะแปรเปลี่ยนเป็นค่านิยมในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

2.5.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยา ประกอบด้วย การรับรู้ การเรียนรู้ บุคลิกภาพ ความเชื่อและทัศนคติส่วนบุคคล

2.5.3 ปัจจัยด้านข่าวสารและข้อมูล ประกอบด้วย

2.5.3.1 ข่าวสารและข้อมูลเพื่อการค้า จัดเป็นข่าวสารและข้อมูลที่กระจายไปยังผู้บริโภคผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลนั้นเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจซื้อ และ

2.5.3.2 ข่าวสารและข้อมูลทั่วไป เป็นข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าที่ผู้บริโภคไม่ได้รับรู้จากแหล่งข่าวสารและข้อมูลทางการค้า

2.5.4 ปัจจัยด้านสถานการณ์ เช่น เงื่อนไขด้านเวลา สถานที่ บรรยากาศ เหตุผลในการซื้อ และวิธีการซื้อ เป็นต้น

2.6 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

2.6.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี หมายถึง กระบวนการที่นำเอาเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น (หรือพัฒนาขึ้น) ในสถานที่หนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งไปใช้ในที่อื่นเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันหรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้การถ่ายทอดเทคโนโลยีจะต้องครอบคลุมประเด็นซึ่งประกอบด้วย (1) Know-how หมายถึง องค์ความรู้หรือประสบการณ์ต่างๆ (2) Show-how หมายถึง การฝึกทักษะคำแนะนำต่างๆ ที่ช่วยในการใช้องค์ความรู้ได้อย่างชำนาญหรืออย่างมีประสิทธิภาพ (3) Utilization หมายถึง การนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงวิธีการผลิต พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และปรับปรุงขั้นตอน/วิธีการขนส่ง เป็นต้น ซึ่งลักษณะของการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถจัดแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ (1) การจัดซื้อผ่านเครื่องจักร หรือสินค้าขั้นกลาง (Intermediate goods) ที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิต (2)

ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ซึ่งพบเห็นได้บ่อย และเป็นที่ยอมรับเนื่องจากการได้รับการถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญโดยตรง จะช่วยให้การถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (3) การถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปของการส่งผ่านความรู้ทางเทคนิค หรือโนว์ฮาว หรือข้อมูลต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นความรู้ที่ได้รับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (Patent and Licensing) หรือไม่ก็ได้ (Joint Research or Training) โดยในกระบวนการนี้อาจไม่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักร หรือสินค้าชั้นกลาง หรืออาจไม่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญก็ได้ โดยผู้รับการถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวอาจนำความรู้นั้นไปปรับใช้หรือพัฒนาต่อไป จากการสำรวจสถานะของการถ่ายทอดเทคโนโลยีของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่ายังมีปัญหาด้านกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เช่น ไม่มีคณะทำงานที่ทำงานร่วมกันในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกระทรวง หรือหน่วยงานที่มีการทำงานหรือโครงการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และปัญหาความพร้อมและความสามารถในการถ่ายทอดของผู้รับเทคโนโลยีที่ยังไม่เพียงพอต่อการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวควรกำหนดให้มีการศึกษาโจทย์ความต้องการและ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับเทคโนโลยีให้ตรงจุด และในกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีควรจัดให้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องเครื่องมือและวิธีการสื่อในการถ่ายทอดที่ดี รวมไปถึงการพัฒนาทักษะและความพร้อมของผู้รับเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้รับสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป (กัลยา, 2552)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินการรับรู้ระบบสัญลักษณ์ในท่าอากาศยานนานาชาติ กรุงเทพฯ ของ อินทิรา พรหมพันธุ์ (2545) แสดงให้เห็นว่า สัญลักษณ์ที่ใช้ภายในท่าอากาศยานนานาชาติ กรุงเทพฯ นั้นมีประสิทธิภาพในการสื่อสารที่ไม่เท่าเทียมกัน เมื่อนำเกณฑ์การประเมินมาวัดปรากฏว่ามีค่าการรับรู้ที่ต่างกัน สัญลักษณ์ที่ไม่มีความสับสนนั้นเราสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน และสัญลักษณ์ที่เกิดจากการลอกเลียนแบบเป็นส่วนใหญ่ ส่วนสัญลักษณ์ที่มี ความสับสนมากเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นนามธรรม และมีความหมายและภาพใกล้เคียงกับสัญลักษณ์อื่นๆในสถานที่เดียวกัน ตัวแปรในเรื่องของประสบการณ์การเดินทางพบว่า คนที่ไม่มีประสบการณ์การเดินทางมีความสามารถในการรับรู้ได้น้อยกว่าคนที่มีประสบการณ์การเดินทางมาก

2.7.2 เอกวิวัฒน์ สุวันทโรจน์ (2545) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจใน Icon ของ Web Browser บนอินเทอร์เน็ต พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจสูงสุดคือ Image Maps เป็นลักษณะของภาพ สัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรม บอกความหมายอย่างชัดเจน จัดอยู่ในกลุ่มของการสื่อความหมายที่ใช้ในการสื่อสารของภาพ ภาพที่ส่งผลต่อความเข้าใจที่ดีก็จะทำให้เข้าใจในความหมายได้ดีเช่นกัน การสื่อความหมายจึงเป็นการหาตัวแทนของความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้คนได้รับรู้ และผู้ใช้สามารถพิจารณาความหมายของสัญลักษณ์ภาพ แสดงให้เห็นว่าสัญลักษณ์ภาพที่มีลักษณะของการบอกความหมาย

อย่างชัดเจนในลักษณะที่เป็นรูปธรรมช่วยให้เกิดความเข้าใจในความหมายของสัญลักษณ์ภาพได้ดี และในส่วนของสัญลักษณ์ภาพที่มีความสมดุลช่วยในการสื่อความหมายได้ดี ไม่จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางด้านตัวอักษรเพิ่มเติม ในการรับรู้ความเป็นรูปธรรมในสัญลักษณ์ภาพ และความสมดุลจึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ และเป็นแนวทางในการออกแบบสัญลักษณ์ภาพเพื่อให้บรรลุถึงความสำเร็จทางการสื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ Icon ของ Web Browser บนอินเทอร์เน็ต

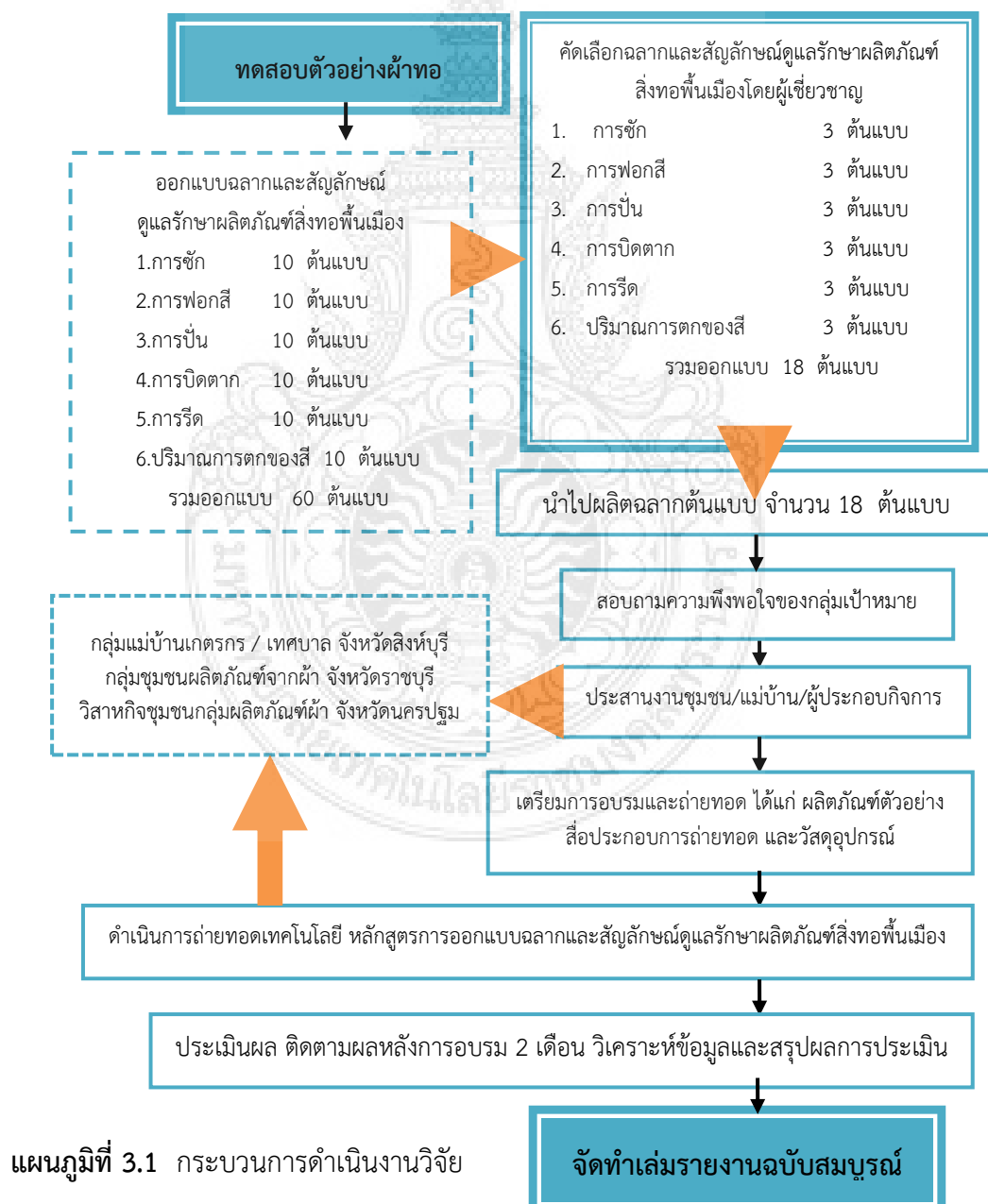
2.7.3 จากผลการศึกษาของ ศักดา บุญยิต (2545) เรื่อง ปัจจัยด้านกราฟิกบนของบรรจุภัณฑ์ที่ส่งผลต่อความเข้าใจในรสชาติของเบหมิ้งสำเร็จรูปสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านภาพประกอบ โดยเฉพาะภาพประกอบที่เป็นภาพที่ขยายหรือแสดงรายละเอียดของเบหมิ้งสำเร็จรูปและเครื่องประกอบที่ชัดเจนจะส่งผลต่อความเข้าใจมากขึ้น ดังที่ ศักดา บุญยิต (2545) อ้างถึง ประชิด ทิณบุตร (2531) ว่า กราฟิกบนบรรจุภัณฑ์จะให้ผลในการดึงดูดความสนใจ การให้มโนภาพ (Imagination) ถึงสรรพคุณ และคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดความทรงจำบุคลิกลักษณะของผลิตภัณฑ์ ยี่ห้อ และผู้ผลิต ดังนั้นปัจจัยด้านภาพประกอบจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจสูงสุด ส่วนปัจจัยด้านการออกแบบกราฟิกที่มีผลต่อความเข้าใจในรสชาติของเบหมิ้งสำเร็จรูปรองลงมา คือรูปแบบการจัดหน้าและตัวอักษรบอกชื่อรสและการจัดวางตาลำดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองและการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง นอกจากการศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนั้น ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการประมวลผลข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ตามแผนภูมิที่ 3.1

การดำเนินการวิจัยในปีที่ 1

3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จากนั้นนำไปออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

3.1.1 เครื่องมือในการวิจัย

3.1.1.1 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 แบบ จากนั้นพิจารณาคัดเลือกแบบ จำนวน 1 แบบ

3.1.1.2 แบบร่างออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ทั้ง 6 ประเภท ประเภทละ 10 ต้นแบบ รวมทั้งสิ้น 60 ต้นแบบ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาคัดเลือกแบบที่ตรงตามวัตถุประสงค์ จำนวน 3 แบบ

- 1) ประเภทการซัก
- 2) ประเภทการฟอกสี
- 3) ประเภทการปั่น
- 4) ประเภทการบิดตาก
- 5) ประเภทการรีด
- 6) ประเภทปริมาณการตากของสี

3.1.1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อคัดเลือกแบบร่างฉลากและสัญลักษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ ชื่อ - สกุล ,ตำแหน่ง,สถานที่ทำงาน ,ประสบการณ์หรือความชำนาญ

ตอนที่ 2 แบบคัดเลือกฉลาก

ตอนที่ 3 แบบคัดเลือกสัญลักษณ์ ทั้ง 6 ประเภท 1) ประเภทการซัก 2) ประเภทการฟอกสี 3) ประเภทการปั่น 4) ประเภทการบิดตาก 5) ประเภทการรีด 6) ประเภทปริมาณการตากของสี

3.1.1.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริโภค เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

3.2 วิธีการ

3.2.1 ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและตัวอย่างผ้าทอพื้นเมือง เพื่อนำมาทดสอบสิ่งทอในห้องปฏิบัติการ

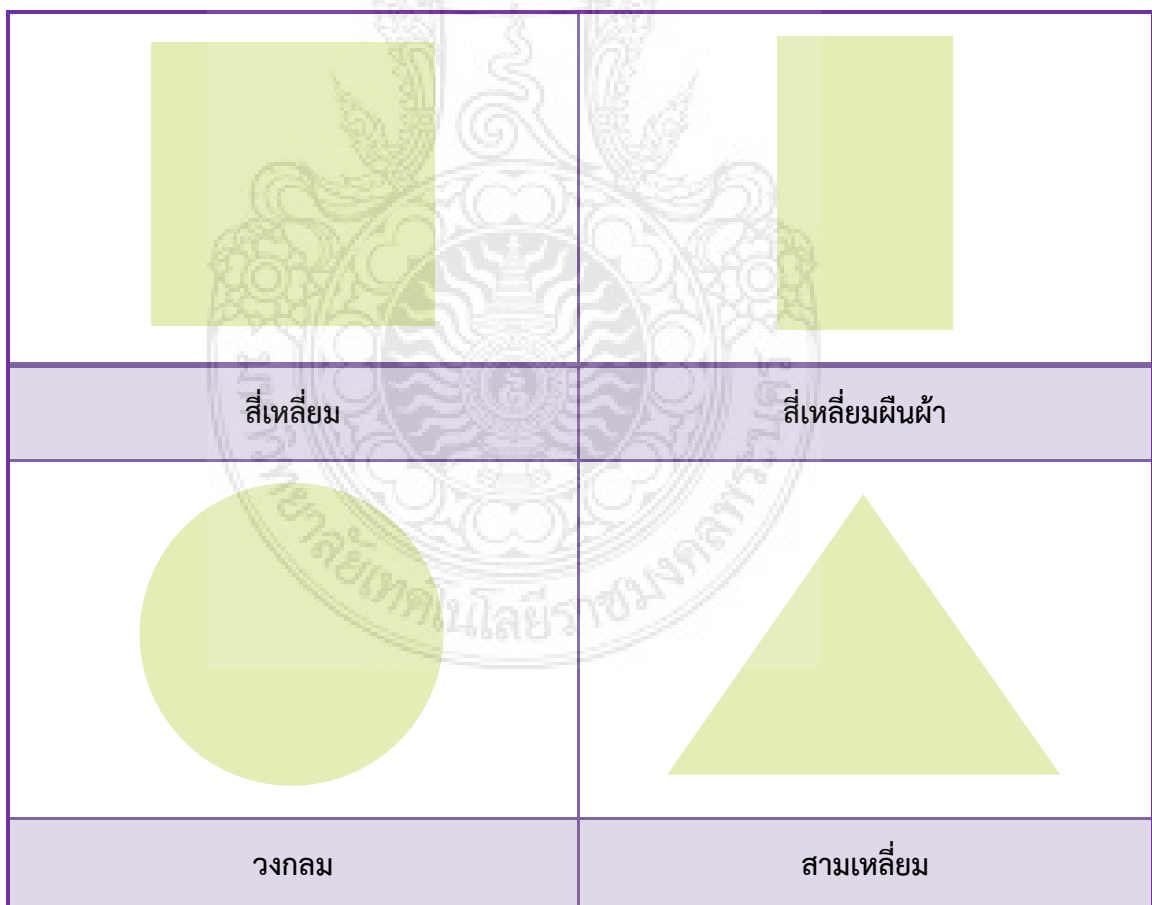
3.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

3.2.2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และรวมถึงผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้อง

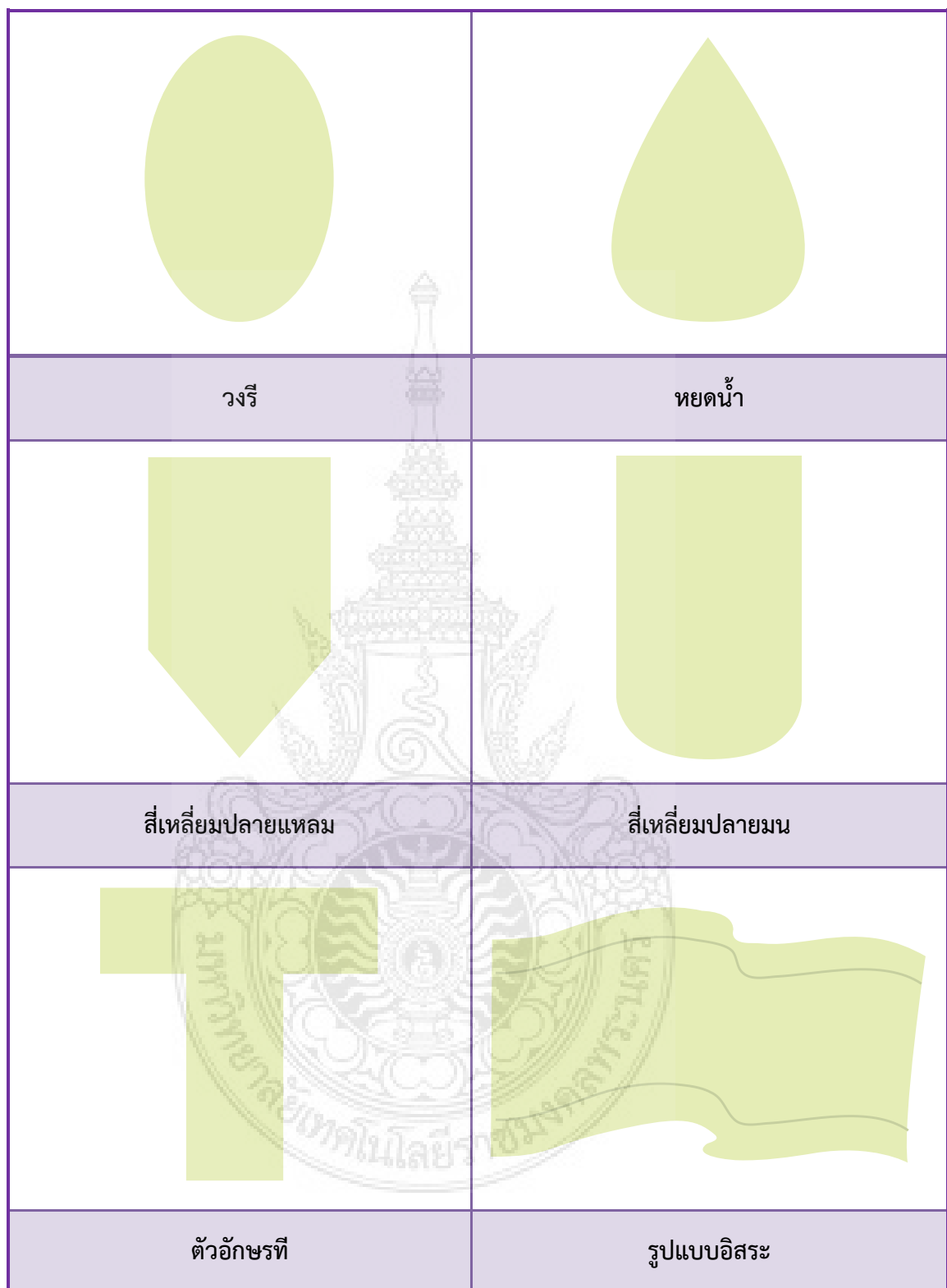
3.2.2.2 กลุ่มผู้ประเมินความพึงพอใจที่สนใจผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 100 คน

3.2.3 วิธีการสร้างแบบสอบถาม สำหรับการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสรุปวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

3.2.3.1 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 แบบ

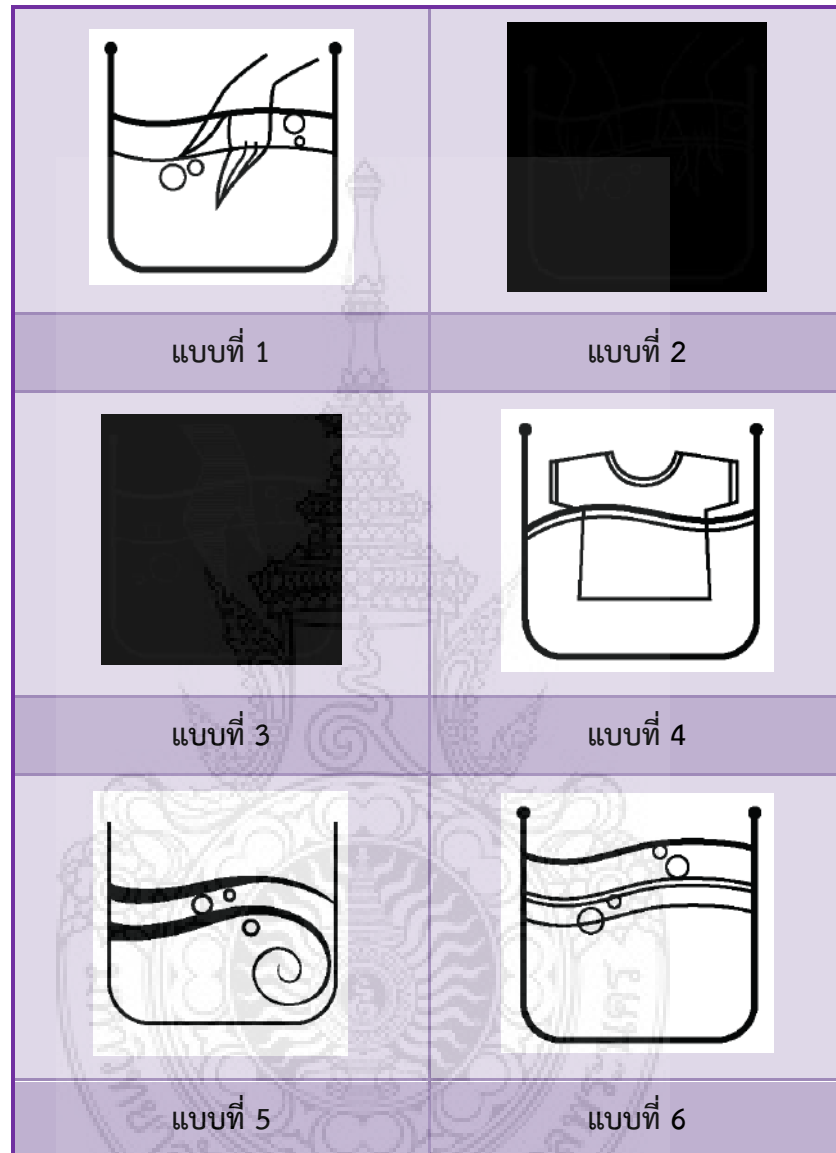

ภาพที่ 3.1 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์

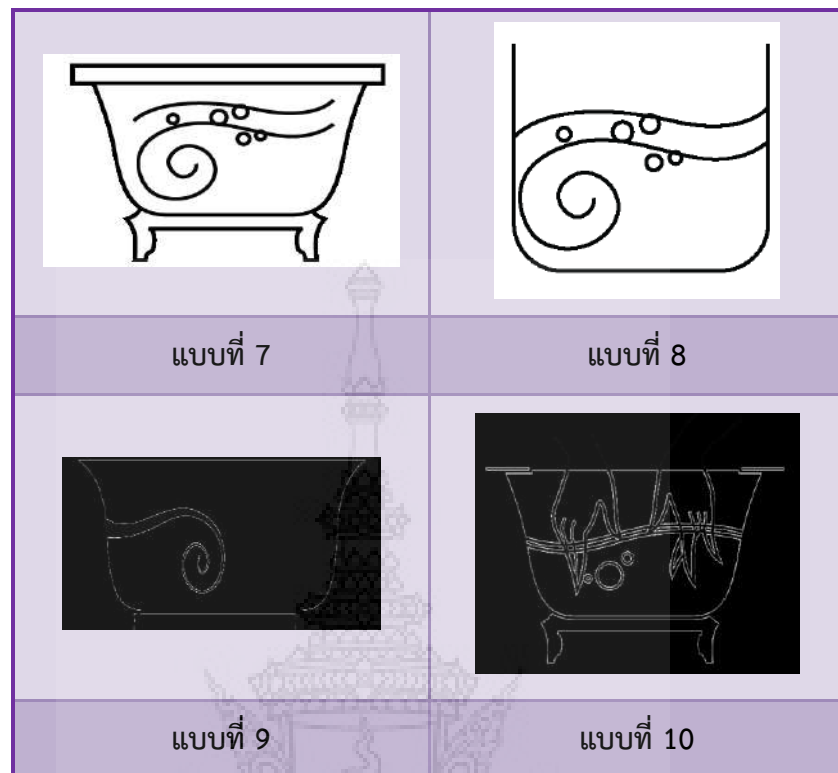

ภาพที่ 3.2 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์

3.2.3.2 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท การซัก จำนวน 10 แบบ ดังนี้

ภาพที่ 3.3 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการซัก

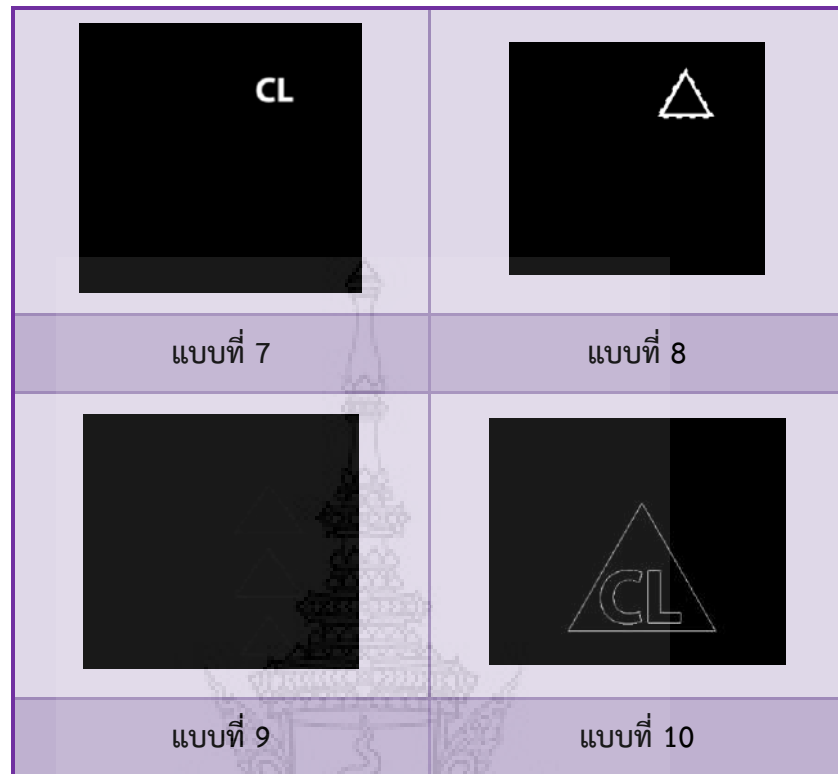

ภาพที่ 3.4 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการซัก

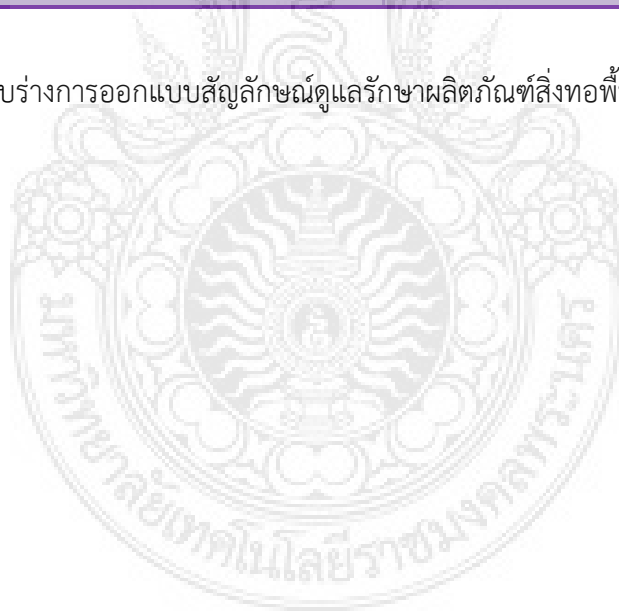
3.2.3.2 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท การฟอกสี จำนวน 10 แบบ ดังนี้

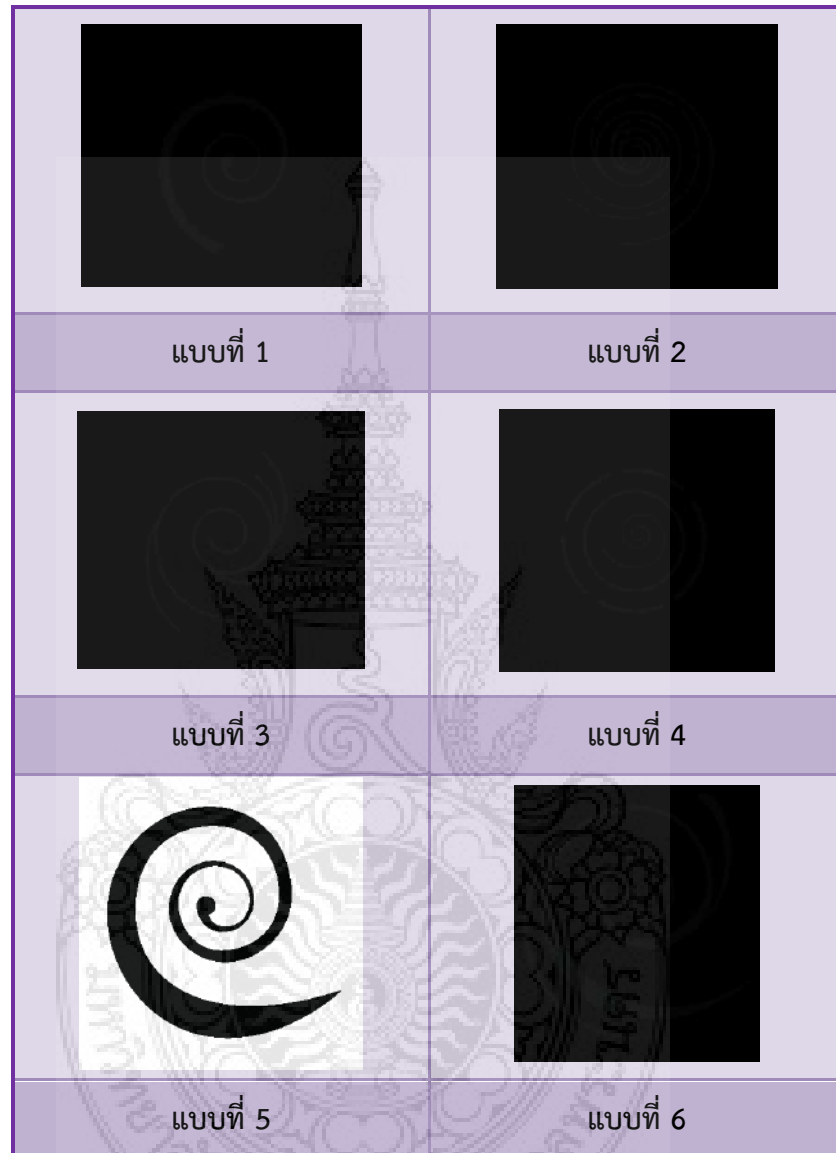
ภาพที่ 3.5 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการฟอกสี

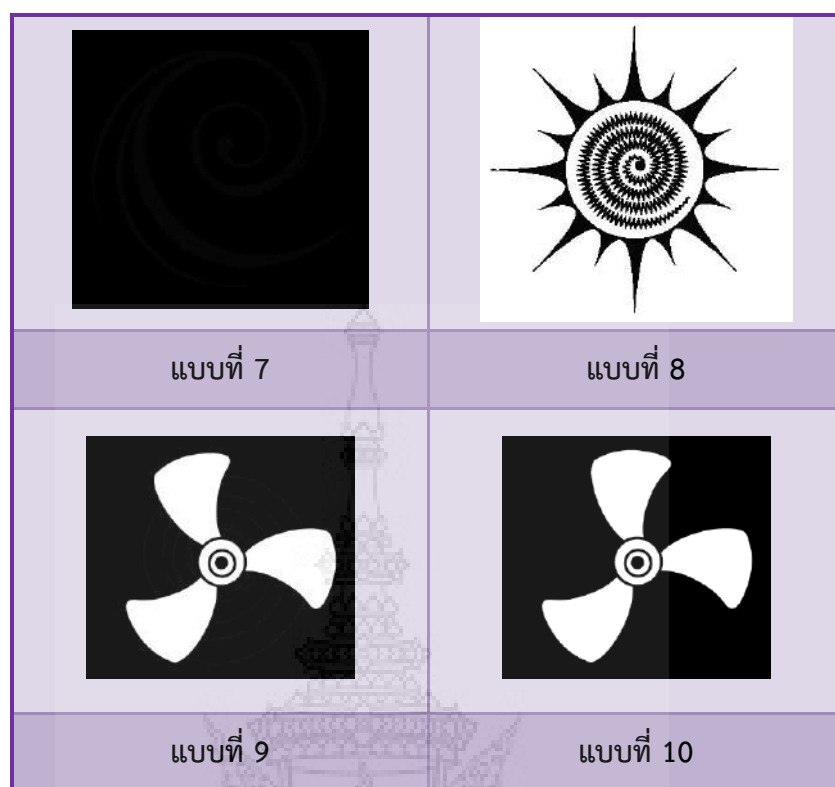
ภาพที่ 3.6 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการฟอกสี

3.2.3.3 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท การปั่น จำนวน 10 แบบ ดังนี้

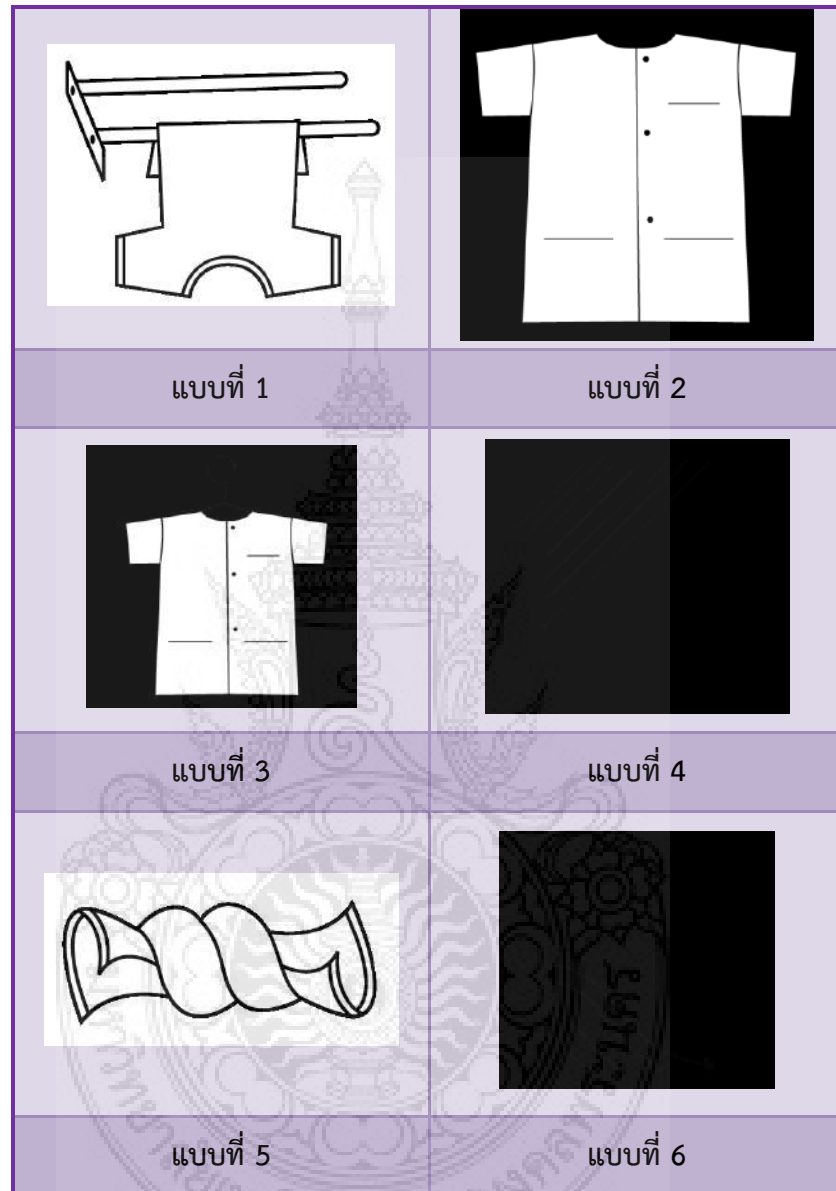
ภาพที่ 3.7 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่น

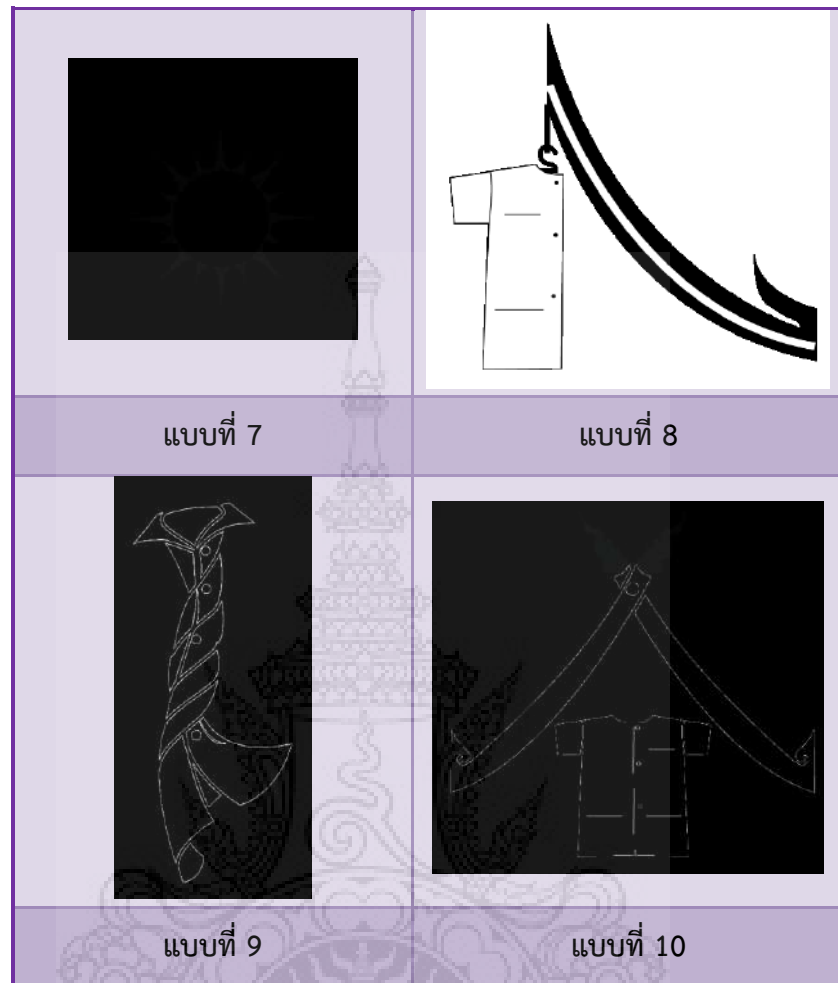
ภาพที่ 3.8 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่น

3.2.3.3 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท การบิดตาก จำนวน 10 แบบ ดังนี้

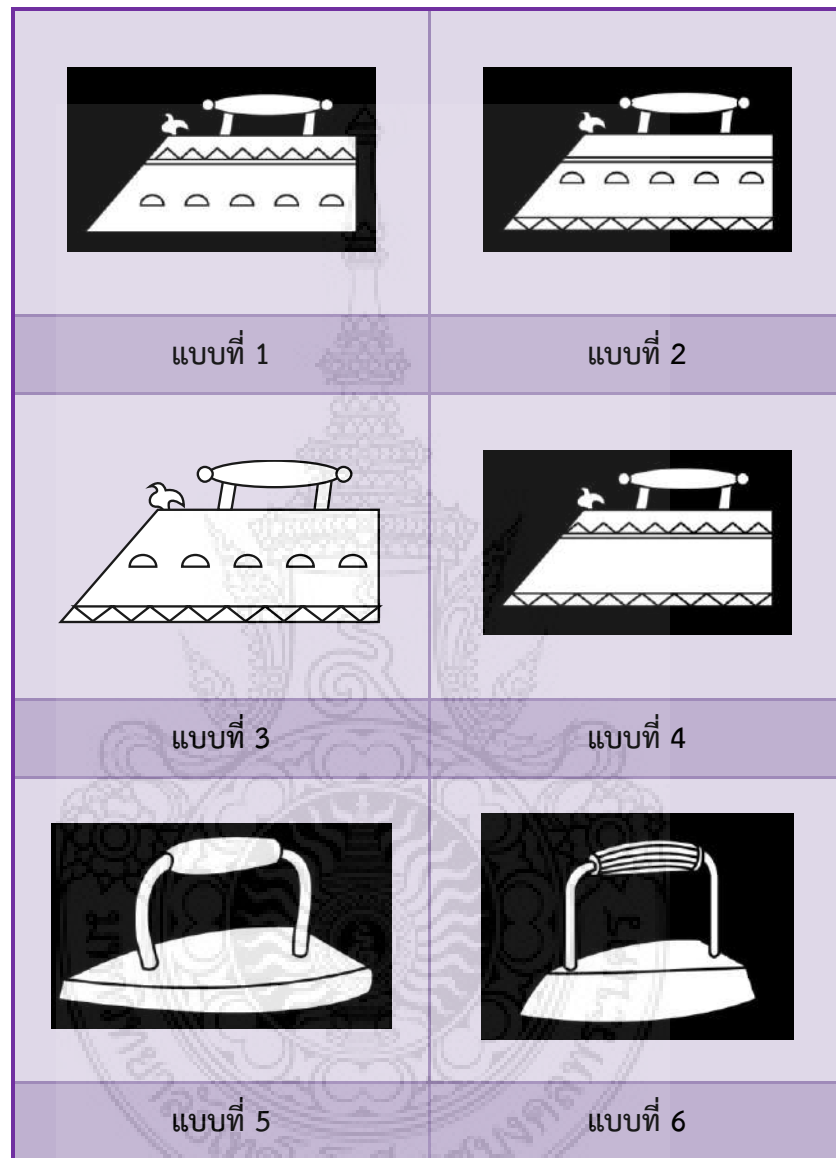

ภาพที่ 3.9 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตาก

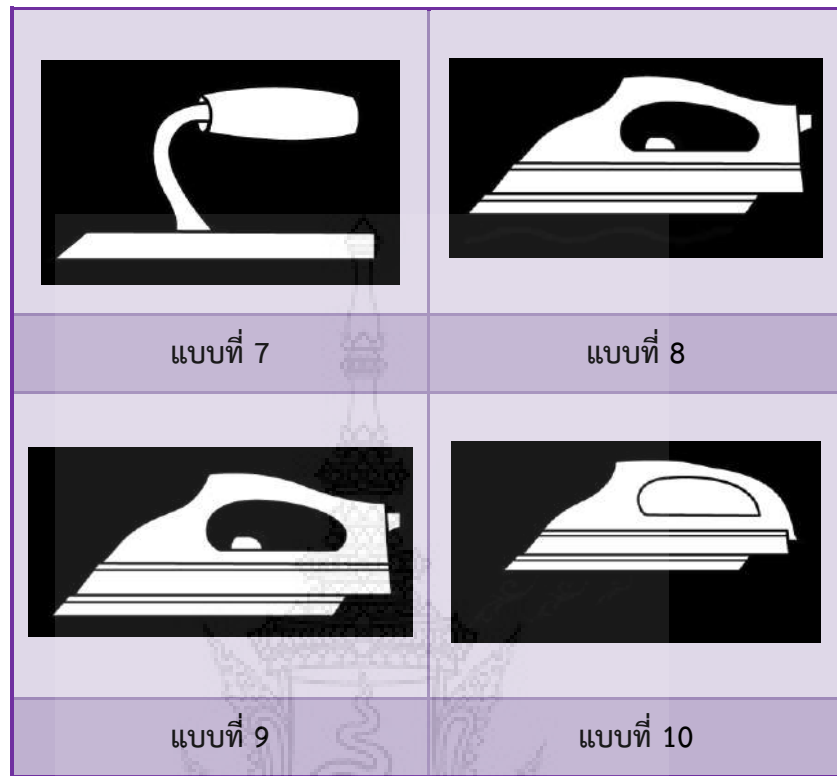

ภาพที่ 3.10 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตาก

3.2.3.3 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท การรีด จำนวน 10 แบบ ดังนี้

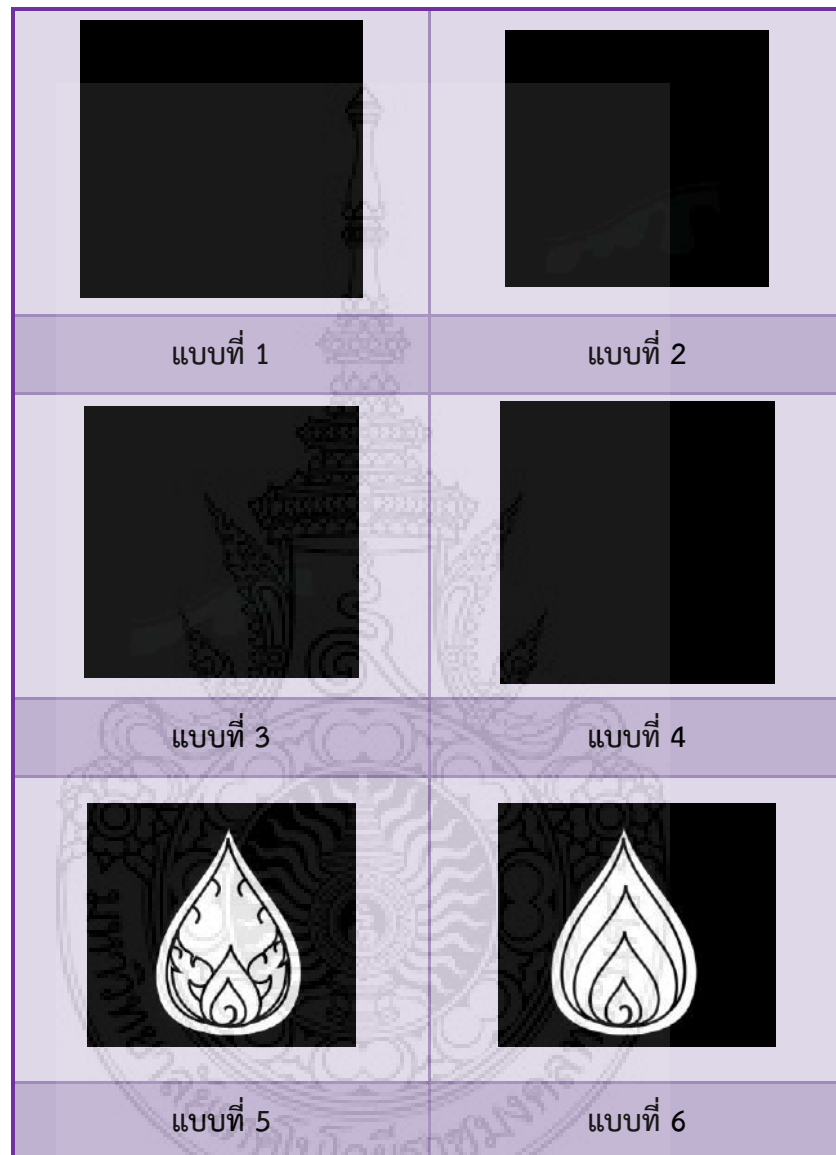

ภาพที่ 3.11 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด

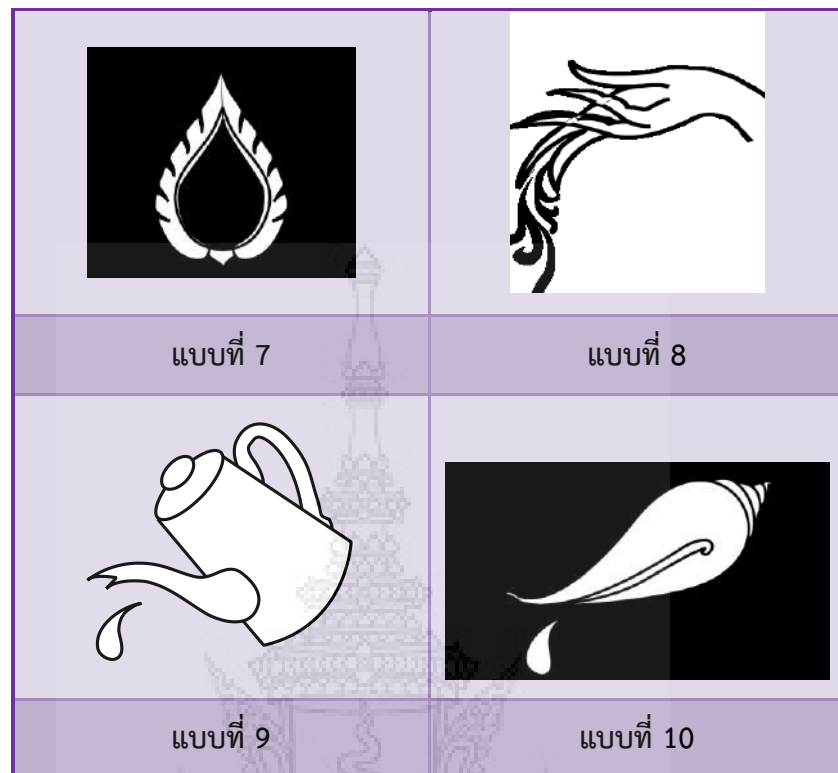

ภาพที่ 3.12 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด

3.2.3.3 แบบร่างการออกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปริมาณการตกของสี จำนวน 10 แบบ ดังนี้

ภาพที่ 3.13 แบบร่างการออกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปริมาณการตกของสี

ภาพที่ 3.14 แบบร่างการออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปริมาณการตกของสี

3.2.4 พิจารณาคัดเลือกรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 3.15 แบบร่างรูปแบบฉลากบอกรายละเอียดผลิตภัณฑ์

3.2.5 พิจารณาคัดเลือกสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทการซัก การฟอก สีการปั่น การบิดตาก การรีด และปริมาณการตกของสี จำนวนแบบละ 3 แบบ รวมทั้งสิ้นจำนวน 18 แบบ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งได้ผลการคัดเลือกแบบร่างที่เหมาะสม ในรูปแบบตารางที่ 3.1-3.6 ดังนี้

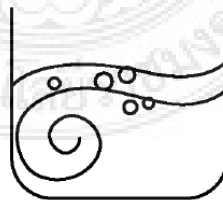
ตารางที่ 3.1 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทการซัก จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ลำดับ ผู้เชี่ยวชาญ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6	แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9	แบบที่ 10
ท่านที่ 1			✓					✓		✓
ท่านที่ 2		✓					✓	✓		
ท่านที่ 3		✓		✓						✓
ท่านที่ 4		✓						✓		✓
ท่านที่ 5		✓						✓		✓
รวม	0	4	1	1	0	0	1	4	0	4

จากตารางที่ 3.1 สรุปได้ว่าสัญลักษณ์ประเภทการซักผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้คัดเลือกแบบประเภทการซัก จำนวน 3 แบบ คือ แบบที่ 2, 8 และ 10

แบบที่ 2

แบบที่ 8

แบบที่ 10

ภาพที่ 3.16 แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการซักที่ผ่านการคัดเลือก

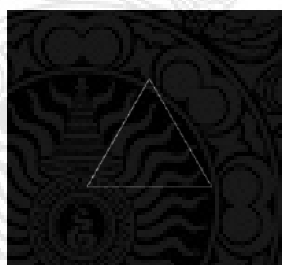
ตารางที่ 3.2 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท การฟอกสี จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ลำดับ ผู้เชี่ยวชาญ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6	แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9	แบบที่ 10
ท่านที่ 1				✓			✓			✓
ท่านที่ 2	✓						✓			✓
ท่านที่ 3				✓			✓			✓
ท่านที่ 4				✓			✓	✓		
ท่านที่ 5				✓				✓		✓
รวม	1	0	0	4	0	0	4	2	0	4

จากตารางที่ 3.2 สรุปได้ว่าสัญลักษณ์ประเภทการฟอกสีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้คัดเลือกแบบประเภทการฟอกสี จำนวน 3 แบบ คือ แบบที่ 4, 7, และ 10

แบบที่ 3

แบบที่ 6

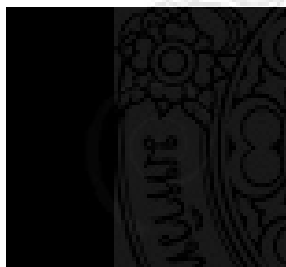
แบบที่ 9

ภาพที่ 3.17 แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการฟอกสีที่ผ่านการคัดเลือก

ตารางที่ 3.3 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท
ปั่น จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ลำดับ ผู้เชี่ยวชาญ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6	แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9	แบบที่ 10
ท่านที่ 1	✓		✓	✓						
ท่านที่ 2	✓				✓		✓			
ท่านที่ 3			✓	✓			✓			
ท่านที่ 4	✓		✓	✓						
ท่านที่ 5	✓		✓	✓						
รวม	4	0	4	4	1	0	2	0	0	0

จากตารางที่ 3.3 สรุปได้ว่าสัญลักษณ์ประเภทการปั่นที่ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้คัดเลือก
แบบประเภทการปั่น จำนวน 3 แบบ คือ แบบที่ 1, 3 และ 4

แบบที่ 1

แบบที่ 3

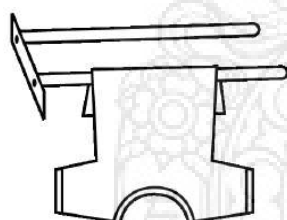
แบบที่ 4

ภาพที่ 3.18 แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการปั่นที่ผ่านการคัดเลือก

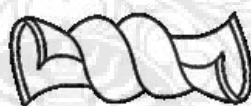
ตารางที่ 3.4 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภท การบิดตาก จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ลำดับ ผู้เชี่ยวชาญ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6	แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9	แบบที่ 10
ท่านที่ 1	✓	✓				✓				
ท่านที่ 2			✓		✓	✓				
ท่านที่ 3	✓				✓			✓		
ท่านที่ 4	✓				✓	✓				
ท่านที่ 5	✓				✓	✓				
รวม	4	1	1	0	4	0	0	1	0	0

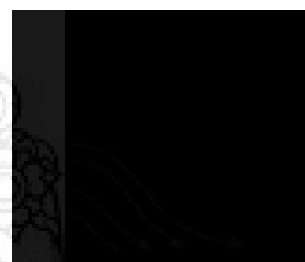
จากตารางที่ 3.4 สรุปได้ว่าสัญลักษณ์ประเภทการบิดตากที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้คัดเลือกประเภทการบิดตาก จำนวน 3 แบบ คือ แบบที่ 1, 5 และ 6

แบบที่ 1

แบบที่ 5

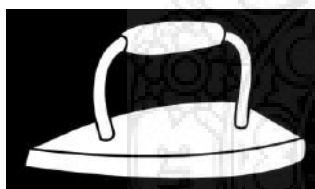
แบบที่ 6

ภาพที่ 3.19 แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการบิดตากที่ผ่านการคัดเลือก

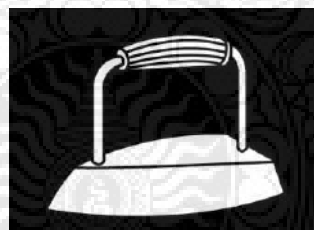
ตารางที่ 3.5 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ลำดับ ผู้เชี่ยวชาญ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6	แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9	แบบที่ 10
ท่านที่ 1			✓			✓			✓	
ท่านที่ 2		✓				✓			✓	
ท่านที่ 3			✓						✓	
ท่านที่ 4			✓			✓			✓	
ท่านที่ 5			✓	✓		✓				
รวม	0	1	4	1	0	4	0	0	4	0

จากตารางที่ 3.4 สรุปได้ว่าแบบสัญลักษณ์ประเภทการรีดที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้คัดเลือก ประเภทการรีด จำนวน 3 แบบ คือ แบบที่ 3, 6 และ 9

แบบที่ 3

แบบที่ 6

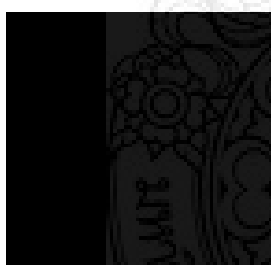
แบบที่ 9

ภาพที่ 3.20 แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการรีดที่ผ่านการคัดเลือก

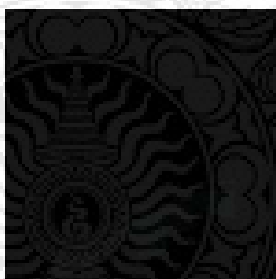
ตารางที่ 3.6 ผลที่ได้จากการคัดเลือกแบบร่างสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทปริมาณการตกของสี จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ลำดับ ผู้เชี่ยวชาญ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6	แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9	แบบที่ 10
ท่านที่ 1	✓		✓	✓						
ท่านที่ 2			✓	✓			✓			
ท่านที่ 3	✓			✓			✓			
ท่านที่ 4	✓		✓	✓						
ท่านที่ 5	✓		✓				✓			
รวม	4	0	4	4	0	0	3	0	0	0

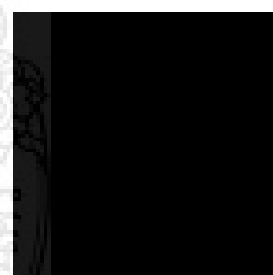
จากตารางที่ 3.6 สรุปได้ว่าแบบประเภทการรีดที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้คัดเลือกประเภทปริมาณการตกของสี จำนวน 3 แบบ คือ แบบที่ 1, 3 และ 4

แบบที่ 1

แบบที่ 3

แบบที่ 4

ภาพที่ 3.21 แบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทปริมาณการตกของสีที่ผ่านการคัดเลือก

3.3 การรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 นำความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบร่างตามข้อเสนอแนะ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

3.3.3 สอบถามความพึงพอใจที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูล และลงรหัสเตรียมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบฉลาก และสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

แปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ มีเกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับความพึงพอใจ
5	พึงพอใจมากที่สุด
4	พึงพอใจมาก
3	พึงพอใจปานกลาง
2	พึงพอใจน้อย
1	พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์ของการแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ระดับ (สุชาติ, 2540) ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.01 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.26 – 4.00	พึงพอใจมาก
2.51 – 3.25	พึงพอใจปานกลาง
1.76 – 2.50	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.75	พึงพอใจน้อยที่สุด

3.5 สถานที่ทำการวิจัย

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การดำเนินการวิจัยในปีที่ 2

3.6 วิธีการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัย เรื่อง การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ให้กับกลุ่มชุมชนเป้าหมาย โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 90 คน ระยะเวลาในการอบรม 3 วัน โดยดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน และกลุ่มละ 1 วัน จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวมคณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากรทั้งสิ้น 34 คน คณะผู้วิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.6.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ

3.6.1.1 วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 16130 ประธานกลุ่มคือ นางสาวอุบล ทองน่วม จำนวนสมาชิกประมาณ 30 คน จุดเริ่มต้นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปตำบลแม่ลา เกิดขึ้นจากประธานกลุ่มนางสาวอุบล ทองน่วม ที่มีอาชีพเป็นช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ต่อมาจากการที่สมาชิกมีความรู้ ความชำนาญการเย็บผ้าสำเร็จรูป มาเป็นระยะเวลาหนึ่ง และในขณะนั้น การดำเนินงานตามภารกิจของ อบต. ได้กำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ จึงได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ตามความถนัดของประชาชนในพื้นที่ และได้สนับสนุนงบประมาณ เป็นเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 100,000 บาท ในการจัดซื้อวัตถุดิบในการตัดเย็บเสื้อผ้า นอกจากนี้ ยังมีหน่วยของภาครัฐที่ให้การสนับสนุน เครื่องจักร และวิชาความรู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งกลุ่มในครั้งแรก มีสมาชิกทั้งหมด 8 คน โดยตัดเย็บเสื้อผ้าธรรมดา และเย็บผ้าโหล และต่อมา เมื่อกลุ่มได้การศึกษาข้อมูลทางตลาด พบว่า เสื้อเชิ้ตอัดกาวเป็นที่ต้องการของตลาดมาก จึงไปเปลี่ยนรูปแบบของการตัดเย็บเสื้อผ้า มาเป็นเสื้อเชิ้ตอัดกาวเป็นหลัก มาจนถึงปัจจุบันนี้ และได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นโดยแยกเป็น ผู้ที่เย็บผ้า จำนวน 15 คน และผู้ที่ผ้ากาวไปรัด จำนวน 15 คน นอกจากนี้ ยังรับตัดเสื้อผ้าอื่นๆ ตามที่ลูกค้าต้องการ อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ คือการเลือกสายผ้า และการออกแบบลายผ้า ตามความต้องการของลูกค้า เช่น จากลูกค้าต่างจังหวัดที่สั่งตัดเสื้อเป็นทิม ต้องการลายผ้ารูปดอกกระเจียว หรือ รูปปลาช่อนแม่ลา ทางกลุ่มก็สามารถทำลายผ้าเป็นที่ต้องการของลูกค้าได้ ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา ได้ดำเนินการอย่างมีมาตรฐานและได้รับรางวัลมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช. เลขที่ 37727-563/835 และการคัดสรรหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 2553 ระดับ 3 ดาว อีกทั้งเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลา เกษตรอำเภอบางระจัน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางระจัน พัฒนา

ชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสิงห์บุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี สำนักงานจัดหางานจังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดสิงห์บุรี ได้ร่วมกันส่งเสริมอบรมให้ความรู้และขั้นตอนการดำเนินงานแก่คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา ซึ่งในวันนี้มีบางครอบครัวหลังจากเสร็จจากการทำนาก็ยังมาร่วมงานของกลุ่มทำให้มีรายได้เสริมส่งผลให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้นมีความเป็นอยู่ที่ดี

ภาพที่ 3.22 ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา นางสาวอุบล ทองน่วม

ภาพที่ 3.23 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 16130

ภาพที่ 3.24 รางวัลที่ได้รับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา

3.6.1.2 ผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ประธานกลุ่มคือ นางสาวจำเนียร แยมั่น จำนวนสมาชิกประมาณ 34 คน

ชุมชนบ้านม่วงและบริเวณสองฝั่งลุ่มน้ำแม่กลองมีประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายมอญ ที่อยู่ร่วมกับกลุ่มชนอื่น ๆ เช่น ไทย จีน ลาว ยวน (โยนก) เขมร และกะเหรี่ยงด้วยความสงบสุขมาเป็นเวลาช้านาน และยังสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างน่าชื่นชมท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่กระทบสังคมวัฒนธรรมของ ชุมชนบ้านม่วง ยังมีการสืบทอดมรดกการทอผ้าด้วยมือและลวดลายดั้งเดิมไว้ผ้ามอญทอมือของชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีอาจจะไม่เป็นที่คุ้นเคยมากนักทางสื่อต่าง ๆ เหมือนกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ เช่น คนไทย ยวน คนในภาคเหนือแถบล้านนาไทยและชาวไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้สร้างชื่อเสียงเลื่องลือ มากกว่า ชาวมอญตำบลบ้านม่วงมีความรู้เรื่องการทอผ้าด้วยมือมาช้านานตั้งแต่อดีตและยังคงสืบทอดต่อกันมาถึง ปัจจุบัน โดยรูปแบบการทอยังใช้กี่ซัด คือ เป็นเครื่องทอที่กางไว้กับกึ่งแล้วใช้มือซัดกระสวยไปมาทางขวา แทนการใช้ กี่กระตุกซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นมาภายหลัง ผ้าทอมือของชาวมอญตำบลบ้านม่วง ยังคงใช้แปรงหวีเครื่องทอที่ทำจาก แขนของดอกเตยป่า ซึ่งการใช้หวีผูกนี้เพื่อไม่ให้เครื่องทอหักพังกัน โดยการใช้แปรงตะไชมะพร้าว แล้วหวีไปตาม แนวยาว รูปแบบเนื้อผ้าและลวดลายผ้าทอมือของชาวมอญตำบลบ้านม่วง จึงยังคงเสน่ห์เดิม ๆ แบบชาวบ้าน ไม่ได้ แต่งลวดลายจากภายนอกให้เก๋ไก๋งาม ด้วยความร่วมมือของคนในชุมชนที่พยายามอนุรักษ์การทอผ้าอันเป็นภูมิปัญญา พื้นบ้านที่เคยพึ่งพาตัวเองได้ในอดีต มาเป็น กลุ่มอาชีพผ้ามอญทอมือ ตำบลบ้านม่วง โดยทอเป็นผ้านุ่งและผ้าขาวม้า สีสดใสแบบชาวมอญ ทำให้ปัจจุบันผ้ามอญทอมือของชุมชนบ้านม่วงเริ่มเป็นที่รู้จักและเป็นสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 2549 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า เครื่องแต่งกาย

ภาพที่ 3.25 ประธานผ้ามอญทอมือของชุมชนมอญ นางสาวจำเนียร แยมั่น

ภาพที่ 3.26 กลุ่มผ้าผ้ามอญทอมือของชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบานโป่ง จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 3.27 รางวัลที่ได้รับของกลุ่มผ้ามอญทอมือของชุมชนมอญ

3.6.1.3 กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย บ้านเลขที่ 1 หมู่ 9 ตำบลตอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ผู้นำชุมชนบ้านสะแกราย คือ นายสะอาด มีดี ผู้ใหญ่บ้าน และนายวิทยา มียอด จำนวนสมาชิกประมาณ 30 คน

ป้าบุญสม มียอด ผู้ก่อตั้ง เริ่มทอตั้งแต่อายุ 18 ปี ปัจจุบันนี้อายุ 75 ปี โดยเริ่มจากการทอตั้งแต่ปี 2549 แบบทอมือ เป็นที่ธรรมดาทอมือ กระสวยพุ่ง ปัจจุบันพัฒนาเป็นที่กระตุก โดยได้รับงบประมาณจากหลายหน่วยงานของทางราชการ และหน่วยงานในท้องถิ่น และเริ่มทอลายทวารวดี ปี 2552 (ลายประจำจังหวัดนครปฐม) ชนิดผ้าที่ทอ มีหลายชนิด เช่น ผ้าลายแดงโม, ผ้าขาวม้า, ผ้าจก, ผ้ามัดหมี่, ผ้าลายทวารวดี, ลายน้ำไหล เป็นต้น

ผ้าทอมือ บ้านสะแกราย ประชาชนมีเชื้อสายไทยทรงดำ หรือไทยโซ่ง ซึ่งมีถิ่นฐานกำเนิดจากเพชรบุรี ไทยโซ่ง จะมีวิถีชีวิตวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งนิยมแต่งชุดโซ่ง ในงานประเพณีต่าง ๆ โดยเฉพาะผ้าลายแดงโม ซึ่งต้องใช้ในงานประเพณีต่างๆและต้องหาซื้อจากหมู่บ้านอื่น ๆ จึงได้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพทอผ้าขึ้นและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองนครปฐมโดยพัฒนาการได้พา ไปศึกษา ดูงานจากบ้านหนองขาว จังหวัดกาญจนบุรี และขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล ตอนยายหอมเป็นที่ทอผ้าพร้อมอุปกรณ์ จำนวน 6 ชุด และเชิญวิทยากรมาฝึกอบรมในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่จะทอผ้าทำในครอบครัวในเวลาว่าง และด้วยความชอบ จึงทำให้มีความสนใจ และมีการพัฒนารูปแบบความคิด ตลอดจนการประยุกต์แบบต่างๆ และต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ยังผลให้เกิดรายได้เสริมด้วย จากการที่รวมกลุ่มเพื่อทำให้เกิดการพัฒนางานประดิษฐ์ไปสู่รูปแบบต่างๆ สินค้าทุกชิ้นทำโดยฝีมือของสมาชิกในกลุ่มทั้งสิ้น ถึงแม้ว่าปริมาณของงานที่จะ ได้ค่อนข้างช้าแต่ ประณีตและสวยงาม

ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ระดับสี่ดาว (OTOP Product Champion) ปี 2552 ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ผ้าทอพื้นเมืองลายแดงโม โครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทยปี 2549 ระดับ 3 ดาว 2552 ระดับ 4 ดาว 2553 ระดับ 4 ดาว และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน(มผช.)

ภาพที่ 3.28 ผู้ประสานงานกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย นายวิทยา มียอด

ภาพที่ 3.29 กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย บ้านเลขที่ 1 หมู่ 9 ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 3.30 รางวัลที่ได้รับของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย

3.6.2 สํารวจข้อมูล ติดต่อประสานงานกับชุมชน โดยติดต่อประสานงานกับประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อร่วมกันกำหนดเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน โดยได้กำหนดสถานที่คือบริเวณบ้านของประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา และกำหนดดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ในวันที่ 12, 22 และ 28 กรกฎาคม 2558 และทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์สถานที่และบุคลากร

3.6.2.1 วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ภาพที่ 3.31 ภาพสำรวจสถานที่และการติดต่อประสานงานกับผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เพื่อใช้ในการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.6.2.2 กลุ่มผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบางโป่ง จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 3.32 ภาพสำรวจสถานที่และการติดต่อประสานงานกับผู้นำกลุ่มผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ เพื่อใช้ในการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.6.2.3 กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย ตำบลอนนายหอม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 3.33 ภาพสำรวจสถานที่และการติดต่อประสานงานกับผู้นำกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย เพื่อใช้ในการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.6.3 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยการจัดทำเอกสาร/สื่อประกอบการอบรมดังนี้

3.6.3.1 เตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยได้จากการงานวิจัยในปีงบประมาณ 2557 ได้แก่

1) เนื้อหาเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่มแบบที่นิยมใช้กันอยู่ในสากลและของประเทศต่างๆ

2) ตัวอย่างฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

3) แผ่นป้ายแสดงสัญลักษณ์ที่ผ่านการคัดเลือก

4) เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ภาคปฏิบัติสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ

3.6.3.2 สัมภาษณ์เบื้องต้นที่เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้และกำหนดวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี พบว่าผู้สนใจเข้าร่วมอบรมส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งเยาวชนผู้ที่สนใจจะสืบทอดงานในกลุ่ม และที่มีความสนใจในเรื่องฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

3.6.3.3 จัดทำหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยมีรายละเอียด ตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.7 หลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

วัน เดือน ปี / สถานที่	เวลา	กิจกรรม
12 กรกฎาคม 2558	8.00 – 8.30 น.	ลงทะเบียน
วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้า บ้านแม่ลา ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี	8.30 – 9.00 น.	พิธีเปิด
	9.00 – 12.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการ ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแล รักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
	13.00 – 16.30 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการผลิต ผืนผ้าด้วยเส้นด้ายพิเศษจากเศษวัสดุ สิ่งทอ (ต่อ)
22 กรกฎาคม 2558	8.00 – 8.30 น.	ลงทะเบียน
กลุ่มผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	8.30 – 9.00 น.	พิธีเปิด
	9.00 – 12.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการ ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแล รักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
	13.00 – 16.30 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการ ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแล รักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง (ต่อ)
28 กรกฎาคม 2558	8.00 – 8.30 น.	ลงทะเบียน
กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ไทยทรงดำ บ้านสะแกราย ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	8.30 – 9.00 น.	พิธีเปิด
	9.00 – 12.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการ ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแล รักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
	13.00 – 16.30 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการ ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแล รักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง (ต่อ)

3.6.3.4 จัดทำเอกสารประกอบการอบรมและผลิตสื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

3.6.3.5 จัดทำแบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมฝึกอบรม

3.6.3.6 จัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3.6.4 ขั้นตอนดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.6.4.1 ขออนุมัติโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดเตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ วิทยากร ผู้เข้าอบรม ผู้ประสานงาน คณะกรรมการ ดำเนินงาน และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.6.4.2 ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการระยะเวลาในการ อบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 3 วัน (18 ชั่วโมง) ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี 3 กลุ่ม กลุ่มละ 1 วัน มีรายละเอียดการถ่ายทอดเทคโนโลยีดังนี้

1) วันที่ 12 กรกฎาคม 2558 ณ วิทยาลัยชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

หัวข้ออธิบายความเป็นมาของโครงการ ให้ความรู้เกี่ยวกับฉลากและ สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และเนื้อหาของเส้นใยต่างๆ ที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มชุมชนที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และผู้เข้าอบรมลงมือปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ โดยคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มชุมชน เอง ผู้เข้าอบรมนำความรู้และสิ่งที่ออกแบบไว้มาระดมสมองกับผู้เข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่มชุมชน เพื่อ ขอมติเอกฉันท์ก่อนนำไปผลิตและใช้งานจริง และเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเห็นแนวทางของการนำไปใช้ ประโยชน์และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆได้

2) วันที่ 22 กรกฎาคม 2558 กลุ่มผ้าผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

หัวข้ออธิบายความเป็นมาของโครงการ ให้ความรู้เกี่ยวกับฉลากและ สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และเนื้อหาของเส้นใยต่างๆ ที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มชุมชนที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และผู้เข้าอบรมลงมือปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ โดยคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มชุมชน เอง ผู้เข้าอบรมนำความรู้และสิ่งที่ออกแบบไว้มาระดมสมองกับผู้เข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่มชุมชน เพื่อ ขอมติเอกฉันท์ก่อนนำไปผลิตและใช้งานจริง และเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเห็นแนวทางของการนำไปใช้ ประโยชน์และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆได้

3) วันที่ 28 กรกฎาคม 2558 กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

หัวข้ออธิบายความเป็นมาของโครงการ ให้ความรู้เกี่ยวกับฉลากและ สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และเนื้อหาของเส้นใยต่างๆ ที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มชุมชนที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และผู้เข้าอบรมลงมือปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ โดยคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มชุมชน เอง ผู้เข้าอบรมนำความรู้และสิ่งที่ออกแบบไว้มาระดมสมองกับผู้เข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่มชุมชน เพื่อ ขอมติเอกฉันท์ก่อนนำไปผลิตและใช้งานจริง และเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเห็นแนวทางของการนำไปใช้ ประโยชน์และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆได้

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเมินความรู้พื้นฐานก่อนรับการอบรมและหลังเสร็จสิ้นการอบรม โดยใช้แบบประเมินความรู้ และสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมโดยใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของโครงการโดยมีเป้าหมายของโครงการดังนี้ ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 90 คน ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในการดำเนินการอบรม มากกว่าร้อยละ 80 ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือใช้ประโยชน์มากกว่าร้อยละ 50

3.9 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์นำเสนอต่อมหาวิทยาลัย

ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างประเมินค่า (1-5) ด้วยการเลือกเพียงคำตอบเดียว โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน น้ำหนักของตัวเลือกไว้ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

เกณฑ์ของการแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ระดับ (สุชาติ, 2540) ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.01 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.26 – 4.00	พึงพอใจมาก
2.51 – 3.25	พึงพอใจปานกลาง
1.76 – 2.50	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.75	พึงพอใจน้อยที่สุด

3.10 สถานที่ทำการวิจัย

3.10.1 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.10.2 วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

3.10.3 กลุ่มผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

3.10.4 กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัย เรื่องการออกแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ออกแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และเพื่อประเมินผล การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง เครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัยคือ แบบสอบถามประกอบกับแบบร่างนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 6 สัญลักษณ์ สัญลักษณ์ละ 3 แบบ รวมเป็น 18 ต้นแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ ผู้ซื้อ ผู้ใช้ ผู้ขาย ผู้ผลิต รวมถึงผู้ที่มีความชอบในผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 100 คน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 90 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย สรุปผลในรูปแบบตาราง และการเขียนบรรยายโดยคณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

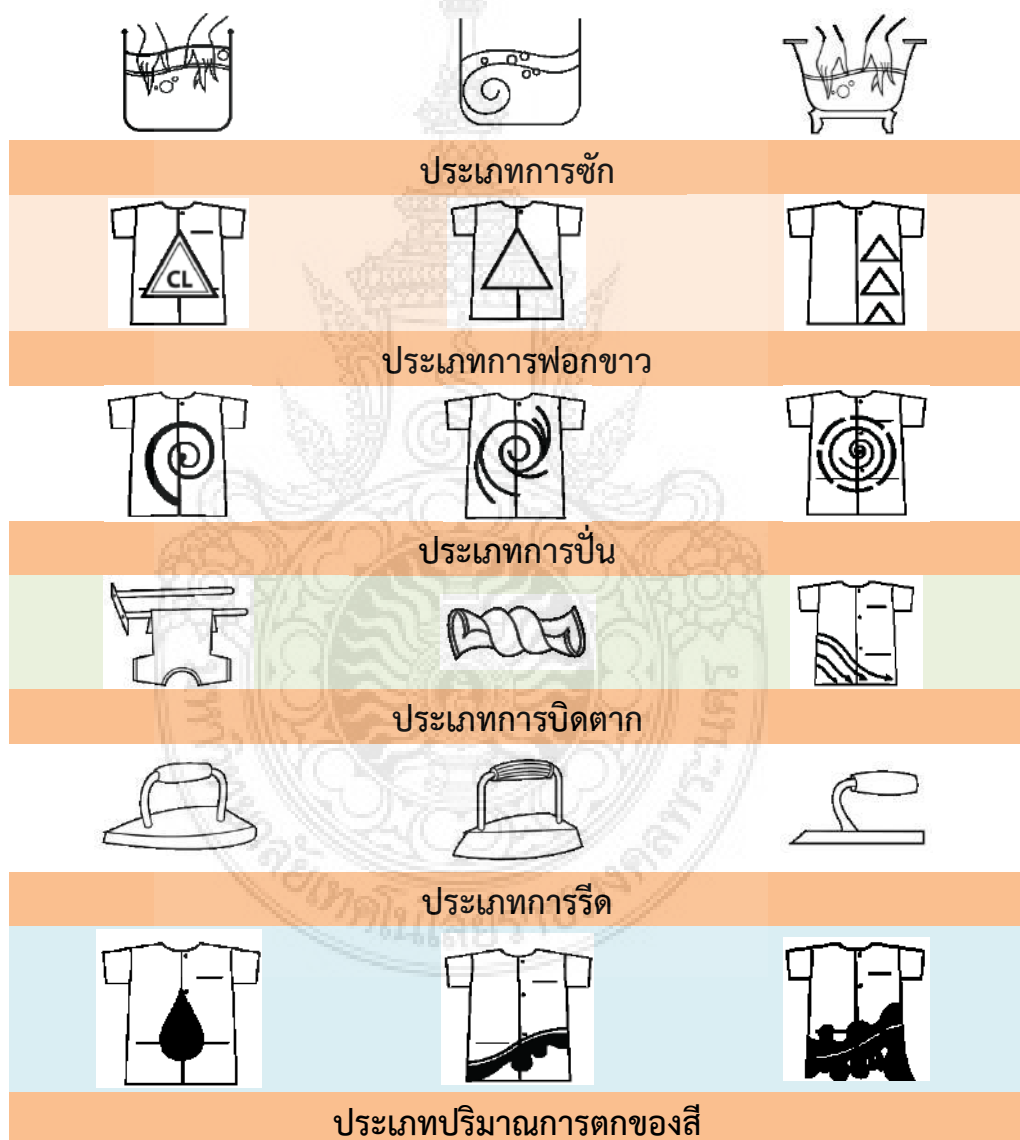
จากการศึกษาและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบรูปแบบนากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ พบว่า ผลิตภัณฑ์สิ่งทอผ้าพื้นเมืองของไทยไม่มีการใช้สัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกวิธีการดูแลรักษาและข้อควรระวังของผลิตภัณฑ์ชนิดนั้นๆ ให้เหมาะสมและเฉพาะเจาะจงกับการดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของไทย เช่น ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP), ผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชน, ผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นต้น เนื่องด้วยประเทศไทยยังไม่มีพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) หรือข้อกำหนดใด ที่บังคับให้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของไทยต้องมีสัญลักษณ์กำกับไว้บนผลิตภัณฑ์ โดยทั่วไปมีเพียงการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ใช้ควบคุมการผลิตมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและใช้สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สากลที่ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ ขออนุญาตจากสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอเท่านั้น

ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ไม่มีสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

4.2 ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยในปีที่ 1 ปีงบประมาณ 2557 เรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ผู้วิจัยทำการออกแบบรูปแบบฉลาก จำนวน 10 แบบ และคัดเลือกเหลือ จำนวน 3 แบบ และออกแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 6 ประเภท ประเภทละ 10 แบบ รวมทั้งสิ้น 60 แบบ และคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญเหลือประเภทละ 3 แบบ รวมทั้งสิ้น 18 แบบ ซึ่งผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ได้จริง

ภาพที่ 4.2 รูปแบบฉลากสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการคัดเลือก

จากนั้นจึงสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ได้ผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

4.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริโภค

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังตารางที่ 4.1 - 4.5

ตารางที่ 4.1 เพศของผู้บริโภค

(n =100)

	เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	หญิง	41	41.00
	ชาย	59	59.00

จากตาราง 4.1 อภิปรายผลได้ว่าตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0

ตารางที่ 4.2 อายุของผู้บริโภค

(n =100)

	อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	21 - 25 ปี	17	17.00
	26 - 30 ปี	12	12.00
	31 - 45 ปี	19	19.00
	46 ปีขึ้นไป	52	52.00

จากตาราง 4.2 อภิปรายผลได้ว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 ปีขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมามีอายุระหว่าง 31 - 45 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 อายุ 21 - 25 ปี มีจำนวน 17 คนคิดเป็นร้อยละ 17.00 และส่วนน้อย มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.00

ตารางที่ 4.3 อาชีพของผู้บริโภค

(n =100)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจร้านอาหาร	45	45.00
รับราชการ	25	25.00
หน่วยงานเอกชน	13	13.00
รัฐวิสาหกิจ	11	11.00
อื่นๆ	6	6.00

จากตาราง 4.3 อภิปรายผลได้ว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมารับราชการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ทำงานหน่วยงานเอกชน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 และส่วนน้อยประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 6.00

ตารางที่ 4.4 รายได้ของผู้บริโภค

(n =100)

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15, 000 บาท	4	4.00
15,001 – 20,000 บาท	18	18.00
20,001 – 25,000 บาท	46	46.00
25,001- 30,000 บาท	24	24.00
30,001 ขึ้นไป	8	8.00

จากตาราง 4.4 อภิปรายผลได้ว่าผู้บริโภค ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 รองลงมาคือมีรายได้ 25,001- 30,000 บาท มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 รายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 และมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตารางที่ 4.5 ระดับการศึกษาของผู้บริโภค

(n =100)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าอนุปริญญา	13	13.00
อนุปริญญา	9	9.00
ปริญญาตรี	48	48.00
ปริญญาโท	27	27.00
สูงกว่าปริญญาโท	3	3.00

จากตาราง 4.5 อภิปรายผลได้ว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรีมีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ 27.00 ต่ำกว่าอนุปริญญา จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 13.00 อนุปริญญา จำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 9.00 และส่วนน้อยสูงกว่าปริญญาโทจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 3.00

4.2.2 ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ได้แก่ ผู้ซื้อผู้ใช้ผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมืองรวมถึงเจ้าของกิจการผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมือง ที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ดังตารางที่ 4.6 - 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการซัก

(n = 100)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.53	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.59	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.16	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.46	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.56	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.14	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.50	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.60	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.16	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.48	มากที่สุด
รวม	4.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 อภิปรายได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการซักในทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.42

ตารางที่ 4.7 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการฟอกสี

(n =100)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.52	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.20	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.52	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.58	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.16	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.53	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.59	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.16	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.53	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.59	มากที่สุด
รวม	4.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 อภิปรายได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการฟอกสีทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.44

ตารางที่ 4.8 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่น

(n =100)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.16	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.26	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.34	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.26	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.34	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.26	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.26	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.26	มากที่สุด
รวม	4.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 อภิปรายได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่นในทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.28

ตารางที่ 4.9 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตาก

(n =100)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.21	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.27	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.21	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.27	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.34	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.26	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.53	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.59	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.16	มากที่สุด
รวม	4.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 อภิปรายได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตากในทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.32

ตารางที่ 4.10 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด

(n =100)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.53	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.59	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.30	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.31	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	3.94	มาก
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.63	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.61	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.18	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.39	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.28	มากที่สุด
รวม	4.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 อภิปรายได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีดเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียงหนึ่งข้อ คือ สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผลรวมค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจรวมของสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด 4.38 ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.11 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการตกของสี

(n =100)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.49	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.64	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.53	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.37	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.48	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.67	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.57	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.59	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3.90	มาก
รวม	4.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 อภิปรายได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการตกสีเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียงหนึ่งข้อ คือ ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผลรวมค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจรวมของสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการตกของสี 4.46 ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการมีระยะเวลา 3 วัน (18 ชั่วโมง) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน รวมผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 90 คน โดยผู้ที่เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นบุคคลในวิสาหกิจชุมชน กลุ่มชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอด ประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกร ผู้ประกอบการจากกลุ่มผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในชุมชนนั้น

4.3.1 ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ณ วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 12 กรกฎาคม 2558 พิธีเปิดการอบรม อธิบายความเป็นมาของโครงการ ให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่มแบบที่นิยมใช้กันอยู่ในสากลและของประเทศต่างๆ รวมไปถึงเนื้อหาของเส้นใยต่างๆ ที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆของกลุ่มชุมชนที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และผู้เข้าอบรมลงมือปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ โดยคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มชุมชนเอง ผู้เข้าอบรมนำความรู้และสิ่งที้ออกแบบไว้มาระดมสมองกับผู้เข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่มชุมชน เพื่อขอมติเอกฉันท์ก่อนนำไปผลิตและใช้งานจริง และเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเห็นแนวทางของการนำไปใช้ประโยชน์และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆได้

ภาพที่ 4.3 ภาพบรรยากาศพิธีเปิดของการอบรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ภาพที่ 4.4 ภาพการบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่ม

ภาพที่ 4.5 ภาพบรรยากาศการให้ความรู้ภาคปฏิบัติงานของผู้เข้าอบรม

ภาพที่ 4.6 ผลงานสำเร็จการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของผู้เข้าอบรม

ฉลาดดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ภาพที่ 4.7 ฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการออกแบบโดยกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชน และคณะผู้วิจัยผลิตให้กับชุมชน

ภาพที่ 4.8 คณะผู้วิจัยมอบปลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน

4.3.2 ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ณ ผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 พิธีเปิดการอบรม อธิบายความเป็นมาของโครงการ ให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่มแบบที่นิยมใช้กันอยู่ในสากลและของประเทศต่างๆ รวมไปถึงเนื้อหาของเส้นใยต่างๆ ที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆของกลุ่มชุมชนที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และผู้เข้าอบรมลงมือปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ โดยคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มชุมชนเอง ผู้เข้าอบรมนำความรู้และสิ่งที่ออกแบบไว้มาระดมสมองกับผู้เข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่มชุมชน เพื่อขอมติเอกฉันท์ก่อนนำไปผลิตและใช้งานจริง และเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเห็นแนวทางของการนำไปใช้ประโยชน์และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆได้

ภาพที่ 4.9 ภาพบรรยากาศพิธีเปิดของการอบรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ภาพที่ 4.10 ภาพการบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่ม

ภาพที่ 4.11 ภาพบรรยากาศการให้ความรู้ภาคปฏิบัติงานของผู้เข้าอบรม

ภาพที่ 4.12 ผลงานสำเร็จจากการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของผู้เข้าอบรม

ตราประจำกลุ่ม ผ้าผืนทอมือ(ผ้าขาวม้า)

ภาพที่ 4.13 ฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการออกแบบโดยกลุ่มชุมชน และคณะผู้วิจัยผลิตให้กับชุมชนผลิตให้กับชุมชน

ภาพที่ 4.14 คณะผู้วิจัยมอบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน

4.3.3 ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ณ กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย บ้านเลขที่ 1 หมู่ 9 ตำบลตอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 พิธีเปิดการอบรม อธิบายความเป็นมาของโครงการ ให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่มแบบที่นิยมใช้กันอยู่ในสากล และของประเทศต่างๆ รวมไปถึงเนื้อหาของเส้นใยต่างๆ ที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆของกลุ่มชุมชนที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และผู้เข้าอบรมลงมือปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ โดยคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มชุมชนเอง ผู้เข้าอบรมนำความรู้และสิ่งที่ออกแบบไว้มาระดมสมองกับผู้เข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่มชุมชน เพื่อขอมติเอกฉันท์ก่อนนำไปผลิตและใช้งานจริง และเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเห็นแนวทางของการนำไปใช้ประโยชน์และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆได้

ภาพที่ 4.15 ภาพบรรยากาศพิธีเปิดของการอบรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ภาพที่ 4.16 ภาพการบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องนุ่งห่ม

ภาพที่ 4.17 ภาพบรรยากาศการให้ความรู้ภาคปฏิบัติงานของผู้เข้าอบรม

ภาพที่ 4.18 ผลงานสำเร็จจากการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของผู้เข้าอบรม

ตราประจำกลุ่ม ผ้าทอไทยทรงดำ บ้านสะแกราย

ภาพที่ 4.19 ฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการออกแบบโดยกลุ่มชุมชน และคณะผู้วิจัยผลิตให้กับชุมชนผลิตให้กับชุมชน

ภาพที่ 4.20 คณะผู้วิจัยมอบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในปีที่ 2 ปีงบประมาณ 2558

จากการวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ผู้วิจัยได้นำสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่คัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญเหลือประเภทละ 3 แบบ รวมทั้งสิ้น 18 แบบ ในปีที่ 1 นั้น มาถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้กับกลุ่มชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และนำกลับมาผลิตเพื่อมอบให้กับกลุ่มชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่ไปถ่ายทอดได้นำไปใช้งานจริง จากนั้นจึงสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมที่มีต่อการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 3 กลุ่ม รวม 90 คน ดังนี้

- 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา จังหวัดสิงห์บุรี
- 2) กลุ่มชุมชนผ้าผืนมอญมือ จังหวัดราชบุรี
- 3) กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม

จากทุกกลุ่มชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอด ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรรม ผู้ประกอบการจากกลุ่มผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในชุมชนของแต่ละจังหวัดที่คณะผู้วิจัยดำเนินการถ่ายทอดจากการสอบถามความพึงพอใจสามารถแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็น 2 ตอน ดังนี้

4.4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมโครงการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือผู้ประกอบการ จำนวน 90 คน โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังตารางที่ 4.1 - 4.5

ตารางที่ 4.12 เพศของผู้เข้าร่วมโครงการ

(n =90)

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	81	90.00
ชาย	9	10.00

จากตารางที่ 4.12 อภิปรายผลได้ว่าตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตารางที่ 4.13 อายุของผู้เข้าร่วมโครงการ

(n =90)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	2	2.20
21 - 30 ปี	8	8.90
31 - 40 ปี	22	24.40
41 - 50 ปี	12	13.30
51 - 60 ปี	29	32.20
60 ปีขึ้นไป	17	18.90

จากตารางที่ 4.13 อภิปรายผลได้ว่าผู้บริโภครส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 อายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 อายุ 21 - 30 ปี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90 และส่วนน้อย มีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.20

ตารางที่ 4.14 ระดับการศึกษาของผู้เข้าร่วมโครงการ

(n =90)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	45	50.00
มัธยมศึกษา	40	44.40
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3	3.30
ปริญญาตรี	2	2.20
อื่นๆ	0	0.00

จากตารางที่ 4.14 อภิปรายผลได้ว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้น ประถมศึกษามีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 44.40 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 3.30 และส่วนน้อยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2.20

ตารางที่ 4.15 รายได้ของผู้เข้าร่วมโครงการ

(n =90)

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	5	5.60
ต่ำกว่า 5, 000 บาท	49	54.40
5,001 – 10,000 บาท	28	31.10
10,001 – 15,000 บาท	2	2.20
15,001- 20,000 บาท	5	5.60
มากกว่า 20,000	1	1.10

จากตารางที่ 4.15 อภิปรายผลได้ว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมาคือมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับ 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 รายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับ 15,001- 20,000 บาท และไม่มีรายได้ มีจำนวนเท่ากันคือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 รายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และมีรายได้สูงกว่า 20,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10

ตารางที่ 4.16 ความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ

(n =90)

ความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความรู้	23	25.6
มีความรู้พอสมควร	65	72.2
อื่นๆ	2	2.2

จากตารางที่ 4.16 อภิปรายผลได้ว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 72.20 รองลงมาไม่มีความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ จำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 25.60 และส่วนน้อยคืออื่นๆ จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2.20

ตารางที่ 4.17 ประสบการณ์ในการจัดทำป้ายสินค้า ฉลาก หรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ

(n =90)

ความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยทำ	54	60.0
เคยผลิตใช้เอง	11	12.2
เคยสั่งทำเพื่อผลิตภัณฑ์ของตนเอง	8	8.9
เคยมีคนทำให้	13	14.4
อื่นๆ	4	4.4

จากตารางที่ 4.17 อภิปรายผลได้ว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการจัดทำป้ายสินค้า ฉลาก หรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาเคยมีคนทำฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 เคยผลิตใช้เอง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 เคยสั่งทำเพื่อผลิตภัณฑ์ของตนเอง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และส่วนน้อยคือ อื่นๆ จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 4.40

4.4.2 ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการอบรมที่มีต่อโครงการวิจัยการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมในโครงการวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จำนวน 3 กลุ่ม รวม 90 คน ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา จังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มชุมชนผ้ามอญทอมือ จังหวัดราชบุรี และกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อโครงการวิจัยการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง หลักสูตรการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ดังตารางที่ 4.18 - 4.22 ดังนี้

ตารางที่ 4.18 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ

(n =90)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม	4.46	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มชุมชน	4.46	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.48	มากที่สุด
4. เนื้อหาสาระถูกต้อง	4.49	มากที่สุด
5. เป็นความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์	4.50	มากที่สุด
รวม	4.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 อภิปรายได้ว่า ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.48

ตารางที่ 4.19 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านกระบวนการให้บริการ

(n =90)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. การประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง	4.42	มากที่สุด
2. กำหนดระยะเวลา สถานที่จัดอบรมไว้อย่างเหมาะสม	4.52	มากที่สุด
3. ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม	4.58	มากที่สุด
4. ผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัวและมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี	4.54	มากที่สุด
รวม	4.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 อภิปรายได้ว่า ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านการกระบวนการให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.52

ตารางที่ 4.20 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านวิทยาการ

(n =90)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. คุณสมบัติและบุคลิภาพมีความเหมาะสม	4.49	มากที่สุด
2. ความเชี่ยวชาญ/ความรู้ในเนื้อหาของกรอบรม	4.56	มากที่สุด
3. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ	4.54	มากที่สุด
4. เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ	4.53	มากที่สุด
5. การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม	4.56	มากที่สุด
6. ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อซักถาม	4.58	มากที่สุด
รวม	4.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.20 อภิปรายได้ว่า ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านวิทยาการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.54

ตารางที่ 4.21 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

(n =90)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวกทั่วไป	4.60	มากที่สุด
2. มีการให้บริการและอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี	4.60	มากที่สุด
รวม	4.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.21 อภิปรายได้ว่า ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.60

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย และค่าระดับความพึงพอใจ ของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านกระบวนการให้บริการ		
1.1 การประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง	4.46	มากที่สุด
1.2 กำหนดระยะเวลา สถานที่จัดอบรมไว้อย่างชัดเจน	4.46	มากที่สุด
1.3 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดโครงการ	4.48	มาก
1.4 ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม	4.49	มากที่สุด
1.5 ทีมผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัวและมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี	4.50	มากที่สุด
2. ด้านวิทยากร		
2.1 คุณสมบัติและบุคลิกภาพมีความเหมาะสม	4.42	มากที่สุด
2.2 ความเชี่ยวชาญ/ความรู้ในเนื้อหาของการอบรม	4.52	มากที่สุด
2.3 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ	4.58	มากที่สุด
2.4 ความสามารถในการสร้างบรรยากาศการอบรม	4.54	มาก
2.5 เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ	4.49	มากที่สุด
2.6 การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม	4.56	มาก
2.7 ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อซักถาม	4.54	มาก
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก		
3.1 ความเหมาะสมของสถานที่จัดอบรม	4.53	มากที่สุด
3.2 ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวกทั่วไป	4.56	มากที่สุด
3.3 การจัดรายการอาหารว่างและอาหารกลางวันมีความเหมาะสมและเพียงพอ	4.58	มากที่สุด
3.4 มีการให้บริการและอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี	4.60	มากที่สุด
	4.60	มากที่สุด
รวม	4.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และมีกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจมากในด้านวิทยากรในข้อความสามารถในการสร้างบรรยากาศการอบรม การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสมและความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อซักถาม

4.4.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

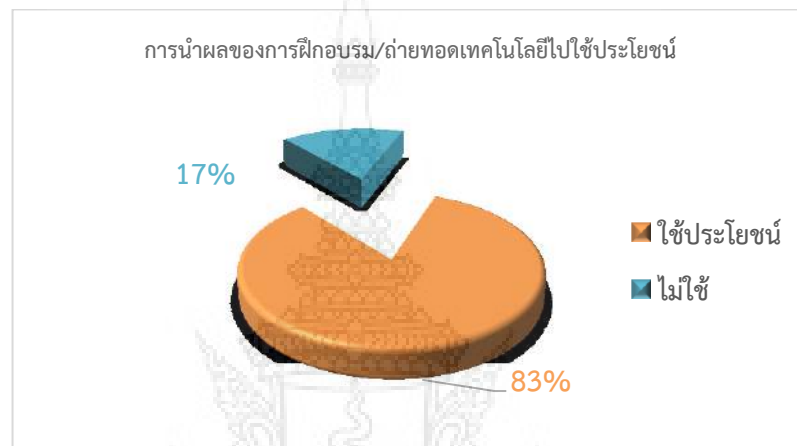
- 4.4.3.1 โครงการที่ดี น่าจะนำไปใช้ได้จริง
- 4.4.3.2 สามารถช่วยให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการดูแลรักษาเสื้อผ้าได้
- 4.4.3.3 ดีมากๆ ใช้ได้จริง
- 4.4.3.4 ขอขอบคุณที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีราคามากขึ้น
- 4.4.3.5 อยากให้วิทยากรกลับมาจัดอบรมอีก
- 4.4.3.6 อยากให้วิทยากรจัดอบรมหลายๆวัน
- 4.4.3.7 วิทยากรให้ความรู้และความเข้าใจในระหว่างการจัดอบรมดี
- 4.4.3.8 ได้รับความรู้จากการจัดจัดอบรมและอยากให้กลับมาจัดอีกในครั้งต่อไป

4.6 การติดตามนำผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

จากการติดตามผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีผู้เข้าอบรมทั้ง 3 กลุ่มชุมชน จำนวน 90 คน สามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

4.6.1 การนำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 83 และไม่นำไปใช้ประโยชน์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 17 ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 4.1 อัตราส่วนของผู้เข้าอบรมที่มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ภาพที่ 4.22 การนำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ของวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

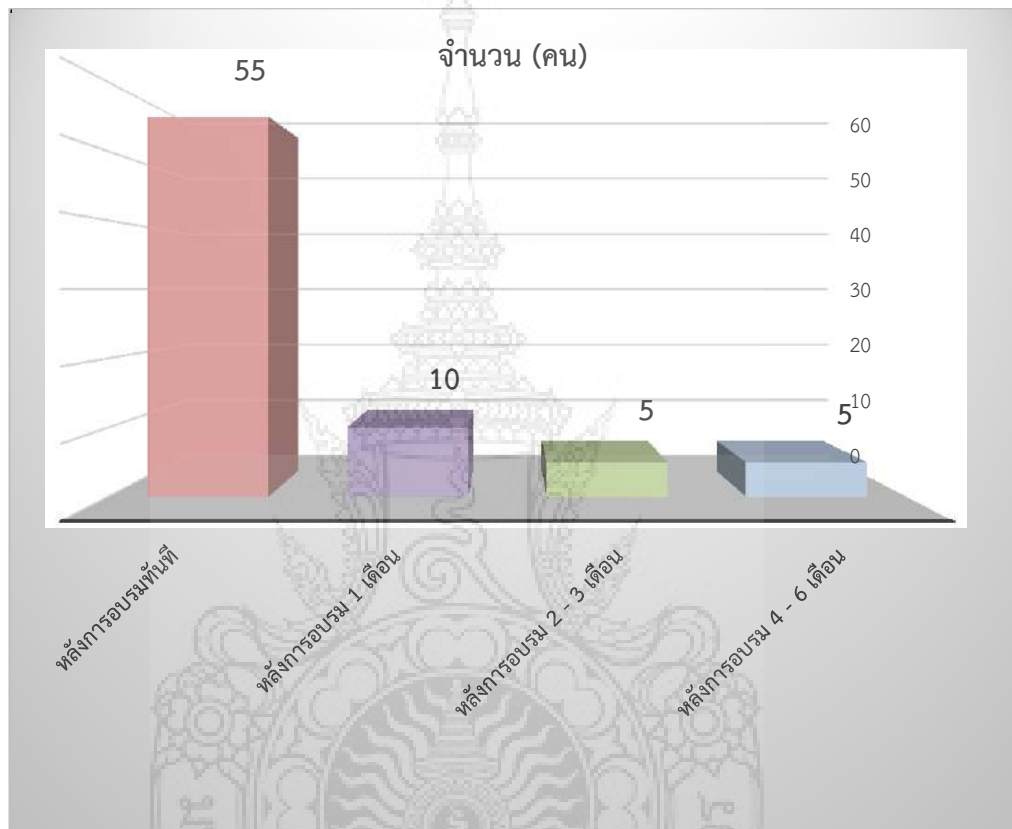

ภาพที่ 4.23 การนำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ของผ้ามอญทอมือ (ผ้าขาวม้า) ชุมชนมอญ ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 4.24 การนำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ของผ้ากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านสะแกราย บ้านเลขที่ 1 หมู่ 9 ตำบลอนนทยาว อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

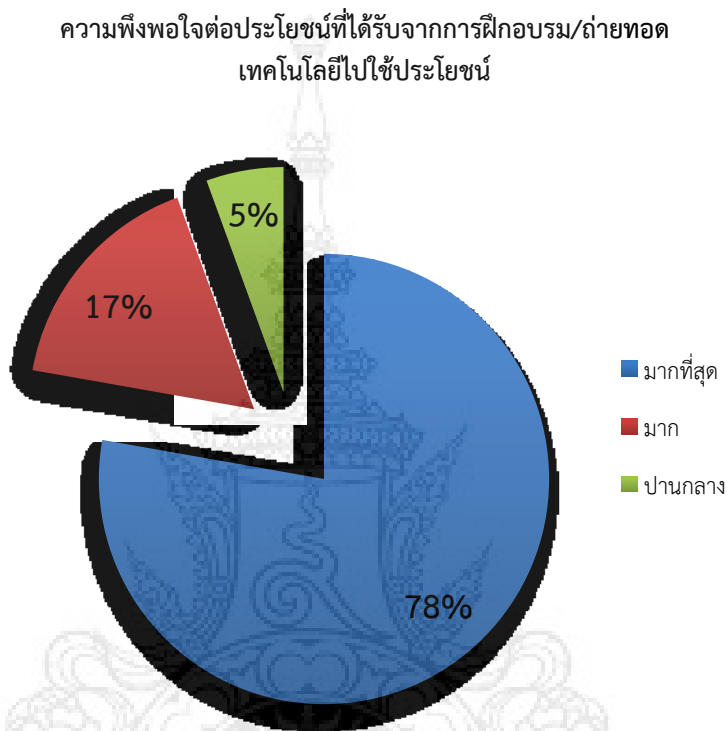
4.6.2 ระยะเวลาที่นำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาเพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์หลังการรับบริการทันที จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 หลังการรับบริการภายใน 1 เดือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 หลังการรับบริการภายใน 2 – 3 เดือน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 และหลังการรับบริการภายใน 4 – 6 เดือน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ดังแผนภูมิที่ 4.2

แผนภูมิที่ 4.2 ระยะเวลาที่นำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

4.5.3 แนวทางการนำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ ผู้เข้าอบรมมีการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน/องค์กร ผู้เข้าร่วมอบรมบางคนนำความรู้ที่ไปบอกแก่ผู้อื่น และมีการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปผลิตเพื่อใช้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชนเอง

4.5.4 ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีในระดับความพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 78 รองลงมาในระดับความพึงพอใจมาก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และสุดท้ายในระดับความพึงพอใจปานกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ดังแผนภูมิที่ 4.3

แผนภูมิที่ 4.3 ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

บทที่ ๕

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ผลการดำเนินการวิจัย เรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และเพื่อประเมินผลการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง โดยคณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผล

๕.๑.๑ จากการวิจัยเรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

๕.๑.๑.๑ จากการวิจัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการออกแบบ เพราะสามารถตอบสนองความต้องการที่จะแสดงวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองไทยของผู้ผลิตเอง ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ได้รับ ดาวจากโครงการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP), ผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และหรือผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน จากการสอบถามความพึงพอใจผู้ซื้อ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยใส่ใจกับสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่บนผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตามท้องตลาด ผู้วิจัยจึงอธิบายและนำเสนองานวิจัยนี้ ผู้ซื้อส่วนใหญ่เกิดความสนใจและเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยส่วนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีในการเริ่มต้นทำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของไทย เพราะจะทำให้เมื่อซื้อสินค้าไปใช้ ได้ทราบถึงวิธีการดูแลที่ถูกต้องและเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์นั้น

๕.๑.๑.๒ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ ๕๙ มีช่วงอายุระหว่าง ๔๖ ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ ๕๒ โดยมากเป็นผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ ๕๕ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๔๘ มีรายได้เฉลี่ย ๒๐,๐๐๑ – ๒๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖

๕.๑.๑.๓ ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ได้สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า จากการ

วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ได้สรุปผลการวิเคราะห์ พบว่า ในเรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการทอของสี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๔.๔๖ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการฟอกขาว ๔.๔๔ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการซัก ๔.๔๒ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด ๔.๓๘ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตาก ๔.๓๒ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่น ๔.๒๘ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

๕.๑.๒ จากการวิจัยเรื่องการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

๕.๑.๒.๑ จากการวิจัยลงพื้นที่ถ่ายทอดให้แก่ผู้ผลิต ผู้ผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ได้รับ ดาว จากโครงการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จำนวน ๓ กลุ่ม รวม ๙๐ คน ดังนี้

- ๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา จังหวัดสิงห์บุรี
- ๒) กลุ่มชุมชนผ้ามอญทอมือ จังหวัดราชบุรี
- ๓) กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม

ส่วนใหญ่ที่เข้ารับการอบรมประสงค์ที่จะรับการจัดทำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของตนเอง เพราะสามารถตอบสนองความต้องการที่จะแสดงวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองไทยของผู้ผลิตเองสู่ผู้บริโภค ส่วนใหญ่ผู้ที่เข้ารับการอบรมนี้เดิมที ไม่ค่อยใส่ใจกับสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่บนผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตามท้องตลาด และไม่รู้จักสัญลักษณ์การดูแลรักษาทั้งตามแบบสากลหรือในประเทศต่างๆ ที่มีการผลิตมาใช้กับผลิตภัณฑ์นั้น คณะผู้วิจัยจึงอธิบายและนำเสนองานวิจัยนี้ ซึ่งแสดงความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีในการเริ่มต้นทำฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของไทย เพราะจะทำให้เมื่อผู้บริโภคซื้อสินค้าไปใช้ ได้ทราบถึงวิธีการดูแลที่ถูกต้องและเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์นั้น จากนั้นเมื่อเริ่มเข้าสู่การอบรมเชิงปฏิบัติการผู้เข้าร่วมแต่ละจังหวัดที่ลงพื้นที่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มชุมชนต่างๆ ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก มีการระดมสมองตั้งแต่ระดับ

ผู้นำชุมชนไปจนถึงสมาชิกในชุมชน หลากหลายอายุและวัย เพื่อออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตนเอง

๕.๑.๒๒ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ จำนวน ๓ กลุ่ม รวม ๙๐ คน ดังนี้

- ๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา จังหวัดสิงห์บุรี
- ๒) กลุ่มชุมชนผ้ามอญทอมือ จังหวัดราชบุรี
- ๓) กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม คณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากร รวมทั้งสิ้น ๑๐๒ คน ระยะเวลาในการอบรม ๓ วัน

๕.๑.๒.๓ สำรวจข้อมูล ติดต่อประสานงานกับชุมชน โดยติดต่อประสานงานกับประธานกลุ่ม เพื่อร่วมกันกำหนดเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน และทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์สถานที่และบุคลากร สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยการจัดทำหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี เอกสารและสื่อประกอบการอบรม โดยได้กำหนดสถานที่ ดังนี้

- ๑) บ้านของประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา จังหวัดสิงห์บุรี และกำหนดดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘
- ๒) ลานอเนกประสงค์ของกลุ่มชุมชนผ้ามอญทอมือ จังหวัดราชบุรี และกำหนดดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘
- ๓) บ้านของประธานกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม และกำหนดดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๕.๑.๒.๓ การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ดำเนินการการอบรมโดยแบ่งผู้เข้าอบรม ออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีการฝึกปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองโดยใช้ผลิตภัณฑ์ของชุมชนเอง โดยให้ผู้เข้าอบรมในแต่ละกลุ่มระดมสมองตามความรู้ที่ได้อบรมมาในช่วงเช้า และเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม มีการประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมของผู้เข้าอบรม โดยใช้แบบสอบถามในการประเมินผล และคณะผู้วิจัยนำความคิดและแบบร่างฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ได้ไปผลิตและส่งมอบแก่ชุมชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตรงตามความต้องการของทั้งชุมชนและคณะผู้วิจัย

๕.๑.๒.๔ การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ดำเนินการการอบรมโดยแบ่งผู้เข้าอบรม ออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีการฝึกปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองโดยใช้ผลิตภัณฑ์ของชุมชนเอง โดยให้ผู้เข้าอบรมในแต่ละกลุ่มระดมสมองตามความรู้ที่ได้อบรมมาในช่วงเช้า และเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม

มีการประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมของผู้เข้าอบรม โดยใช้แบบสอบถามในการประเมินผล และคณะผู้วิจัยนำความคิดและแบบร่างฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ได้ไปผลิตและส่งมอบแก่ชุมชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตรงตามความต้องการของทั้งชุมชนและคณะผู้วิจัย

๕.๑.๒.๕ การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ดำเนินการการอบรมโดยแบ่งผู้เข้าอบรม ออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีการฝึกปฏิบัติการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองโดยใช้ผลิตภัณฑ์ของชุมชนเอง โดยให้ผู้เข้าอบรมในแต่ละกลุ่มระดมสมองตามความรู้ที่ได้อบรมมาในช่วงเช้า และเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม มีการประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมของผู้เข้าอบรม โดยใช้แบบสอบถามในการประเมินผล และคณะผู้วิจัยนำความคิดและแบบร่างฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ได้ไปผลิตและส่งมอบแก่ชุมชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตรงตามความต้องการของทั้งชุมชนและคณะผู้วิจัย

๕.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๕.๒.๑ ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้เข้าอบรมผลสรุปจากทั้ง ๓ จังหวัดคือ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีอายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา โดยมากมีอาชีพเกษตรกร และมีความรู้เรื่องดูแลรักษาผลิตภัณฑ์พอสมควร อีกทั้งยังไม่มีการผลิตเพื่อใช้กับผลิตภัณฑ์เลย

๕.๒.๒ ตอนที่ ๒ เป็นการสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมเป็นข้อคำถามที่สอบถามถึงความพึงพอใจเกี่ยวกับหลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้านโครงสร้างหลักสูตร และด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุด ในด้านวิทยากรและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนด้านกระบวนการให้บริการผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

๕.๒.๓ การติดตามนำผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ ผู้เข้าร่วมอบรมส่วนใหญ่มีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน โดยมีส่วนน้อยที่ไม่มีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในด้านของระยะเวลาที่นำความรู้ที่ได้รับหลังการอบรมไปใช้พบว่านำไปใช้ภายในระยะเวลา ๑ เดือน หลังได้รับการอบรม และมีการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปผลิตเพื่อใช้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชนเอง ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนำไปใช้ประโยชน์ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

๕.๓ การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๕๙ มีช่วงอายุระหว่าง ๔๖ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๕๒ โดยมากประกอบอาชีพผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ ๔๕ มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ – ๒๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔๘

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ได้สรุปผลการวิเคราะห์ พบว่า ในเรื่องการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการตกของสี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๔.๔๖ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการฟอกสี ค่าเฉลี่ย ๔.๔๔ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการซัก ค่าเฉลี่ย ๔.๔๒ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการรีด ค่าเฉลี่ย ๔.๓๘ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการบิดตากค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการปั่น ค่าเฉลี่ย ๔.๒๘ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๐๐ มี ช่วงอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๐ โดยมากจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๔ มีความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๐ และไม่เคยมีประสบการณ์ในการจัดทำป้ายสินค้า ฉลาก หรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อโครงการวิจัยการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง หลักสูตรการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ได้สรุปผลการวิเคราะห์ พบว่า ในเรื่องความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ ๔.๖๐ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านวิทยากร ค่าเฉลี่ย ๔.๕๔ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านกระบวนการให้บริการ ค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และ

ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการในด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ ค่าเฉลี่ย ๔.๘๘ ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง พบว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้เรื่องดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองอยู่บ้าง และเคยพบเห็นสัญลักษณ์ตามหลักสากลอยู่บ้างตามเสื้อผ้าที่ซื้อมาจากแหล่งต่างๆ แต่ไม่ได้ให้ความสนใจกับภาพเท่าไรนัก ใช้ความคุ้นเคยในการซักจากเสื้อผ้าอื่นๆ และคิดว่าไม่เกิดความเสียหายต่อผ้า บางคนที่พบปัญหาจึงสนใจที่จะนำสัญลักษณ์ดูแลรักษามาใส่ลงในผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตนเอง เพื่อมิให้ผู้ใช้อย่างอื่น ๆ ประสบปัญหา หรือส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เสียหายเหมือนตนเอง

๕.๔ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๔.๑ วัสดุที่นำมาพิมพ์ฉลากหรือสัญลักษณ์ลงไปเพื่อนำไปติดในผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองควรทำจากเส้นใยหรือวัสดุธรรมชาติ

๕.๔.๒ ควรมีการผลักดันฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองให้เป็นที่รู้จักและสามารถนำไปใช้ได้จริง

๕.๔.๓ ควรมีการถ่ายทอดงานวิจัยให้กับผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ขาย ผู้ผลิต หรือหน่วยงานที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาให้เกิดเป็นรูปธรรม

๕.๔.๔ ในบางสัญลักษณ์อาจต้องมีข้อความระบุได้สัญลักษณ์เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าใจได้

๕.๔.๕ ควรมีการถ่ายทอดงานวิจัยให้กับกลุ่มธุรกิจชุมชนในภาคอื่นๆ ของประเทศไทย เช่น หน่วยงานที่สามารถนำไปใช้กับผลิตภัณฑ์

บรรณานุกรม

- กัลยา อุดมวิทิต. 2552. การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) ออนไลน์เข้าถึงได้จาก : <http://www.ops.go.th/ps/index.php/know/163--technology-transfer>, 12 ตุลาคม 2555.
- โกสุม สายใจ. 2537. **การออกแบบนิเทศศิลป์ 3**. คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพมหานคร.
- จุฑา กุลวุฒิพงษ์ศักดิ์. 2554. **การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี 4**. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก http://www.str.ac.th/service106/ElearnM4/NG41101/p_6.html, 20 สิงหาคม 2554.
- ทองเจือ เขียดทอง. 2548. **การออกแบบสัญลักษณ์**. สิปประภา, กรุงเทพมหานคร.
- นวลแข ปาลิวิษ. 2542. **ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย**. เม็ดทรายพรินต์, กรุงเทพฯ.
- มณฑา จันท์เกตุเลียด. 2541. **วิทยาศาสตร์สิ่งทอเบื้องต้น**. หอรัตนชัยการพิมพ์, กรุงเทพฯ.
- วุฒิ วัฒนสิน. 2539. **องค์ประกอบศิลป์**. เอกสารประกอบการสอนแผนกวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.
- ศักดา บุญยิต. 2545. **ปัจจัยด้านกราฟิกบนซองบรรจุภัณฑ์ที่ส่งผลต่อความเข้าใจในรสชาติของเบหมิ้งสำเร็จรูป**. Design Education 1 : รวมบทความและรายงานการวิจัย ศาสตร์แห่งการออกแบบ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.
- สมจิตร ล้วนจำเริญ. 2546. **พฤติกรรมผู้บริโภค ฉบับปรับปรุง**.
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2555. **มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน กระทรวงอุตสาหกรรม**, กรุงเทพมหานคร.
- อินทรา พรหมพันธุ์. 2545. **การประเมินการรับรู้ระบบสัญลักษณ์ในท่าอากาศยานนานาชาติ** กรุงเทพฯ. Design Education 1 : รวมบทความและรายงานการวิจัย ศาสตร์แห่งการออกแบบ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.
- เอกวัฒน์ สุวันทโรจน์. 2545. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจใน Icon ของ Web Browser บนอินเทอร์เน็ต**. Design Education 1 : รวมบทความและรายงานการวิจัย ศาสตร์แห่งการออกแบบ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.
- Corbman, B.P. 1983. **Textile Fiber to fabric**. 6 th ed. Singapore : Mc graw-hill.

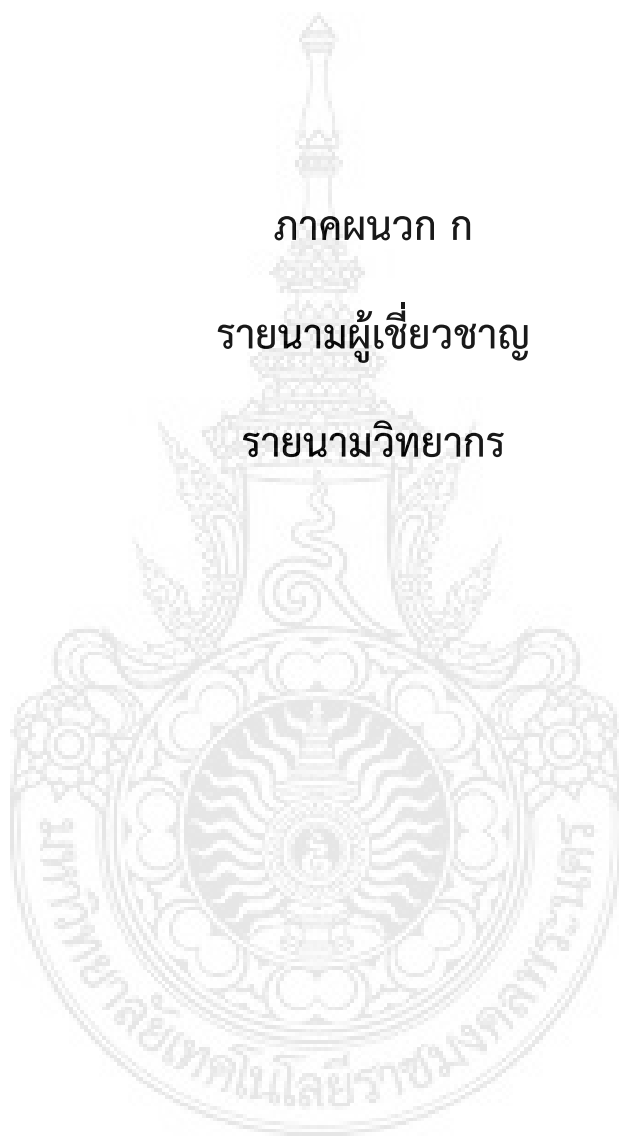
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามวิทยากร

ภาคผนวก ข
แบบประเมินผลโครงการ
การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์
และ
การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและ
สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรม

ภาคผนวก ง

การติดตามนำผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

ภาคผนวก จ

เอกสารประกอบการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ภาคผนวก ฉ

ประวัติผู้วิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
โครงการวิจัยการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประจำปีงบประมาณ 2557

1. รองศาสตราจารย์บุษรา สร้อยระย้า
อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอและผ้าพื้นเมือง
2. นายประจักษ์ แอกทอง
ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอ
สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
3. นายศิริชัย เอื้อสุขภักดี
หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา
สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
4. นายสมประสงค์ สงษ์ทอง
หัวหน้าสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
5. นางสาวทัศนีย์ นิลฤทธิ
นักวิชาการอิสระผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าพื้นเมือง
จังหวัดสุรินทร์

รายนามวิทยากร

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี
การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประจำปีงบประมาณ 2558

หลักสูตร การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

1. นางสาวประพาฬภรณ์ อีรมงคล
2. นางสาวอัสชา หัตยานานนท์
3. นางสาวไตรธิกา พิชิตเดช
4. นางสาวจิตติมา พุทธบูชา

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

โครงการวิจัยการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประจำปีงบประมาณ 2557 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และเพื่อใช้คัดเลือกรูปแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
2. แบบประเมิน ชุดนี้มี 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
 - ตอนที่ 3 แบบคัดเลือกรูปแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการวิจัยในโครงการวิจัยงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

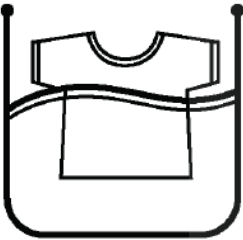
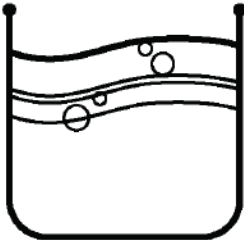
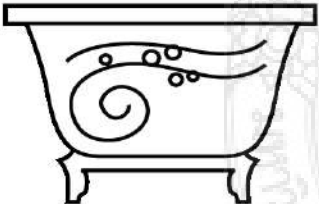
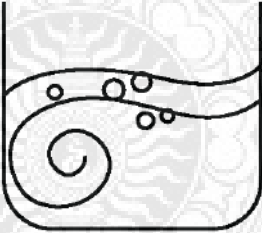
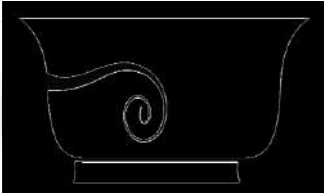
- 1.1 เพศ () ชาย () หญิง
- 1.2 อายุ () ต่ำกว่า 25 ปี () 25 - 34 ปี
() 35 - 44 ปี () 45 - 54 ปี
() 55 ปีขึ้นไป
- 1.3 อาชีพ () ข้าราชการ () นักเรียน/นักศึกษา
() พนักงานรัฐวิสาหกิจ () ค้าขาย โปรดยกเว้น.....
() แม่บ้าน () อื่นๆ.....
- 1.4 ระดับวุฒิการศึกษา () อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า
() ปริญญาตรี
() ปริญญาโท
() ปริญญาเอกขึ้นไป
- 1.5 ประสบการณ์ทำงาน.....ปี
- 1.6 ลักษณะของงานที่เกี่ยวข้อง.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

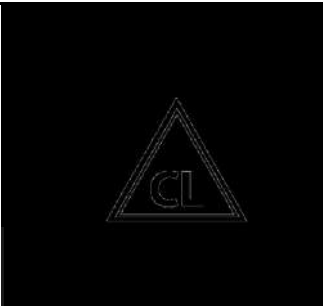
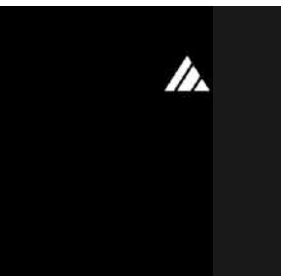
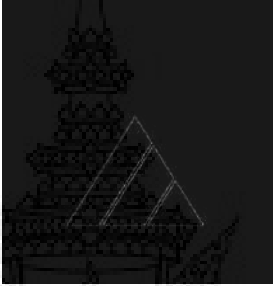
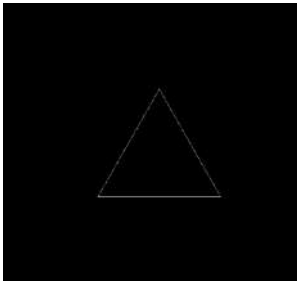
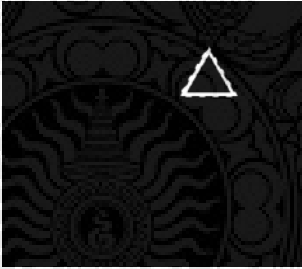
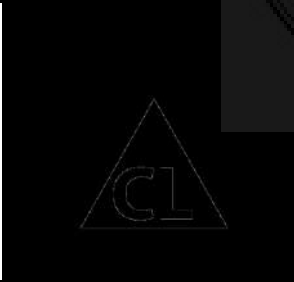
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 แบบคัดเลือกรูปแบบสัญลักษณ์ดูแลรักษามลพิษสิ่งแวดล้อม

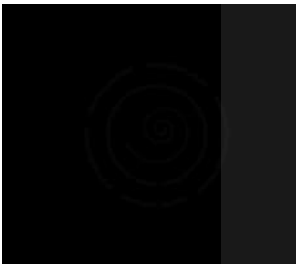
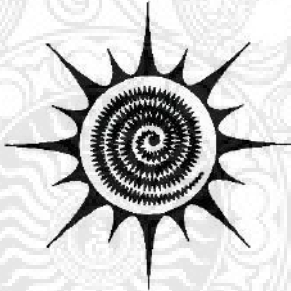
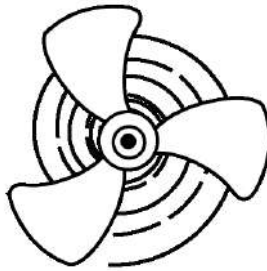
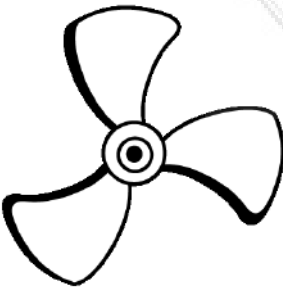
3.1 สัญลักษณ์ดูแลรักษามลพิษสิ่งแวดล้อม ประเภทการชัก

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
		
แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6
		
แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9
		
แบบที่ 10		

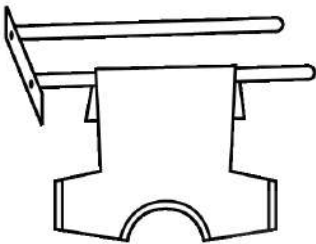
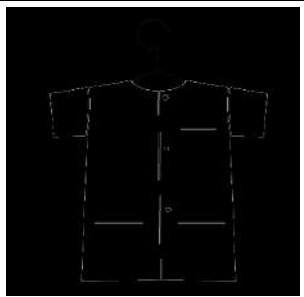
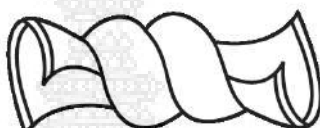
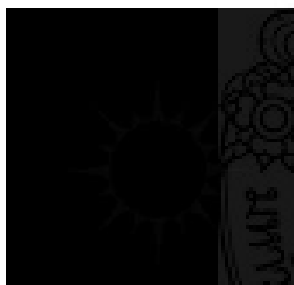
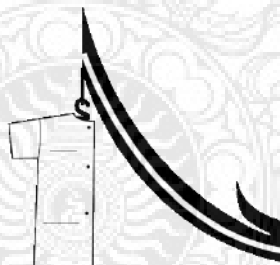
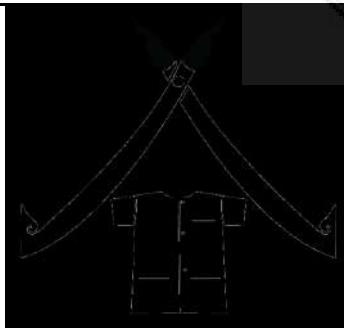
3.2 สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทการฟอกสี

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
		
แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6
		
แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9
		
แบบที่ 10		

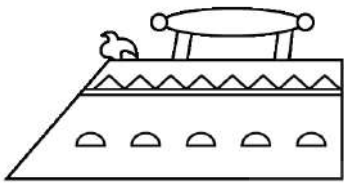
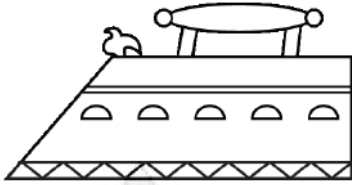
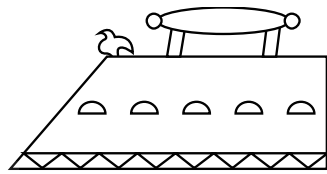
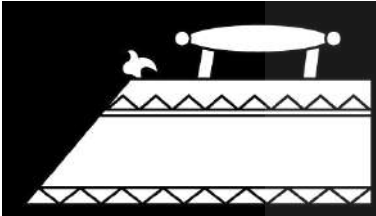
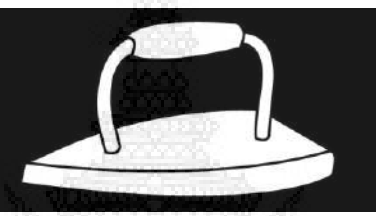
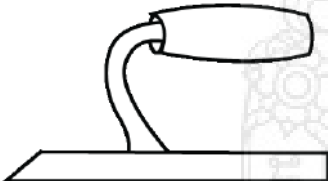
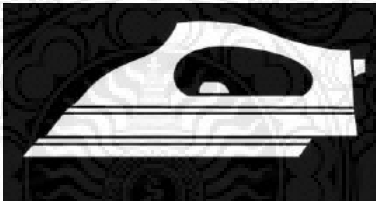
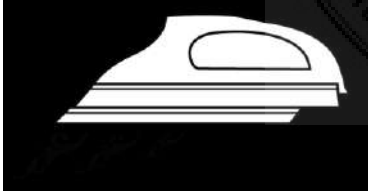
3.3 สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทการปั่น

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
		
แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6
		
แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9
		
แบบที่ 10		

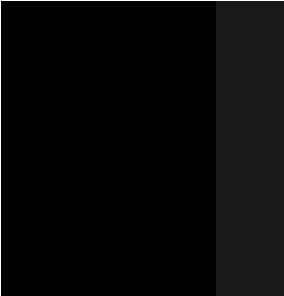
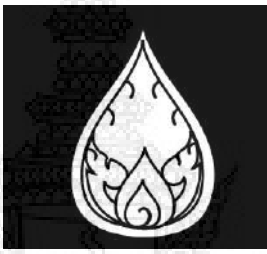
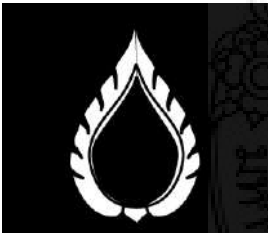
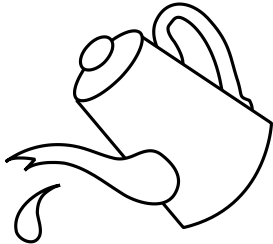
3.4 สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทการบิดตาก

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
		
แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6
		
แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9
		
แบบที่ 10		

3.5 สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทการรีด

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
		
แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6
		
แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9
		
แบบที่ 10		

3.6 สัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ประเภทปริมาณการตกของสี

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
		
แบบที่ 4	แบบที่ 5	แบบที่ 6
		
แบบที่ 7	แบบที่ 8	แบบที่ 9
		
แบบที่ 10		

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

โครงการวิจัยการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ประจำปีงบประมาณ 2557 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ เพื่อใช้สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
2. แบบประเมิน ชุดนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง 6 ประเภท คือ การซัก การฟอกสี การปั่น การบิดตาก การรีด และปริมาณการตกของสี

โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึงมีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงมีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึงมีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึงมีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีในการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง ซึ่งเป็นโครงการวิจัยงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 อายุ ☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 25 - 34 ปี
☐ 35 - 44 ปี ☐ 45 - 54 ปี
☐ 55 ปีขึ้นไป
- 1.3 อาชีพ ☐ ข้าราชการ ☐ นักเรียน/นักศึกษา
☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ ค้าขาย โปรดยระบุ.....
☐ แม่บ้าน ☐ อื่นๆ.....
- 1.4 รายได้ต่อเดือน ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 5,001-10,000 บาท
☐ 10,001-15,000 บาท ☐ 15,001-20,000 บาท
☐ 21,000 บาทขึ้นไป
- 1.5 ระดับวุฒิการศึกษา
☐ ม. 6 หรือต่ำกว่า ☐ อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

2.1 ความพึงพอใจด้านต่างๆ ของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประเภทการซัก

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้งานได้จริง					
2. สร้างความจดจำได้ง่าย					
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี					
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน					
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย					
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2 ความพึงพอใจด้านต่างๆ ของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประเภทการฟอกสี

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้งานได้จริง					
2. สร้างความจดจำได้ง่าย					
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี					
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน					
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย					
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.3 ความพึงพอใจด้านต่างๆ ของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประเภทการปั่น

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้งานได้จริง					
2. สร้างความจดจำได้ง่าย					
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี					
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน					
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย					
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.4 ความพึงพอใจด้านต่างๆ ของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประเภทการบิดตาก

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้งานได้จริง					
2. สร้างความจดจำได้ง่าย					
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี					
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน					
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย					
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.5 ความพึงพอใจด้านต่างๆ ของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประเภทการรีด

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้งานได้จริง					
2. สร้างความจดจำได้ง่าย					
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี					
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน					
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย					
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.6 ความพึงพอใจด้านต่างๆ ของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
ประเภทปริมาณการตกของสี

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้งานได้จริง					
2. สร้างความจดจำได้ง่าย					
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี					
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน					
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย					
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบประเมินผลโครงการวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลาก
และสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

หลักสูตร การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ระหว่างวันที่ 12, 22 และ 28 กรกฎาคม 2558

ณ วิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ณ กลุ่มชุมชนผ้าผืนเมืองชุมชนบ้านม่วง หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ณ กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย เลขที่ 1 หมู่ที่ 9 ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และความพึงพอใจต่อการจัดโครงการวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดโครงการวิจัย

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 21 ปี ☐ 21 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี ☐ มากกว่า 60 ปี
3. ระดับการศึกษา
☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. อาชีพ โปรดระบุ.....
5. รายได้ต่อเดือน
☐ ไม่มีรายได้ ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท
☐ 5001 – 10,000 บาท ☐ 10,001 – 10,000 บาท
☐ 15,000 – 20,000 บาท ☐ มากกว่า 20,000 บาท
6. ท่านมีความรู้เรื่องฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอหรือไม่
☐ ไม่มีความรู้ ☐ มีความรู้พอสมควร ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
7. ท่านมีประสบการณ์ด้านการจัดทำป้ายสินค้า ฉลากหรือสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอหรือผลิตภัณฑ์ของท่านเองหรือไม่
☐ ไม่เคยทำ ☐ เคยผลิตใช้เอง
☐ เคยสั่งทำเพื่อผลิตภัณฑ์ของท่านเอง
☐ เคยมีคนทำให้ ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดโครงการวิจัย

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ					
1. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม					
2. สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มชุมชน					
3. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
4. เนื้อหาสาระถูกต้อง					
5. เป็นความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์					
ด้านกระบวนการให้บริการ					
6. การประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง					
7. กำหนดระยะเวลา สถานที่จัดอบรมไว้อย่างเหมาะสม					
8. ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม					
9. ผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัวและมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี					
ด้านวิทยากร					
10. คุณสมบัติและบุคลิภาพมีความเหมาะสม					
11. ความเชี่ยวชาญ/ความรู้ในเนื้อหาของการอบรม					
12. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ					
13. เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ					
14. การใช้เวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม					
15. ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อซักถาม					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
16. ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวกทั่วไป					
17. มีการให้บริการและอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ในความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมิน

แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการอบรม
โครงการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี
การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
เรื่อง การดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการอบรม
และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าสัญลักษณ์ที่ท่านพิจารณาว่าถูกต้องที่สุด

ข้อที่ 1		การปั่นแห้ง	ข้อที่ 13		การใช้สารฟอกขาวที่มีสาร คลอรีน
ข้อที่ 2		สามารถจะซักแห้ง ปิโตรเลียม	ข้อที่ 14		ห้ามการซักแห้ง
ข้อที่ 3		สามารถจะซักแห้งใน เปอร์คลอโรเอทิลีน	ข้อที่ 15		ซักด้วยน้ำอุณหภูมิ 60 องศา เซลเซียส ผ้าขนสัตว์
ข้อที่ 4		ซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า	ข้อที่ 16		ซักด้วยน้ำอุณหภูมิ 60 องศา เซลเซียส ซักผ้าลินิน หรือ วิสโคส
ข้อที่ 5		ซักผ้าใยขนสัตว์ กระบวนการซักผ้าและ ปั่นแห้ง ที่ต้องใช้ความ ระมัดระวังอย่างยิ่ง	ข้อที่ 17		อบด้วยความร้อนสูง
ข้อที่ 6		อบด้วยความร้อนปาน กลาง	ข้อที่ 18		ซักด้วยน้ำอุณหภูมิ 40 องศา เซลเซียส ผ้าใยผสมกับโพลี เอสเตอร์ กับขนสัตว์
ข้อที่ 7		การฟอกขาว	ข้อที่ 19		การซักแห้ง
ข้อที่ 8		200°C ผ้าลินิน ผ้าฝ้าย ผ้าวิสโคส Hot iron	ข้อที่ 20		การรีด
ข้อที่ 9		ซักด้วยน้ำอุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส	ข้อที่ 21		การอบผ้าให้แห้ง
ข้อที่ 10		ห้ามรีด	ข้อที่ 22		ห้ามใช้สารฟอกขาว
ข้อที่ 11		การตากในที่ร่ม	ข้อที่ 24		การตากผ้าแฉนวนอน
ข้อที่ 12		ห้ามรีดด้วยเตารีดไอน้ำ	ข้อที่ 25		สามารถจะซักแห้งได้ในตัวทำ ละลายทุกชนิด

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แบบติดตามประเมินผลโครงการ

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี

การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

วันที่ 12, 22 และ 28 กรกฎาคม 2558

ณ วิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา เลขที่ 3 หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ณ กลุ่มชุมชนผ้าผ้ามอญทอมือ ชุมชนบ้านม่วง หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ณ กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย เลขที่ 1 หมู่ที่ 9 ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบติดตามผล

ชื่อ นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

2. การนำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

☐ นำไปใช้ประโยชน์ ☐ ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....

ข้อต่อไปนี้เป็นตอบเฉพาะผู้ที่นำไปใช้ประโยชน์

3. ระยะเวลาที่นำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

☐ หลังการรับบริการ/อบรมทันที ☐ หลังการรับบริการ/อบรม 1 เดือน
☐ หลังการรับบริการ/อบรม 2-3 เดือน ☐ หลังการรับบริการ/อบรม 4-6 เดือน

4. แนวทางการนำผลของการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ นำความรู้ไปใช้ในครอบครัว ☐ นำความรู้ไปใช้ในชุมชน/องค์กร
☐ สอน/บอกความรู้แก่คนอื่น ☐ นำความรู้ไปดัดแปลงทำแบบใหม่
☐ นำไปทำเป็นรายได้หลัก/เดือน.....บาท
☐ นำไปทำเป็นรายได้เสริม/เดือน.....บาท
☐ สามารถลดรายจ่ายในครอบครัวได้/เดือน.....บาท

5. ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด

6. ปัญหา/อุปสรรคของการนำไปใช้ประโยชน์ (โปรดระบุรายละเอียด)

.....
.....

7. แนวทางการสร้างและ/หรือพัฒนาอาชีพ หลังรับการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

☐ สร้างอาชีพใหม่ (ระบุอาชีพ).....
☐ พัฒนาอาชีพเดิม (ระบุอาชีพ).....
☐ ไม่สามารถสร้างอาชีพใหม่ หรือพัฒนาอาชีพเดิมได้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

เอกสารประกอบการอบรม

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี
การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

วันที่ 12 กรกฎาคม 2558

ณ วิสาหกิจชุมชนตัดเสื้อผ้าบ้านแม่ลา
เลขที่ 3 หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

วันที่ 22 กรกฎาคม 2558

ณ กลุ่มชุมชนผ้ามอญทอมือ ชุมชนบ้านม่วง
หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

วันที่ 28 กรกฎาคม 2558

ณ กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองผ้าขาวม้าบ้านสะแกราย
เลขที่ 1 หมู่ที่ 9 ตำบลคอนยายหอม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

168 ถ.ศรีอยุธยา แขวงวรชัยยบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 02-6653777-8 ต่อ 5531, 5234 โทรสาร 02-6653888

<http://www.hec.rmuth.ac.th>

หลักสูตร การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษา ผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

◆ การดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

การดูแลรักษาผ้านั้น ควรทำตั้งแต่เริ่มใช้งาน โดยเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ให้เหมาะกับงาน ขณะที่ใช้ก็พยายามให้ผลิตภัณฑ์นั้นให้เปื้อนหรือสกปรกน้อยที่สุด เวลานำไปซักหลังการใช้งานแล้วก็ต้องทำให้ถูกวิธี การรีดและการเก็บรักษาก็ต้องทำให้ถูกต้องและเหมาะสมกับชนิดและลักษณะของผลิตภัณฑ์สิ่งทอนั้นๆ สิ่งทอนั้นจึงจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปใช้งานได้ต่อไป และจะทำให้มีอายุการใช้งานทนทาน

● องค์ประกอบของผ้ากับการดูแลรักษาผ้า ควรพิจารณาถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ชนิดของเส้นใย เส้นด้าย ที่ใช้ผลิตผ้านั้นๆ เมื่อทราบถึงสมบัติทางเคมีและทางฟิสิกส์เพื่อจะได้ซักหรือปฏิบัติต่อผ้าแต่ละชนิดได้อย่างเหมาะสม
2. การผลิตเป็นผืนผ้า เริ่มตั้งแต่การผลิตเส้นใย เส้นด้ายและผืนผ้า เพื่อทราบลักษณะและโครงสร้างของผ้า เพราะผ้าแต่ละผืนย่อมมีโครงสร้างแตกต่างกันและต้องการการดูแลรักษาไม่เหมือนกัน
3. การตกแต่งสำเร็จหรือการตกแต่งผ้าขั้นสุดท้ายทั้งชนิดตกแต่งชั่วคราวและถาวร เพื่อเลือกวิธีปฏิบัติต่อผ้านั้นได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบดังกล่าว ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้วิชาความรู้เรื่องผ้า รวมทั้งประสบการณ์ในการใช้ การซัก และการรีด ของแต่ละคน มาเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจ สิ่งที่จะช่วยผู้บริโภคได้มากอีกอย่างหนึ่ง คือข้อมูลที่ได้จากป้ายหรือฉลากแสดงการดูแลรักษาผ้าและผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ติดมากับสินค้าชิ้นๆ

● การทำความสะอาด

การทำความสะอาด คือการทำให้สิ่งทอที่ใช้แล้วอยู่ในสภาพที่ปราศจากสิ่งสกปรกจากคราบเหงื่อไคล รอยเปื้อน ฝุ่นละออง หรือ กลิ่นที่เกิดจากการใช้งานสิ่งทอที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันมีหลายประเภท ที่สำคัญต้องได้รับการทำความสะอาดทุกครั้งที่ใช้แล้วก็คือ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รวมทั้งเครื่องนอน สิ่งทอที่ทำความสะอาดนานๆ ครั้ง ได้แก่ เคหะสิ่งทอ เช่น พรมปูพื้น ม่าน หรือของใช้ที่ทำจากผ้า เช่น กระเป๋า ถุงบรรจุของ เป็นต้น

วิธีการทำความสะอาดสิ่งทอที่สำคัญที่ใช้กันปัจจุบัน คือ วิธีการซักฟอก (Laundering) การซักแห้ง (Dry Cleaning) และวิธีการกำจัดรอยเปื้อน การเลือกใช้วิธีการทำความสะอาด ควรเลือกวิธีที่จะทำให้เกิดความสะอาดมากที่สุด และไม่ทำให้เสื้อผ้า เครื่องใช้ เสียสมบัติและควรเป็นวิธีที่ประหยัดค่าใช้จ่าย สิ้นเปลืองพลังงานน้อย ตลอดจนไม่ควรเป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม

วิธีทำความสะอาดด้วยการซักฟอก (Laundering) การซักฟอกเป็นกระบวนการทำความสะอาดผ้าที่สกปรกในถังกลางที่เป็นน้ำ ด้วยขั้นตอนการซักในการซักฟอก(Washing) การซักล้าง (Rinsing) และรวมทั้งการทำให้แห้ง (Drying) การซักในสารซักฟอกและซักล้างอาจทำได้โดยการซักมือ หรือซักในเครื่องซักผ้า ส่วนการทำให้แห้งอาจใช้วิธีตากแดด ผึ่งลม หรือใช้เครื่องอบแห้ง

● ขั้นตอนการปฏิบัติในการซักฟอก

1. เลือกหรือแยกเสื้อผ้าที่จะซัก โดยพิจารณาดังนี้

1.1 แยกตามประเภทของระดับความสกปรก เช่น ที่มีความสกปรกมาก ควรซักแยกจากพวกที่สกปรกน้อย

1.2 แยกตามชนิดของสี ควรแยกซักผ้าสีเข้มต่างหาก จากผ้าสีอ่อนหรือสีขาว

1.3 แยกตามชนิดของผ้า เสื้อผ้าที่บางละเอียดอ่อน ไม่ควรซักรวมกับผ้าหนา ควรซักผ้าไนลอนสีขาวกับผ้าขาว ไม่ควรซักกับผ้าสี เพราะไนลอนดูดสีง่าย

1.4 แยกซักผ้าขน เช่น ผ้าขนหนู ผ้าสำลี ต่างหากจากผ้าทอขนลูกฟูก (Corduroy) หรือผ้ากำมะหยี่หรือผ้าใยสังเคราะห์ เพราะผ้าเหล่านี้จะยึดจับเศษเส้นใยที่หลุดออกมาจากผ้าขนได้ง่าย

.2 ตรวจสอบสภาพเสื้อผ้าที่จะซัก

ตรวจกระเป๋ากางเกง เสื้อ 2.1อ กระโปรง ว่ามีเศษสิ่งต่างค์ ธนบัตร กระดาษเช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้าหรืออื่นๆ ตกค้างอยู่หรือไม่ ถ้ามีให้นำออกจากกระเป๋า

2.2 ซ่อมรอยฉีกขาด เย็บกระดุมที่หลวมให้ติดแน่น หากมีกระดุมชนิด (หากมี) ถอดออกได้ ควรถอดออก ถอดเข็มกลัดที่ติดระดับเสื้อผ้าออก ดึงซิปปิด เกี้ยวขอ

2.3 ตรวจรอยเปื้อนเฉพาะที่แล้วกำจัดออกด้วยสารกำจัดรอยเปื้อนและวิธีการที่เหมาะสม

◆ รูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

● ความสำคัญของฉลากแสดงการดูแลรักษา

เสื้อผ้าแต่ละชุดผลิตมาจากใยผ้าต่างชนิดกัน การดูแลรักษาย่อมแตกต่างกันไปด้วย เวลาซื้อเสื้อผ้าชุดสวย ชุดเก่งตัวใหม่มา คุณๆเคยสังเกต “สัญลักษณ์ที่อยู่บนเสื้อผ้า” หรือ “ป้ายที่อยู่บนเสื้อผ้า” กันบ้างไหมคะ สัญลักษณ์หรือป้ายเหล่านี้เรียกว่า “Laundry symbols” หรือ “Care Label” ค่ะ นอกจากป้ายดังกล่าวจะบอกถึงขนาดเสื้อที่คุณสวมใส่ และชนิดของผ้าที่ใช้แล้ว ยังบอกถึงการดูแลรักษาเสื้อผ้าตัวนั้นๆอีกด้วยค่ะ เพื่อที่จะถนอมให้เสื้อผ้าชุดเก่งให้ใช้ได้นานๆ เสื้อผ้าบางรุ่น บางยี่ห้อ จะมีรายละเอียดของการดูแลรักษามาพร้อมสัญลักษณ์นั้นๆ ในผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป และเคหะสิ่งทอต่างๆ เช่น ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ถุงนอน ผ้าห่ม ผ้าคลุมเตียง ผ้าเช็ดตัว และผลิตภัณฑ์สำเร็จจากสิ่งทออื่นๆ จะต้องมีการดูแลรักษา (Care Labeling) ติดที่ผลิตภัณฑ์เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์นั้น

● สิ่งที่ต้องระบุในป้ายหรือฉลาก มีดังนี้

1. ขนาด เบอร์ของสินค้านั้นจำเป็นผลิตภัณฑ์จำพวกเสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น เสื้อเชิ้ตชายจะต้องบอกขนาดรอบคอ ความยาวกลางคอด้านหลังถึงข้อมือ หรือฉลากกางเกงต้องบอกรอบเอวและความยาวขาข้างในส่วนผลิตภัณฑ์ที่ไม่จำเป็นต้องมีขนาดก็ไม่ต้องระบุ
2. ชนิดของเส้นใยผ้าที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยบอกเป็นร้อยละ เช่น ผ้าฝ้าย 100%
3. คำแนะนำในการดูแลรักษา แสดงด้วยคำอธิบาย ตามตารางที่ 1 - 8

● สัญลักษณ์ต่างๆ บนฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

1. ประเภทการซัก โดยทั่วไปมีสัญลักษณ์ที่แสดงถึงวิธีดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้อง (<http://www.tongthin.com>, 2547)
 - 1.1) ซักด้วยเครื่องซักผ้า
 - 1.2) ซักด้วยน้ำเย็นธรรมดา
 - 1.3) ซักด้วยน้ำอุ่น
 - 1.4) ซักด้วยน้ำร้อน
 - 1.5) เปิดเครื่องเครื่องซักให้เหมาะกับผ้าบางเบา
 - 1.6) แยกซักต่างหาก หรือแยกสีประเภทเดียวกันซักด้วยกัน
 - 1.7) ซักด้วยมือ อาจใช้สารฟอกขาวหรืออาจซักแห้งได้
 - 1.8) แยกซักด้วยมือ หรือซักกับผ้าสีประเภทเดียวกัน
 - 1.9) ซักด้วยมืออย่างเดียว ไม่รวมการซักแห้ง
 - 1.10) ซักแห้งเท่านั้น

2. ประเภทการฟอกสี

2.1) ห้ามใช้สารฟอกขาวคลอรีน ห้ามใช้สารฟอกขาว

3. ประเภทการปั่น

3.1) ไม่ปั่นแห้ง หยุดเครื่องเมื่อชักน้ำสุดท้ายเสร็จจบ

3.2) ให้แห้งในเครื่องอบผ้า ปรับเครื่องตามต้องการ

3.3) ห้ามอบผ้าในเครื่องอบ

4. ประเภทการบิดตาก

4.1) ใช้ผ้าชั้นหรือฟองน้ำเช็ดออก

4.2) ใส่ไม้แขวนทั้งที่ผ้ายังเปียก จัดผ้าให้เรียบและผึ่งให้แห้ง

4.3) ตากบนราวจนผ้าแห้ง

4.4) ห้ามบิดผ้า ระวังไม่ให้ผ้ายับหรือเสียรูป

4.5) ตากบนพื้นราบ

5. ประเภทการรีด

5.1) รีดด้วยอุณหภูมิสูง

5.2) รีดด้วยอุณหภูมิปานกลาง

5.3) รีดด้วยอุณหภูมิต่ำ

5.4) ห้ามรีด

5.5) รีดด้วยเตารีดไอน้ำ

5.6) พรมผ้าให้ชื้นก่อนรีด

ตารางที่ 1 สัญลักษณ์สากลของป้ายสำหรับการดูแลรักษาเสื้อผ้า

สัญลักษณ์สากลของป้ายสำหรับการดูแลรักษาเสื้อผ้าพื้นฐาน มีอยู่ 5 รูปแบบ	
	รูปร่างสำหรับซัก แสดงกระบวนการซัก
	รูปสามเหลี่ยม แสดงกระบวนการฟอกขาวโดยใช้คลอรีน
	รูปเตารีด แสดงกระบวนการรีดผ้า
	รูปวงกลม แสดงกระบวนการซักแห้ง
	รูปวงกลมในสี่เหลี่ยม แสดงกระบวนการ ทำให้ผ้าแห้ง หลังจากซัก

ตารางที่ 2 สัญลักษณ์สากลของกระบวนการซัก

สัญลักษณ์สากลของกระบวนการซัก	
	ซักผ้าฝ้ายกระบวนการซักผ้าด้วยเครื่องแบบปกติและกระบวนการปั่นผ้าให้แห้งแบบปกติ
	ซักผ้าใยขนสัตว์ กระบวนการซักผ้าและปั่นแห้ง ที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่ง
	ซักผ้าใยสังเคราะห์ กระบวนการซักผ้าแบบระมัดระวัง และกระบวนการปั่นผ้าให้แห้งแบบระมัดระวัง
	ซักผ้าฝ้ายสีขาวและผ้าลินินสีขาว
	ซักผ้าลินิน หรือ วิสโคส เมื่อสีย้อมทนทานได้ 60°C
	ซักผ้าไนลอน ผ้าใยผสมฝ้ายกับพอลิเอสเตอร์ ผ้าฝ้าย หรือผ้าวิสโคส ที่มีการตกแต่งพิเศษ
	ผ้าใยผสมฝ้ายกับอะโครลิก ซักผ้าฝ้าย ลินิน หรือวิสโคส เมื่อสีย้อมทนทานได้ ณ อุณหภูมิ 40°C แต่ไม่ใช่ 60°C
	ซักผ้าอะโครลิก ผ้าอะซิเตด ผ้าไคอะซิเตด รวมถึงผ้าใยอื่น ๆ ที่นำมาผสมกับใยขนสัตว์
	ผ้าใยผสมกับพอลิเอสเตอร์ กับขนสัตว์
	ซักผ้าขนสัตว์ ผ้าใยผสมขนสัตว์กับใยไหม ซักผ้าด้วยมือ

ตารางที่ 3 สัญลักษณ์สากลของกระบวนการรีดผ้า

สัญลักษณ์สากลของกระบวนการรีดผ้า	
	200°C ผ้าลินิน ผ้าฝ้าย ผ้าวิสโคส Hot iron
	150°C ผ้าใยผสมพอลิเอสเตอร์ ผ้าขนสัตว์ Warm iron
	110°C ผ้าอะโครลิก ผ้าไนลอน ผ้า อะซิเตด ผ้าพอลิเอสเตอร์ Cool iron
	ห้ามรีดด้วยเตารีด เพราะจะทำให้เส้นใยถูกทำลายได้ Do not iron
	ห้ามรีดด้วยเตารีดไอน้ำ

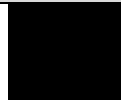
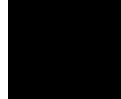
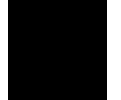
ตารางที่ 4 สัญลักษณ์สากลของกระบวนการชักแห้ง

สัญลักษณ์สากลของกระบวนการชักแห้ง	
	เสื้อผ้าสำเร็จรูปนี้สามารถจะชักแห้งได้ในตัวทำละลายทุกชนิด
	เสื้อผ้าสำเร็จรูปนี้สามารถจะชักแห้งกับไตรเลียม
	เสื้อผ้าสำเร็จรูปนี้สามารถจะชักแห้งในเปอร์คลอโรเอทิลีน ตัวทำละลาย R113 น้ำมันก๊าด และตัวทำละลาย R11
	เสื้อผ้าสำเร็จรูปนี้จะมีความไวกับตัวทำละลายที่กล่าวไว้ในสัญลักษณ์ ตัวที่สอง (P) แต่จะต้องระมัดระวังการเติมน้ำในการชัก
	ห้ามชักแห้งโดยเด็ดขาด

ตารางที่ 5 สัญลักษณ์สากลของกระบวนการทำให้ผ้าแห้ง หลังจากซัก

สัญลักษณ์สากลของกระบวนการทำให้ผ้าแห้ง หลังจากซัก	
	อบผ้าด้วยเครื่องความร้อนสูง
	อบผ้าด้วยเครื่องความร้อนปานกลาง
	อบผ้าด้วยเครื่องความร้อนต่ำ
	ห้ามอบผ้าด้วยเครื่องอบแห้ง

ตารางที่ 6 สัญลักษณ์สากลของกระบวนการการฟอกขาว

สัญลักษณ์สากลของกระบวนการการฟอกขาว	
	ใช้สารฟอกขาวได้ทุกชนิด
	ใช้สารฟอกขาวที่มีคลอรีน
	ห้ามใช้สารที่มีคลอรีนเป็นองค์ประกอบ
	ห้ามใช้สารฟอกขาว

ตารางที่ 7 สัญลักษณ์สากลของกระบวนการทำให้ผ้าแห้งโดยการตาก

สัญลักษณ์สากลของกระบวนการทำให้ผ้าแห้งโดยการตาก	
	ตากในแนวราบ
	ตากด้วยการแขวน
	ตากด้วยการแขวนให้น้ำหยดจนแห้ง
	ตากในที่ร่ม

**ตารางที่ 8 และสัญลักษณ์ที่ใช้ก็เป็นสากล ซึ่งเข้าใจง่ายและมักพบบ่อยๆ ตามป้ายหรือฉลาก
สินค้าผ้า**

ข้อความบนป้ายหรือฉลาก		หมายถึง
การซักด้วย เครื่อง	Machine Wash	การซักด้วยเครื่องซักผ้าที่รวมถึงการซักฟอก ทำให้แห้ง และรีดโดยวิธีปกติ รวมทั้งการซักตามสถานที่รับซักรีด
	Home Laundry Only	และการซักแห้ง เหมือนข้างบน แต่ไม่ส่งซักตามร้านหรือสถานรับซักรีด
	No Chlorine Bleach	ห้ามใช้สารฟอกขาวคลอรีน อาจใช้สารฟอกขาว ออกซิเจนได้
	Cold Wash	
	Cold Rinse	ใช้น้ำเย็นธรรมดาหรือตั้งปัมน้ำเย็นที่เครื่องซัก
	Warm Wash	
	Warm Rinse	ใช้น้ำอุ่นหรือตั้งปัมน้ำอุ่นที่เครื่องซัก
	Hot Wash	
	No Spin	ใช้น้ำร้อนหรือตั้งปัมน้ำร้อนที่เครื่องซัก
	Delicate Cycle	ไม่สลดแห้ง หยุดเครื่องเมื่อซักน้ำสุดท้ายเสร็จ
	Gentle Cycle	เปิดเครื่องซักให้เหมาะกับผ้าบางเบาหรือเหมือนการซัก ด้วยมือ
	Durable Press Cycle	
	Permanent Press Cycle	เปิดเครื่องซักให้เหมาะกับผ้าไม่รีด หรือซักด้วยน้ำอุ่น ล้างด้วยน้ำเย็นและสลดแห้งช่วงสั้น
	Wash Separately	แยกซักต่างหาก หรือแยกสีประเภทเดียวกันซักด้วยกัน
การซักด้วยมือ	Hand Wash	ซักด้วยมือใช้น้ำอุ่น อาจใช้สาร (อุ่นพอมือจุ่มได้สบาย) ฟอกขาวหรืออาจซักแห้ง
	Hand Wash Only	เช่นเดียวกับข้างบน แต่ไม่รวมการซักแห้ง
	Hand Wash Separately	แยกซักด้วยมือหรือซักกับผ้าสีประเภทเดียวกัน
	No Bleach	ห้ามใช้สารฟอกขาว
	Damp Wipe	ใช้ผ้าชื้นหรือฟองน้ำเช็ดออก
	Tumble Dry	อบให้แห้งในเครื่องอบผ้า ปรับเครื่องตามต้องการใช้ ความร้อนสูง กลาง หรือต่ำ
	Tumble Dry,	เช่นเดียวกับข้างบน (Tumble Dry) เพียงแต่ว่าเมื่อ

การทำให้แห้ง	Remove	เครื่องหยดให้รีบเอาผ้าออกทันที
	Promptly	ใส่ไม้แขวนทันทีที่ยังเปียก จัดผ้าให้เรียบผึ่งให้แห้ง
	Drip Dry	ตามบนราวจนผ้าแห้ง
	Line Dry	ไม่ต้องบิด ยกขึ้นจากน้ำแล้วแขวนตากหรือตากบนพื้น
	No Wring	ราบ
	No Twist	ระวังไม่ให้ผ้ายับและยืดเสียรูป
	Dry Flat	ตากบนพื้นราบ
	Block to Dry	คงขนาดและรูปทรงเดิมของเสื้อไว้ ขณะตากหรือทำให้แห้ง

ตารางที่ 8 และสัญลักษณ์ที่ใช้ก็เป็นสากล ซึ่งเข้าใจง่ายและมักพบบ่อยๆ ตามป้ายหรือฉลากสินค้าผ้า

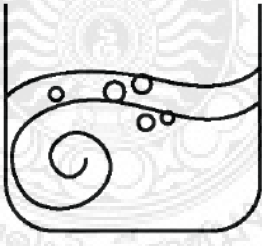
ข้อความบนป้ายหรือฉลาก		หมายถึง
การรีด	Cool Iron	รีดด้วยอุณหภูมิต่ำ
	Warm Iron	รีดด้วยอุณหภูมิปานกลาง
	Hot Iron	รีดด้วยอุณหภูมิสูง
	Do Not Iron	ห้ามรีด
	Steam Iron	รีดด้วยไอน้ำ
	Iron Damp	พรมผ้าให้ชื้นก่อนรีด
อื่นๆ	Dry Clean Only	ซักแห้งเท่านั้น
	Professionally Only	ซักแห้งโดยผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น
	Clean Only	ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้
	No Dry Clean	ห้ามใช้สารซักแห้ง

◆ ด้านงานวิจัยรูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

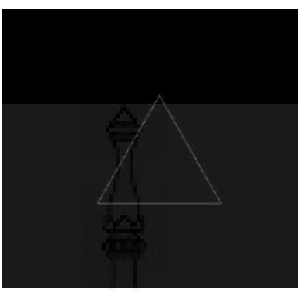
การรับรองคุณภาพและมีสัญลักษณ์ต่างๆสร้างความน่าเชื่อถือในตัวสินค้าได้ โดยเฉพาะสินค้าส่งออกที่จำเป็นต้องมีการควบคุมคุณภาพของสินค้าที่เข้มงวด การมีฉลากดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ และเข้าใจได้ง่ายจะช่วยสร้างความน่าสนใจ และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญของดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่มีอยู่ จึงจะออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองของประเทศไทยให้เป็นสากล มีมาตรฐานและรูปแบบที่บ่งบอกความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าไม่ว่าจะเป็น ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพแก่ผู้ผลิตให้สามารถแข่งขันกับกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนได้ในอนาคต ดังที่กล่าวมาข้างต้น คณะนักวิจัยจึงออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง และถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้แก่กลุ่มชุมชน กลุ่มแม่บ้าน วิสาหกิจชุมชน ต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อให้รู้จักการใช้ฉลากดูแลรักษาให้ตรงกับผลิตภัณฑ์ ทั้งยังช่วยสร้างมาตรฐานและวิธีการใช้งานให้เหมาะสม

● รูปแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองที่ผ่านการคัดเลือกด้วยกระบวนการวิจัย มีดังนี้

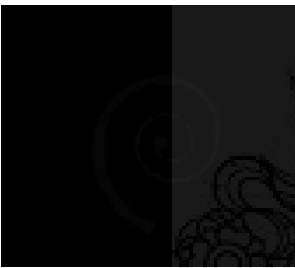
1. การออกแบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการซัก

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3

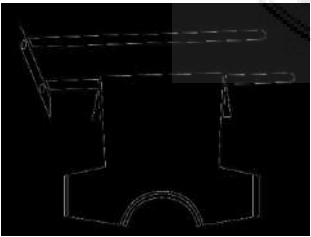
2. การออกแบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการฟอกสี

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3

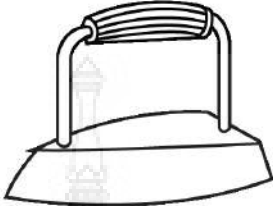
3. การออกแบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการปั่น

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3

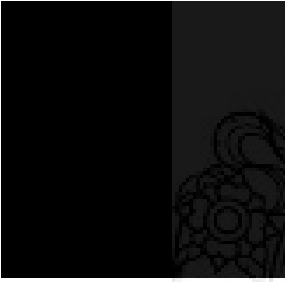
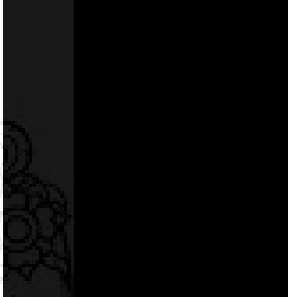
4. การออกแบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการบิดตาก

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3

5. การออกแบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทการรีด

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3

6. การออกแบบร่างสัญลักษณ์แบบประเภทปริมาณการตากของสี

		
แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3

● ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

ตารางที่ 9 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการซัก)

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.53	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.59	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.16	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.46	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.56	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.14	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.50	มากที่สุด
8. ภาพบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.60	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.16	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอความเป็นพ่อครัวไทย	4.48	มากที่สุด

ตารางที่ 10 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง
ทอ พื้นเมืองประเภทการฟอกสี

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.52	มากที่สุด
2. ใช้งานง่าย	4.20	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.52	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.58	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.16	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.53	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.59	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.16	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.53	มากที่สุด
10.ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง ทอความเป็นพ่อครัวไทย	4.59	มากที่สุด

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง
ทอ พื้นเมืองประเภทการปั่น

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.16	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.26	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.34	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.26	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.34	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.26	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.26	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง ทอความเป็นพ่อครัวไทย	4.26	มากที่สุด

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง
ทอ พื้นเมืองประเภทการบิดตาก

ประเด็นคำถาม	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.21	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.27	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.21	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.27	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.34	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.26	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.53	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.59	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง ทอความเป็นพ่อครัวไทย	4.16	มากที่สุด

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง
ทอ พื้นเมืองประเภทการรีด

ประเด็นคำถาม	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.53	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.59	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.30	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.31	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	3.94	มาก
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.63	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.61	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.18	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.39	มากที่สุด
10.ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง ทอความเป็นพ่อครัวไทย	4.28	มากที่สุด

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีผลต่อฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมืองประเภทการตกของสี

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถใช้งานได้จริง	4.49	มากที่สุด
2. สร้างความจดจำได้ง่าย	4.64	มากที่สุด
3. สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี	4.53	มากที่สุด
4. ขนาดเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.37	มากที่สุด
5. สามารถสื่อให้อ่านและเข้าใจง่ายชัดเจน	4.48	มากที่สุด
6. สามารถรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.67	มากที่สุด
7. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.34	มากที่สุด
8. ตัวอักษรและภาพบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	4.57	มากที่สุด
9. ข้อมูลบนฉลากครบถ้วนชัดเจนเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	4.59	มากที่สุด
10. ภาพรวมของฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่ง ทอความเป็นพ่อครัวไทย	3.90	มาก

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง จะมีประโยชน์แก่ท่านไม่มากนักน้อย
“ฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์จำเป็นอย่างยิ่งเมื่อก้าวสู่ AEC”

คณะผู้วิจัย
2558

หัวหน้าโครงการ

1. ชื่อ- สกุล (ภาษาไทย) นางสาวประพาฬภรณ์ อีรมงคล
(ภาษาอังกฤษ) MISS. PRAPARNPORN THEERAMONGKOL
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : 3 1009 03811 10 7
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ (พนักงานมหาวิทยาลัย)
4. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวรชัยยบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2281-9231-4 ต่อ 5301, 0-2281-9756-8 โทรสาร 0-2281-9759
E-mail tammy-design@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา
 - มนุษยศาสตรบัณฑิต (ศศบ.) คณะมนุษยศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 - คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.) จาก คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยใน
แต่ละข้อเสนอการวิจัย เป็นต้น
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย
 - 7.2.1 การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2557-2558
จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร
 - 7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว
 - 7.3.1 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมจากเส้นใยกล้วยสำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์
อาหารสำเร็จรูป
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2554 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร
 - 7.3.2 การพัฒนาโครงสร้างผ้าของเครื่องแต่งกายเซฟที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
ของเซฟในครัวอาหารไทย
แหล่งทุนงบประมาณประจำปี 2555 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มทร.พระนคร
 - 7.3.3 การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง การพัฒนาเส้นด้ายพิเศษจากเศษวัสดุ
สิ่งทอเหลือทิ้ง
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2556 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มทร.พระนคร
 - 7.3.4 การพัฒนาเส้นด้ายจากชังข้าวสุกเชิงพาณิชย์
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2557 – 2558 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มทร.พระนคร

7.3.5 การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์คู่มือรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2557 – 2558
จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ

7.4.1 การพัฒนาผ้าหม้อฮ่อมจังหวัดแพร่ด้วยงานลงทองลายไทยสำหรับเคหะสิ่งทอเชิงพาณิชย์
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2558 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มทร.พระนคร

7.4.2 การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าใยกล้วยด้วยการพิมพ์
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2558 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มทร.พระนคร

ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 1

1. ชื่อ- สกุล (ภาษาไทย) นางสาวอัชชา หัตถยานานนท์
(ภาษาอังกฤษ) MISS. AUTCHA HATTAYANANONT
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : 5 9599 00003 69 4
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ระดับ 5
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวรชัยยบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2281-9231-4 ต่อ 2104 , 0-2281-9756-8 โทรสาร 0-2281-9759
E-mail autcha_m@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา
 - คศ.บ. (คหกรรมศาสตร์-ออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย)
จากคณะคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 - คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.) จาก คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ :
สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชาภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยใน
แต่ละผลงานวิจัย
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -
 - 7.2.1 การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งเหลือทิ้ง การพัฒนาเส้นด้ายพิเศษจากเศษวัสดุ
สิ่งเหลือทิ้ง
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2556
จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
 - 7.2.2 การพัฒนาเส้นด้ายจากซังข้าวสาลีเชิงพาณิชย์
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2557
จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
 - 7.2.3 การพัฒนาเส้นด้ายจากซังข้าวสาลีเชิงพาณิชย์
แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2558
จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

7.3.1 โครงการวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์เส้นใยกล้วยในเชิงอุตสาหกรรม

เผยแพร่ นิทรรศการและรูปเล่มรายงาน

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2550 จากสถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอ

7.3.2 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมจากเส้นใยกล้วยสำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2554 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร

7.3.3 การออกแบบเครื่องแต่งกายเซฟท์ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของเซฟท์ในครัวอาหารไทย

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2555 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มทร.พระนคร

7.3.4 การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง การพัฒนาเส้นด้ายพิเศษจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2556 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มทร.พระนคร

7.3.5 การพัฒนาเส้นด้ายจากชังข้าวสุ้เชิงพาณิชย์

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2557 – 2558 จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มทร.พระนคร

7.3.6 การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2557 – 2558

จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ

7.4.1 การพัฒนาผ้าหม้อฮ่อมจังหวัดแพร่ด้วยงานลงทองลายไทยสำหรับเคหะสิ่งทอเชิงพาณิชย์

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2558 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มทร.พระนคร

7.4.2 การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าใยกล้วยด้วยการพิมพ์

แหล่งทุน งบประมาณประจำปี 2558 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มทร.พระนคร

ผู้ร่วมวิจัย คนที่ 2

1. ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวไตรติกา พิชิตเดช
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) MISS TRITIKA PICHITDEJ
2. เลขหมายประจำตัวประชาชน 3 1014 00709 01 0
3. ตำแหน่งปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัย
4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวรจักรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2281-9231-4 ต่อ 5401 โทรสาร 0-2281-9759
E-mail t.pichitdej@rocketmail.com
5. ประวัติการศึกษา
 - ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - MA Design for Interactive Media, Middlesex University, UK
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ :
สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำงานวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการวางแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้
ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย
 - 7.2.1 การสังเคราะห์งานวิจัยด้านอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม
งบประมาณประจำปี 2555
แหล่งทุน จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
 - 7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว
 - 7.3.1 โครงการวิจัยเปรียบเทียบกระบวนการทำงานของผู้จัดการสินค้าเสื้อผ้าในการผลิต
เสื้อผ้าแฟชั่นแบรนด์และเสื้อผ้าอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
งบประมาณประจำปี 2553
แหล่งทุน จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
เผยแพร่ รูปเล่มรายงาน
 - 7.3.2 โครงการวิจัยคุณลักษณะบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นที่พึง
ประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
งบประมาณประจำปี 2554
แหล่งทุน จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
เผยแพร่ นำเสนอภาคโปสเตอร์และรูปเล่มรายงาน

7.3.3 การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง

การสร้างตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง
งบประมาณประจำปี 2556

แหล่งทุน จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร

เผยแพร่ รูปเล่มรายงาน

7.3.4 การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการสร้างตราสินค้าและ บรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง

งบประมาณประจำปี 2557

แหล่งทุน จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร

เผยแพร่ รูปเล่มรายงาน และการถ่ายทอดองค์ความรู้

7.3.5 การออกแบบฉลากและสัญลักษณ์ดูแลรักษาผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นเมือง

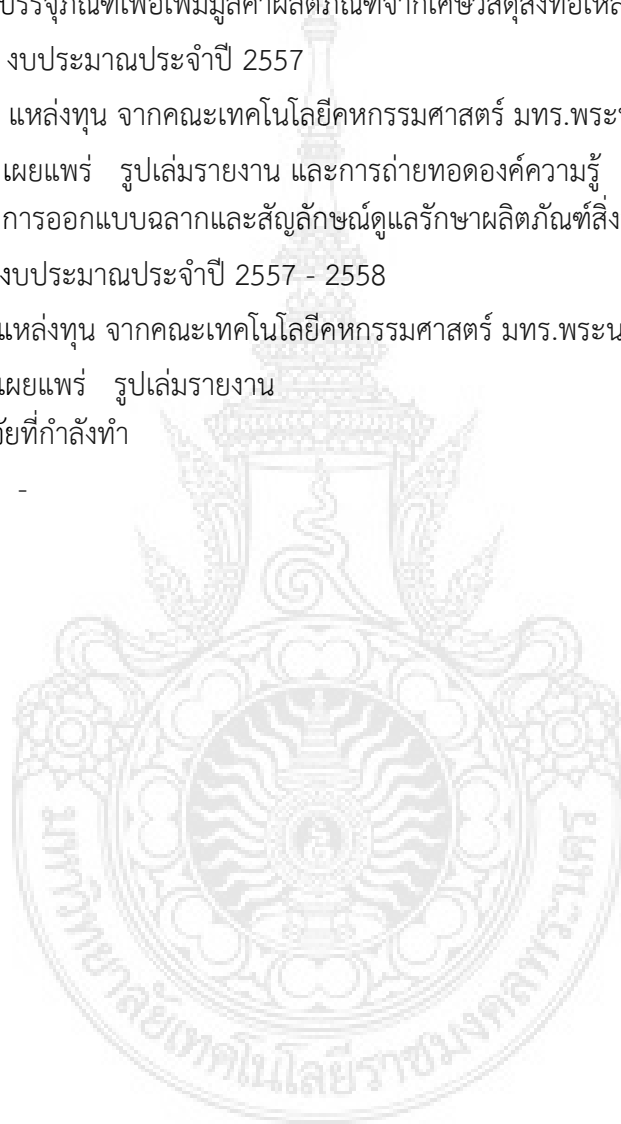
งบประมาณประจำปี 2557 - 2558

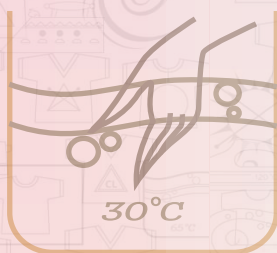
แหล่งทุน จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร

เผยแพร่ รูปเล่มรายงาน

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ

-

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557 - 2558

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร